

CALENDAR CULTURAL

ANIVERSĂRI

COMEMORĂRI

EVENIMENTE

2021

Editura *Asachiana*
Iași • 2020

CALENDAR CULTURAL

2021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ „GH. ASACHI” IAȘI

Calendar cultural 2021 / Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași.

– Iași: Asachiana, 2020

ISBN 978-606-9047-14-9

008(100) „2019” (059)

Copyright © – Toate drepturile rezervate

Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 10, 700063

Telefon: (+4) 0332 110044

E-mail: contact@bjiasi.ro

Web: <http://www.bjiasi.ro/>

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
Gh. Asachi IAȘI

CALENDAR CULTURAL

ANIVERSĂRI, COMEMORĂRI, EVENIMENTE

2021

Editura *Asachiana*
Iași • 2020

2021

- Timișoara, Novi Sad (Serbia) și Eleusina (Grecia) Capitale Europene ale Culturii
- Klaipėda (Lituania) Capitală Europeană a Tineretului
- Anul omagial al pastorației românilor din afara României, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Decenii proclamate de ONU

- 2013-2022 Deceniul Fuziunii Culturii
- 2014- 2024 Deceniul energiei durabile pentru toți
- 2015-2024 Deceniul Internațional al persoanelor de origine africană
- 2019-2028 Deceniul privind Fermele Familiare

IANUARIE

1

- Ziua Mondială a Păcii
- Ziua Anului Nou
- Ziua aderării României la Uniunea Europeană
- Ziua Națională a Republicii **CUBA**

- 315 ani de la ridicarea la rangul de mare spătar a cronicarului **Ion NECULCE** (1672-1745), în timpul celei de-a doua domnii a lui Antioh Cantemir (1 ian. 1706);

- 155 de ani de la intrarea în vigoare, la 1/13 ian. 1866, în România, a Sistemului european de măsuri și greutate metrică;

- 125 de ani de la nașterea botanistului **Constantin PAPP** (1 ian. 1896, Piatra Neamț – 17 aug. 1972, Iași), profesor universitar, director al Grădinii Botanice Iași (1937-1958);

- 145 de ani de la apariția, la 1 ian. 1876, în revista **Convorbiri literare**, a povești **Dănilă Prepeleac**, de Ion Creangă;

- 105 ani de la nașterea profesorului și dramaturgului **Laurențiu FAIFER** (1 ian. 1916 Iași – 6 ian. 1974, Iași), profesor de limba română la Școala normală „Vasile Lupu”, la Liceul Internat „C. Negruzzi” și Institutul de Perfecționare a Cadrelor Didactice din Iași. Postum, în 1994, îi apare volumul de teatru care cuprinde piesele **Alexandru Lăpușneanu; Ciubăr Vodă și Zâna pădurilor**;

- 85 de ani de la apariția la Iași a primului număr din revista bilunară **Însemnări ieșene** (1 ian. 1936 – 1940), sub îngrijirea lui M. Sadoveanu, G. Topârceanu și Gr. T. Popa;

- 80 de ani de la moartea mineralogului **Vasile C. BUȚUREANU** (25 dec. 1858, Dorohoi, jud. Botoșani – 1 ian. 1941, Iași), director al Institutului de Chimie din Iași, studii chimice, mineralogice și

petrografice asupra regiunii cristalino-mezozoice a Carpaților orientali din Moldova, denumită Masivul cristalin de la Broșteni;

- 65 de ani de la înființarea **OPEREI de STAT din IAȘI** /1 ian 1956;
- 10 ani de la moartea muzicianului **Constantin MARIN** (27 feb. 1925, Bănești, Prahova – 1 ian. 2011, București), compozitor, dirijor al Corului Național de Cameră **Madrigal**, specialist renumit în muzica renascentistă, cântul gregorian și baroc;

2

- 130 de ani de la nașterea poetului **Aron COTRUȘ** (2 ian. 1891, Hașag, Sibiu – 1 nov. 1961, Mirada, California, SUA), diplomat, publicist, bibliotecar;
- 205 ani de la nașterea medicului **Anastasiu FĂTU** (2 ian. 1816, comuna Mușata, jud. Vaslui – 3 mar. 1886, Iași), botanist, doctor în filosofie și drept la Universitatea din Viena (1834-1841), în științe medicale la Viena (1839-1841) și la Paris (1841-1846), medic de cvartal (1848-1852), medic șef al Spitalului Spiridoniei (1863-1885), profesor la Școala de Moșit (1852-1885), profesor de botanică și zoologie al Universității din Iași, membru fondator al Academiei Române, membru al Societății de Științele Naturii din Frankfurt (1881), deputat în divanul ad-hoc (1855), deputat și președinte al Camerei Deputaților (1867);
- 110 ani de la nașterea matematicianului **Ion Luca CREANGĂ** (2 ian. 1911, Adâncata, Suceava – 21 mai 1987, Iași), profesor și rector al Universității „Al.I. Cuza” între anii 1955 și 1972. Notă: unele surse indică nașterea sa pe 1 ian.;
- 110 ani de la nașterea muzicianului **Vasile IONESCU-PAȘCANI** (2 ian. 1911, Pașcani – 12 oct. 1983, Iași), compozitor și dirijor, lector la Facultatea de Muzică din Iași, clasa Dirijat coral, dirijor de cor la Storojineț, Pașcani și Iași, dedicat prelucrării corale a cântecelor populare;

- 30 de ani de la fondarea Editurii SAGITTARIUS LIBRIS, la 2 ian. 1991, având ca director pe Constantin Parascan. Și-a propus, în principal, editarea scrierilor lui Ion Creangă, în ediții de lux, dar și populare, precum și literatură română și străină de valoare, în general clasici. Tipărește pliante, ilustrate, medalioane ale scriitorilor români;

3

- 125 de ani de la nașterea actorului **George CALBOREANU** (3 ian. 1896, Turnișor, jud. Sibiu – 12 iul. 1986, București). A debutat pe scenă la Iași, în stagiunea 1917-1918, ca elev al ilustrei actrițe Aglae Pruteanu. A cunoscut succesul pe scena Naționalului din București;
- 90 de ani de la nașterea inginerului **Rudolf KALINCA** (2 ian. 1931, Pașcani, jud. Iași – 9 iun. 1996, Iași), cunoscut colecționar de timbre, monede și documente vechi din activitatea feroviară, inițiatorul constituirii grupării filatelice cu tema Căi ferate;
- 60 de ani de la moartea chirurgului **Nicolae HORTOLOMEI** (27 nov. 1885, Huși, județul Vaslui – 3 ian. 1961, București), unul dintre primii chirurghi români care a abordat problema ulcerului gastroduodenal, a gastrectomiei totale, mai apoi a chirurgiei inimii;

4

- 180 de ani de la nașterea chimistului **Petru PONI** (4 ian. 1841, Secărești-Cucuteni, jud. Iași – 2 apr. 1925, Iași), mineralog, membru al Academiei, considerat „părintele” chimiei minerale din țara noastră, deschizător de drumuri în cercetarea petrolului românesc, savant recunoscut și în Europa pentru contribuțiile la studiul mineralelor din Carpații Orientali, apelor minerale, zăcămintelor de sare;
- 80 de ani de la moartea filosofului și scriitorului francez **Henri BERGSON** (18 oct. 1859, Paris – 4 ian. 1941, Paris). Opera sa: **Matière et Mémoire (Materie și memorie, 1896), Le Rire (Râsul,**

1900), **L'Évolution créatrice (Evoluția creatoare, 1907)**, **L'Énergie spirituelle (Energia spirituală, 1919)**, este recompensată cu titluri precum: membru al Academiei franceze (1914), Premiul Nobel (1927) și Legiunea de Onoare (1930).

- 55 de ani de la moartea istoricului și muzeografului **Victor CONDURACHE** (7 oct. 1924, Tîrgu Mureș – 4 ian. 1966, București), unul dintre organizatorii Muzeului Unirii din Iași, membru în Divizia Monumentelor și Muzeelor din cadrul UNESCO, din Paris;
- 50 de ani de la moartea actorului **Ștefan BRABORESCU** (31 aug. 1880, Caracal, jud. Olt – 4 ian. 1971, București), regizor, profesor, poet, un deceniu la Teatrul Național din Iași, unde a realizat și regia la numeroase piese de teatru;

5

- 145 de ani de la nașterea politicianului german **Konrad ADENAUER** (5 ian. 1876, Koln – 19 apr. 1967, Bad Honnef). A condus munca de reconstrucție a creștin-democrației germane în funcția de cancelar al Republicii Federale Germania. A reușit apropierea de Franța, punând, alături de Charles de Gaulle, bazele alianței franco-germane, care a constituit nucleul Uniunii Europene;
- 100 de ani de la nașterea scriitorului elvețian **Friedrich DÜRRENMATT** (5 ian. 1921, Konolfingen – 14 dec. 1990, Neuchâtel), prozator. Ca dramaturg a preferat comedia, considerând-o „unica formă dramatică ce mai poate exprima azi tragicul”;
- 40 de ani de la moartea medicului **Gheorghe GHIMICESCU** (21 iun. 1906, Pipirig, jud. Neamț – 5 ian. 1981, Iași), chimist, creatorul Școlii de chimie aplicativă în Centrul universitar Iași, profesor la Institutul de Medicină și Farmacie, membru al Societății de Chimie din România și al Societății Franceze de Chimie;
- 35 de ani de la moartea actorului **Valeriu BURLACU** (20 ian. 1924, Târgoviște, jud. Dâmbovița – 5 ian. 1986, Iași), artist al Teatrului

Național din Iași, pe scena căruia a evoluat peste trei decenii. A făcut regie la o serie de spectacole, regie radiofonică și îndrumare artistică în colectivele de amatori;

6

- Botezul Domnului (Boboteaza) calendarul creștin ortodox, romano și greco-catolic
- 195 de ani de la moartea scriitorului **Alecu BELDIMAN** (1760, Huși sau Iași – 6 ian. 1826, Iași), cărturar și vornic, primul traducător român, în proză, direct din grecește, al Odiseei lui Homer. Opera sa originală este Tragodia sau mai bine a zice jalnica Moldovei întâmplare după răzvrătirea grecilor de la 1821, unde se descrie în 4200 de versuri, înscăunarea Eteriei la Iași, organizarea ei, evacuarea boierilor, risipirea revoluționarilor de către turci. A mai scris meditații și poezii de dragoste;
- 140 de ani de la nașterea scriitorului **Ion MINULESCU** (6 ian. 1881, București – 11 apr. 1944, București), poet, prozator, jurnalist, critic literar de teatru;
- 60 de ani de la moartea muzicologului **Radu CIOCULESCU** (20 feb. 1901, Turnu-Severin – 6 ian. 1961, Dej), director al Operei și al Filarmonicii din București;

7

- Crăciunul, Sărbătoarea Nașterii Domnului, calendarul creștin ortodox stil vechi
- 95 de ani de la nașterea scriitorului **Mircea SÂNTIMBREANU** (7 ian. 1926, Băița, jud. Hunedoara – 19 aug. 1999, București), cunoscut mai ales ca scriitor de literatură pentru copii, director al editurii Albatros;

8

- 125 de ani de la moartea poetului francez **Paul VERLAINE** (30 mar. 1844, Metz – 8 ian. 1896, Paris), reprezentant al simbolismului european;
- 25 de ani de la moartea politicianului francez **François MITTERRAND** (26 oct. 1916, Jarnac – 8 ian. 1996, Paris), președinte al Franței între anii 1981 și 1995, de mai multe ori ministru, autor de memorii și eseuri politice. A vizitat Iașul în 20 aprilie 1991, cu ocazia inaugurării Centrului Cultural Francez;

9

- 140 de ani de la nașterea scriitorului italian **Giovanni PAPINI** (9 ian. 1881, Florența – 8 iul. 1956, Florența). Romanul **Gog** este cea mai celebră carte a sa;
- 90 de ani de la nașterea actorului **Ion COJAR** (9 ian. 1931, București – 18 oct. 2009, București), profesor, cercetător, regizor, fondatorul unei metode inovativă de actorie, recunoscută internațional;
- 30 de ani de la moartea artistului plastic **Mircea CIOBANU** (15 apr. 1950, București – 9 ian. 1991 Geneva, Elveția), pictor, sculptor, filozof, membru al Academiei Regale a Artiștilor Profesioniști din Belgia;

10

- 135 de ani de la moartea medicului **Gheorghe CUCIUREANU** (1814, Botoșani – 10 ian. 1886, Iași), membru al Academiei Române, membru al Societăților de naturaliști din Dresda și Nassau și al Societății zoologice și botanice din Viena, cu un rol deosebit de important în organizarea și dezvoltarea Spitalului „Sf. Spiridon” din Iași, a serviciului sanitar din Moldova, deputat de Iași în 1851 și 1858, ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice din Moldova;
- 115 ani de la nașterea matematicianului **Grigore MOISIL** (10 ian.

1906, Tulcea – 21 mai 1973, Ottawa, Canada), profesor la Universitatea din Iași, unde ține primul curs de algebră modernă din România, „Logica și teoria demonstrației”;

- 70 de ani de la moartea scriitorului american **Lewis SINCLAIR** (7 feb. 1885, Minnesota – 10 ian. 1951, Roma), laureat al Premiului Nobel în 1930;
- 50 de ani de la moartea creatoarei franceze de modă „Coco Chanel” (**Gabrielle Bonheur**, 9 aug. 1883, Saumur – 10 ian. 1971, Paris). Cu un stil revoluționar pentru anii '20, a creat nu doar haine noi, ci un nou stil de viață. Pălăriile, gențile gigantice, parfumurile (de amintit istoricul Chanel n°5), încălțămintea bicoloră, ceasurile unisex și bijuteriile însumează spiritul modernist al epocii, imaginea de femeie liberă și independentă. Considerată „femeia care a coborât moda în stradă”;

11

- Ziua Artei Fotografice (România)
- 220 de ani de la moartea compozitorului Italian **Domenico CIMAROSA** (17 dec. 1749, Aversa – 11 ian. 1801, Venetia);
- 175 de ani de la premiera, la Iași, a comediei-vodevil **Băcălia ambițioasă**, prima lucrare dramatică a lui Alecu RUSSO, 11 ian. 1846;
- 95 de ani de la nașterea poetului și traducătorului **Leonid DIMOV** (11 ian. 1926, Ismail, Basarabia – 5 dec. 1987, București);
- 90 de ani de la nașterea scriitorului **Ioan (E. Nora) SAIZU** (11 ian. 1931, Iași – 18 aug. 2005, Iași), istoric și poet, cercetător principal la Institutul de Arheologie „A.D. Xenopol”, Filiala Iași, membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, autor al volumelor: *Cultură și economie, Eminescu: sens, timp și devenire istorică, Ca o pasăre plătândă, Armonii din orgi divine, Fântâni cerești*;

12

- 155 de ani de la moartea filologului **Aron PUMNUL** (27 nov. 1818, satul Cuciulata, jud. Braşov – 12 ian. 1866, Cernăuţi), lingvist şi istoric literar, profesor al lui Mihai Eminescu, fruntaş al Revoluţiei de la 1848 din Transilvania;
- 95 de ani de la naşterea filologului **Alexandru ANDRIESCU** (12 ian. 1926, Gâşteşti, jud. Iaşi – 23 ian. 2014, Iaşi), critic şi istoric literar, decan al Facultăţii de Filologie al Universităţii „Al. I. Cuza” din Iaşi, director al Centrului de Lingvistică, Istorie Literară şi Folclor din Iaşi, lector al Universităţii din Dijon (1968-1971) autor al volumelor: *Disocieri*, 1973, *Relief contemporan*, 1974, *Stil şi limbaj*, Iaşi, 1977; *Limba presei româneşti în secolul al XIX-lea*, 1979; *Limba română literară în texte fundamentale din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea*, 1987; *Studii de filologie şi istorie literară*, 1997; *Psalmii în literatura română*, în Monumenta Linguae Dacoromanorum. Biblia 1688, pars XI, Liber Psalmorum, 2004, *Gib I. Mihăescu - Opera*, ediţie critică, 2008, *Din meditaţiile Cănelui Jar*, 2009, coeditor al lucrării *Monumenta Linguae Dacoromanorum. Biblia 1688*;
- 45 de ani de la moartea scriitoarei engleze **Agatha (Mary Clarissa) CHRISTIE** (15 sep. 1890, Torquay – 12 ian. 1976, Winterbrook), celebră pentru romanele sale poliţiste;

13

- 155 de ani de la naşterea omului politic liberal **Dinu BRĂŢIANU** (13 ian. 1866, Florica, jud. Argeş – 20 aug. 1950, închisoarea de la Sighet), inginer, deputat, ministru, deţinut politic;
- 105 ani de la moartea scriitorului **Gheorghe BENGESCU-DABIJA** (30 iun. 1844, Bucureşti – 13 ian. 1916, Bucureşti), dramaturg, general al armatei române, membru al *Junimii* din 1868. A tradus din franceză librete de operă, fiind considerat unul dintre întemeietorii operetei româneşti. A scris numeroase piese de teatru;

- 100 de ani de la moartea filologului și folcloristului **Ioan CARAGIANI** (11 febr. 1841, Avdela-Grecia – 13 ian. 1921, Iași), membru al Academiei Române, profesor la Facultatea de Litere și Filosofie din cadrul Universității ieșene (1866-1916). A publicat mai multe lucrări istorice – mai ales despre Macedonia –, filosofice, literare și manuale didactice, a publicat cel dintâi articol despre folclorul acestor locuri, ***Românii din Macedonia și poezia lor populară*** (1869) și a scris două volume din lucrarea ***Studii istorice asupra românilor din Peninsula Balcanică*** (1891, 1929);
- 80 de ani de la moartea scriitorului irlandez **James JOYCE** (Augustine Aloysius Joyce; 2 feb. 1882, Rathgar, Irlanda – 13 ian. 1941, Zürich, Elveția), celebru pentru romanele ***Portret al artistului în tinerețe, Ulise și Veghea lui Finnegan***;

14

- Anul Nou pe stil vechi
- 160 de ani de la nașterea lui **MEHMED al VI-lea**, ultimul sultan otoman (14 ian. 1861, Istanbul – 16 mai 1926, San Remo);
- 105 ani de la nașterea psihologului **Ion HOLBAN** (14 ian. 1916, Iași – 14 feb. 1995, Iași). A organizat Institutul Psihotehnic și Oficiul de orientare profesională din Iași, cercetător principal la Centrul de științe social-umane al Universității „Al. I. Cuza”;
- 90 de ani de la nașterea scriitorului **Vlad SORIANU** (pseudonimul literar al lui Vasile Sporici, 14 ian. 1931, Comănești, jud. Bacău – 31 aug. 2014, Bacău), critic literar, redactor-șef adjunct al revistei „Ateneu” (1966-1969); director al Teatrului Dramatic „Bacovia”, din Bacău (1969-1977);

15

- Ziua Culturii Naționale (171 de ani de la nașterea scriitorului Mihail EMINESCU)

- 240 de ani de la moartea scriitorului german **Gotthold Ephraim LESSING** (22 ian. 1729, Kamenz – 15 feb. 1781, Braunschweig). A formulat principiile dramei realiste germane, conform cărora teatrul trebuie să țină seama de dezvoltarea morală și estetică a epocii în volumele *Nathan Înteleptul*, *Laokoon sau despre granițele picturii și ale poeziei*;
- 145 de ani de la nașterea folcloristului **Alexandru VASILIU-TĂTĂRUȘI** (15 ian. 1876, Tătăruși, jud. Iași – 25 mar. 1945, Drăghici, jud. Argeș), culegător de folclor din cercul revistei „Șezătoarea”. Ca învățător în satul natal, a cules comori nepieritoare pe care le-a publicat în volumele *Cântece, urături și bocete de-ale poporului* (1908) și *Povestiri și legende* (1928);
- 30 de ani de la moartea agronomului **Anton LIACU** (23 apr. 1910, Nijopole-Macedonia – 15 ian. 1991, Iași), profesor al Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași. A contribuit la modernizarea Fermei „V. Adamachi”, prin înființarea unor livezi intensive;

16

- 550 de ani de la decizia domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt, de a executa pe mării boier Isaia-vornicul, Negrilă-paharnicul și Alexastolnicul, care complotaseră împotriva sa (16 ian. 1471);
- 130 ani de la moartea muzicianului francez **Léo DELIBES** (21 feb. 1836, Saint-Germain du Val – 16 ian. 1891, Paris) compozitor, renumit pentru compozițiile sale de balet precum *Coppélia* și *La source (Izvorul)*;
- 70 de ani de la nașterea actorului de teatru și de film **Radu GHEORGHE** (16 ian. 1951, Tulcea). Excelează în pantomimă, interpretarea muzicală vocală și instrumentală (vioară, chitară și flaut);

17

- Ziua Mondială a Migrantului și a Refugiatului (a treia duminică din ianuarie)
- 315 ani de la nașterea omului politic american **Benjamin FRANKLIN** (17 ian. 1706, Boston – 17 apr. 1790, Philadelphia), inventator, filozof;
- 235 de ani de la prima mențiune documentară, la 17 ian. 1786, privind clădirea și locul care va deveni ulterior vestita locanță a Iașilor – **Bolta Rece**. Localul a fost cunoscut și sub epitetul ilustrativ Universitatea vinurilor sau Academia ieșeană de umor și inteligență. Prin celebrele întâlniri ale personalităților junimiste, Bolta Rece a fost considerată al doilea sediu permanent al Junimii, vechiul local dobândind și o recunoscută funcție culturală. De numele Boltei Reci se leagă și multe întâlniri dintre Ion Creangă și Mihai Eminescu;
- 115 ani de la nașterea biologului **Ioan TĂZLĂUANU** (17 ian. 1906, Botoșani – 18 mar. 1975, Iași). A predat științele naturii la cele mai prestigioase școli: Liceul Internat și Liceul Național, al cărui director a fost între anii 1945 și 1947, cu preocupări științifice, în cadrul etnobotanicii;
- 85 de ani de la moartea scriitorului **Mateiu CARAGIALE** (25 mar. 1885, București – 17 ian. 1936, București), istoric al heraldicii, fiul lui Ion Luca Caragiale, cunoscut mai ales pentru romanul său ***Craii de Curtea-Vechi***;

18

- „Ziua Internațională a Omului de Zăpadă”
- 140 de ani de la nașterea editorului francez **Gaston GALLIMARD** (18 ian. 1881, Paris – 25 dec. 1975, Neuilly-sur-Seine). A fondat *La Nouvelle Revue Française* în 1908, împreună cu André Gide și Jean Schlumberger, a contribuit la ascensiunea noului roman francez;
- 135 de ani de la nașterea pictorului **Ștefan DIMITRESCU** (18 ian.

1886, Huși – 7 mai 1933, Iași), profesor și director al Școlii de Arte Frumoase și al Pinacotecii din Iași;

- 100 de ani de la nașterea prozatorului **Ion ISTRATI** (19 ian. 1921, Alba-Hudești, jud. Botoșani – 25 ian. 1977, Iași);
- 85 de ani de la moartea scriitorului britanic **Joseph Rudyard KIPLING** (30 dec. 1865, Mumbai, India Britanică – 18 ian. 1936, Londra), poet și prozator, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 1907, celebru prin povestirea sa pentru copii, **Cartea Junglei** (1894), romanul indian de spionaj **Kim** și poemele **Gunga Din** și **If**;
- 20 de ani de la moartea inginerii textile **Viorica FRUNZĂ** (18 ian. 1952, Prisăcani, jud. Iași, – 18 ian. 2001, Iași), profesoară la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” Iași;

19

- 285 de ani de la nașterea inginerului britanic **James WATT** (19/30 ian. 1736, Greenock – 25 aug. 1819, Heathfield Hall), inventatorul și deținătorul de patent al locomotivei cu abur;
- 215 ani de la nașterea fabulistului **Alecu DONICI** (19 ian. 1806, Bezin, jud. Orhei – 21 ian. 1865, Piatra Neamț), stabilit la Iași în 1835, unde a îndeplinit diferite funcții în magistratură, devenind și membru al Divanului obștesc, ales în 1855, împreună cu Costache Negruzzi și Gh. Asachi, în consiliul de conducere al Teatrului Național din Iași. Mihai Eminescu, în poezia **Epigonii**, l-a numit „cuib de-nțelepciune”;
- 100 de ani de la nașterea prozatorului **Ion ISTRATI** (19 ian. 1921, Alba-Hudești, jud. Botoșani – 25 ian. 1977, Iași), publicist, absolvent al Facultății de Drept și a celei de Litere din Iași;
- 40 de ani de la moartea scriitoarei **Catinca RALEA** (5 sep. 1929, București – 19 ian. 1981, București), traducătoare din literaturile engleză, americană și franceză; realizatoare de emisiuni radio-tv;

- 40 de ani de la moartea botanistului **Mihai RĂVĂRUȚ** (11 oct. 1907, Grumăzești, jud. Neamț – 19 ian. 1981, Iași), profesor emerit al Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași. A contribuit la crearea și dezvoltarea școlii geo-botanice și floristice din Iași;
- 35 de ani de la moartea sculptorului **Iftimie BÂRLEANU** (6 oct. 1916, Măzănăești, jud. Suceava – 19 ian. 1986, Iași), membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, distins cu titlul de Artist Emerit, profesor la Institutul de Arte Plastice din Iași;

20

- 150 de ani de la moartea economistului **Nicolae ȘUȚU** (25 oct. 1798, Arnaut-Keuj-Constantinopol – 20 ian. 1871, Iași), unul dintre primii economiști din România, care au arătat necesitatea dezvoltării industriei alături de agricultură. A ocupat succesiv, cele mai înalte dregătorii: postelnic, vistiernic, mare logofăt, logofăt al dreptății, președinte al Sfatului administrativ extraordinar. Preocupat de problemele economice ale Moldovei, a elaborat lucrări care conțin însemnate date și descrieri privind starea populației, situația economică, moravurile, nivelul cultural etc. din timpul său: *Scurtă privire asupra stării economice a Moldovei* (1838), *Noțiuni statistice asupra Moldovei* (1849) etc.
- 90 de ani de la nașterea scriitorului **Vasile BARAN** (20 ian. 1931, Pojogeni, Târgu Cărbunești, jud. Gorj – 23 dec. 2016, București), publicist, autor de romane și de volume de reportaje și proză scurtă, scrise într-un stil jurnalistic, ușor umoristic;
- 65 de ani de la nașterea scriitoarei **Valeria MANTA -TĂICUȚU** (20 ian. 1956, Râmnicu Sărat, jud. Buzău), poetă, prozatoare, membră a Uniunii Scriitorilor din România, autoarea unor volume precum: *Citește, Ulise și plângi, Regatul baroc, Monolog pentru o vară, Slalom sentimental, Zece la puterea infinit; Anul lui Irod*;

21

- Ziua Internațională a Îmbrățișărilor
-
- 100 de ani de la nașterea **Soranei COROAMĂ-STANCA** (n. Sorana-Iosefina-Caterina Plăcințeanu, 24 ian. 1921, Chișinău – 7 ian. 2007, București). A fost autoare, regizoare și scenaristă, prim regizor artistic la Teatrul Național din Iași între anii 1965 și 1969;
- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Cezar ȚUCU** (21 ian. 1951, Blăgești, jud. Bacău), membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, profesor de matematică;
- 55 de ani de la apariția, la Iași, la 21 ian. 1966, a numărului de probă din viitoarea revistă *Cronica*, publicație politică, socială și culturală, director fondator acad. Constantin Ciopraga;
- 40 de ani de la moartea filologului **Gheorghe AGAVRILOAEI** (17 aug. 1906, Pomârla, Jud. Botoșani – 21 ian. 1981, Iași), profesor la Facultatea de Litere și Filosofie și, din 1933 până în 1968, la catedra de Istoria literaturii române moderne și contemporane;
- 20 de ani de la moartea medicului veterinar **Andrei STOENESCU** (21 ian. 1914, Bărăganu, jud. Brăila – 21 ian. 2001, Iași). A organizat Centrul Experimental Veterinar Zonal Iași și Laboratorul Veterinar Regional Iași, pe care le-a condus din 1955 până în 1962, profesor, în perioada 1968-1974, la Facultatea de Medicină Veterinară de la Institutul Agronomic Ion Ionescu de la Brad;

22

- 100 de ani de la nașterea scriitorului **Alexandru SEVER** (pseudonim al lui Solomon Silberman; 22 ian. 1921, Moinești, județul Bacău – 13 mai 2010, Beer Șeva, Israel), prozator, dramaturg, eseist și traducător;
- 100 de ani de la nașterea muzicienei **Camelia DĂSCĂLESCU** (22 ian. 1921, Iași – 30 dec. 2016, București), compozitoare, redactor

muzical la Casa de discuri „Electrecord”;

- 85 de ani de la nașterea actorului de teatru și de film **George MOTOI** (22 ian. 1936, Kardam, jud. Brăila – 4 mar. 2015, București);

23

- Ziua Internațională a Scrisului de mână
- 200 de ani de la începerea revoluției conduse de **Tudor VLADIMIRESCU** (23 ian. 1821);
- 25 de ani de la moartea medicului veterinar **Gheorghe DRUGOCIU** (15 dec. 1918, Vințul de Jos, jud. Alba – 23 ian. 1996, Iași), fondator al învățământului superior de Zootehnie și medicină Veterinară de la Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași. În 1961 a pus bazele Facultății de Medicină Veterinară, pe care a condus-o, în funcția de decan, între anii 1961 și 1968;

24

- Ziua Unirii Principatelor Române (162 de ani)
- 50 de ani de la nașterea scriitoarei **Indira SPĂȚARU** (24 ian. 1971, Iași), poetă, prozatoare și muzeografă la casa „O. Cazimir”, membră a Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, prezentă în reviste literare: *Convorbiri literare*, *Poesis*, *Poezia*, *Dacia literară*, *Luceafărul*, *Steaua Dunării*, *Revista muzeelor*, *Vitralii*, *Hyperion*, *Academia Bârlădeană*, *Cronica*, *Ateneu*, autoarea unor volume precum *Poeme*, Ed. Cronica, Iași, 1995, *Seninătatea lemnului*, Ed. Cronica, Iași, 1997, *Serile la Mircești*, Ed. Timpul, Iași, 1999, *Marele albastru*, Ed. Timpul, Iași, 2001;
- 15 ani de la moartea istoricului **Gheorghe PLATON** (26 feb. 1926, Buhuși, jud. Bacău – 24 ian. 2006, Iași), academician, profesor la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Catedra de Istoria Românilor, cercetător în cadrul Institutului de Istorie și Arheologie „A.D. Xenopol”, cu preocupări privind problemele istoriei Moldovei în

prima jumătate și mijlocul secolului al XIX-lea, aspectelor diverse ale sistemului feudal, împrejurările revoluționare din 1848 și frământările premergătoare Unirii Principatelor Române, distins cu titlurile de Profesor Emerit (1996), Doctor honoris causa al Universității din Angers-Franța, (1998), al Universității din Craiova (1999) și al Universității din Suceava;

25

- 125 de ani de la înființarea Spitalului Comunal Pașcani, având ca prim medic director pe Alexandru Calalb (25 ian. 1896);
- 80 de ani de la nașterea scriitorului Cătălin CIOLCA (25 ian. 1941, Urziceni, jud. Ialomița), membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, autorul volumelor *Versuri, Discursuri si peisaje, În memoria lui Gr.T. Popa, fondator al Revistei Române*, (sub egida ASTRA – Iasi) și a editurii OMNIA;
- 65 de ani de la moartea medicului **Alexandru ȚUPA** (9 mar. 1886, Dumbrăveni, jud. Botoșani – 25 ian. 1956, Iași), creatorul școlii ieșene de histologie, profesor la Catedra de Histologie a Facultății de Medicină din Iași, de trei ori decan al Facultății de Medicină din Iași;
- 45 de ani de la moartea artistei plastice **Milița PETRAȘCU** (31 dec. 1892, Chișinău – 25 ian. 1976, București), sculptoriță și portretistă de avangardă, membră a grupării din jurul revistei *Contemporanul*;

26

- Ziua Mondială a Vănilor
- 155 de ani de la nașterea juristului **Constantin STERE** (1 iun. 1865, Cîrpiș, jud. Soroca, Basarabia – 26 iun. 1936, Bucov, jud. Prahova), om politic și scriitor, condamnat de autoritățile țariste. Se stabilește la Iași, devine profesor al Facultății de drept, fondator și conducător al revistei *Viața românească*, apărută la 1 martie 1906, al doilea președinte al Sfatului Țării (2 aprilie – 25 noiembrie 1918), jucând un rol important în Unirea Basarabiei cu România;

- 105 ani de la nașterea muzicianului **Alexandru VERDEȘ** (26 ian. 1916, Iași – 22 mar. 1998, Iași), profesor și dirijor al Coralei Catedralei Mitropolitane din Iași, apreciat cu distincția Crucea Moldavă;
- 80 de ani de la nașterea poetului **Adi CUSIN** (26 ian. 1941, Gleiwitz, Germania – 21 apr. 2008, București). Debutează în ambianța boemei literare a Iașului anilor 60, ca student al Facultății de filologie (secția română-franceză) a Universității „Al. I. Cuza” Iași;
-
- 70 de ani de la moartea matematicianului **Petru N. CULIANU** (29 iun. 1870, Iași – 26 ian. 1951, Iași), vicepreședintele secțiunii Iași a Societății pentru învățătura poporului;
- 30 de ani de la moartea muzicianului **Vasile Victor TARNAVSCHI** (25 iul. 1938, Cernăuți – 26 ian. 1991, Iași), pianist, profesor la Conservatorul „George Enescu”;
- 25 ani de la moartea scriitorului **Nicolae ȚĂȚOMIR** (2 feb. 1914, Hârlău – 26 ian. 1996, Iași), jurist, profesor universitar (1962-1979) la Facultatea de Drept din Iași. A publicat numeroase volume de poezii, proză, teatru și eseuri: *Lebede Negre*, *Eternul spirit*, *Ziua cea mare*, *Ioana*, *Lebede albe*, *Anabasis* (1985), *Stalactite în alabastru*, *Pașii licornului*. Membru al Academiei de Științe Sociale și Politice (1970), membru al Asociației de Drept Internațional de la Haga;

27

- Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului
- 120 de ani de la moartea compozitorului romantic italian **Giuseppe VERDI** (10 oct. 1813, Le Roncole di Busseto, Italia – 27 ian. 1901, Milano, Italia);
- 85 de ani de la nașterea sculptorului **NICAPETRE** (Petre Balanica, 27 ian. 1936, Brăila – 2008, Hamilton, Canada), multipremiat

internațional. Și-a donat creația muzeului ce poartă numele din Brăila;

28

- Ziua Europeană a Protecției Datelor
- 150 de ani de la capitularea Parisului, după un asediu care a durat cinci luni, în fața armatelor prusace, la 28 ian. 1871, episod din Războiul franco-prusac, care a dus la actul final de unificare a Germaniei și la formarea Imperiului German sub Kaiserul Wilhelm I;
- 140 de ani de la moartea scriitorului rus **Feodor Mihailovici DOSTOIEVSKI** (30 oct. 1821, Moscova – 28 ian. 1881, Sankt Petersburg). Romane sale *Crimă și pedeapsă*, *Idiotul*, *Frații Karamazov* și *Demonii*, precum și nuvela *Însemnări din subterană* au marcat cultura, cu influențe în literatură, filozofie, psihologie și teologie;
- 85 de ani de la nașterea scriitorului albanez **Ismail KADARE** (28 ian. 1936, Gjirokastra), nominalizat de mai multe ori la Premiului Nobel pentru Literatură. Romanul său, *Generalul armatei moarte*, i-a adus notorietatea internațională.;

29

- 155 de ani de la nașterea scriitorului francez **Romain ROLLAND** (29 ian. 1866, Clamecy, Nièvre – 30 dec. 1944, Vézelay), laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 1915, prozator, dramaturg, eseist și muzicolog, unul dintre inițiatorii romanului ciclic de structură polifonică – realistă – romantică prin scrieri precum: romanul-fluviu *Jean Cristophe*, 1904-1912; *Inimă vrăjtită*, 1922-1923, *Coles Breugnon*, 1919;
- 90 de ani de la moartea generalului francez **Henri Mathias BERTHELOT** (7 dec. 1861, Feurs – 29 ian. 1931, Paris). Din octombrie 1916 a fost detașat în România, ca șef al Misiunii Militare Franceze, consilier militar al regelui Ferdinand. Pentru meritele sale

a fost decorat cu cele mai înalte distincții ale statului român, a fost declarat cetățean de onoare al României și a fost ales membru de onoare al Academiei Române;

- 85 de ani de la nașterea lui **Florin PIERSIC** (27 ian. 1936, Cluj), actor de film, radio, televiziune, scenă și voce. A jucat dramă, comedie, tragedie, figuri istorice, haiduci;
- 80 de ani de la moartea teologului **Ioan NEGOIȚĂ** (5 feb. 1886, Cogeasca Veche-Lețcani, jud. Iași – 29 ian. 1941, Iași), profesor, director la Seminarul din Huși (1919-1928) și la Seminarul „Veniamin Costache” din Iași (1928-1940);
- 40 de ani de la moartea pictorului **Nicolae MATYUȘ** (14 mai 1938, Jibou, jud. Cluj-Napoca – 29 ian. 1981, Iași), profesor la Conservatorul „George Enescu”, Secția de Arte plastice;

30

- †) Sfinții Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, hramul Bisericii Sfinților Trei Ierarhi din Iași;
- 150 de ani de la nașterea scriitorului **Gheorghe BRĂESCU** (30 ian. 1871, Iași – 15 mar. 1949, București), general, prozator, umorist cu subiecte din viața militară;
- 90 de ani de la moartea chimistei **Ortansa PETROVANU** (30 ian. 1931, Iași – 15 dec. 1985, Iași), cercetătoare, specialistă în chimia organică, profesoară la Facultatea de Chimie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași;

31

- 120 de ani de premieră absolută a piesei „Trei surori”, scrisă de dramaturgul rus Anton CEHOV, la Teatrul de artă din Moscova (31 ian. 1901), în regia lui K. S. Stanislavski;

- 110 ani de la moartea medicului **Ludovic RUSS-JUNIOR** (28 apr. 1849, Iași – 31 ian. 1911, Iași), profesor la Facultatea de Medicină din Iași, medic primar al Spitalului „Sf. Spiridon”, președinte al Societății de Medici și Naturaliști din Iași;
- 10 ani de la trecerea la Domnul a teologului **Bartolomeu Valeriu ANANIA** (18 mar. 1921, Vâlcea – 31 ian. 2011, Cluj), Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului (2 mart. 2006), membru de onoare al Academiei Române (2010), autorul unei diortosiri a Bibliei în limba română, scriitor, autor al unor volume de memorii și îndrumări bisericești;

FEBRUARIE

1

- Ziua Internațională a Cititului Împreună (World Read Aloud Day);
- Ziua Intendenței Militare (România);
- 140 de ani de la apariția, în revista ieșeană *Convorbiri literare*, a poemul lui Mihai Eminescu, **Scrisoarea I** (1 feb. 1881);
- 120 de ani de la nașterea actorul american **Clark GABLE** (1 feb. 1901, Cadiz, Ohio – 16 nov. 1960, Los Angeles). A rămas în istoria cinematografului mondial prin interpretarea rolului Rhett Butler din filmul „Pe aripile vântului”;
- 80 de ani de la moartea matematicianului **David EMMANUEL** (31 ian. 1854, București – 4 feb. 1941, București), academician, întemeietorul școlii matematice moderne din România;

2

- Ziua Mondială a Zonelor Umede;
- Ziua Mondială a Siguranței pe Internet;
- (†) Întâmpinarea Domnului calendarul creștin ortodox și romano-catolic și greco-catolic;
- 160 de ani de la nașterea preotului **Ioan GOTCU** (2 feb. 1861, Roman, jud. Neamț – 4 iul. 1937, București), profesor, înmormântat la cimitirul „Eternitatea” din Iași;
- 125 de ani de la moartea poetului **Nicolae BELDICEANU** (26 oct. 1844, Preutești, jud. Suceava – 2 feb. 1896, Iași), format în cercul revistei *Contemporanul*. A colaborat la revista junimistă *Convorbiri literare* cu pasteluri, a fost fondator al *Societății științifice și literare din Iași*;

3

- 100 de ani de la nașterea poetului **Sergiu FILEROT** (3 feb. 1921, Craiova – 24 sep. 1989, București), membru al grupării „Albatros”, colaborator, alături de Geo Dumitrescu, Marin Preda, Șt. Popescu ș.a. la placheta colectivă „Sârmă ghimpată”, interzisă de cenzura antonesciană (1942); trimis în fața Curții Marțiale din București sub acuzația de defetism, riscă pedeapsa cu moartea, comutată la zece ani de închisoare;
- 80 de ani de la nașterea actorului **Ștefan Iordache** (3 feb. 1941, Calafat, jud. Dolj – 14 sep. 2008, Viena), actor de teatru, radio, voce, film și televiziune, pe scenă vreme de 49 de ani, interpretând memorabil pe scenă mari roluri ca Titus Andronicus, Hamlet, Richard al III-lea sau Barrymore;
- 80 de ani de la nașterea filosofului **Vasile TONOIU** (3 feb. 1941, Corbeni, Argeș), profesor la Facultatea de Filozofie a Universității din București, membru al Academiei, autorul volumelor ***Idoneismul filosofie a deschiderii, Dialectică și relativism, Ontologii arhaice în actualitate, Dialog filozofic și filozofie a dialogului***;

4

- Ziua Mondială de Luptă împotriva Cancerului;
- 115 ani de la nașterea biologului **Eugen MACOVSCI** (4 feb. 1906, Chișinău – 3 apr. 1985, București), biochimist, academician;
- 105 ani de la nașterea geografului **Ioan SÂRCU** (4 feb. 1916, Dagâța, jud. Iași – 26 ian. 1987, Iași), profesor al Universității „Al. I. Cuza” Iași, cercetător al masivelor și vârfurilor muntoase înalte;
- 105 ani de la nașterea matematicianului **David EMMANUEL** (31 ian. 1854, București – 4 feb. 1941, București), academician, întemeietorul școlii matematice moderne din România;
- 90 de ani de la nașterea economistului **Vasile TURLIUC** (4 feb.

1931, Vășcăuți-Mușenița, jud. Suceava – 10 iul. 2008, Iași), titularul cursului Circulație bănească și credit la Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor din Iași;

- 35 de ani de la moartea regizorului **Eftimie VASILESCU** (12 sept. 1895, Buzău – 4 feb. 1986, București), inițiatorul laboratorului cinematografic și al firmei „România film”;

5

- 160 de ani de la înființarea, la Sighet, a Asociației Naționale pentru Cultura Poporului Român din Maramureș, 5 feb. 1861, cu o contribuție însemnată în emanciparea culturală și națională a românilor, în păstrarea, conservarea și transmiterea elementelor de identitate cultural-națională locală.
- 135 de ani de la nașterea teologului **Ioan NEGOIȚĂ** (5 feb. 1886, Cogeasca Veche-Lețcani, jud. Iași – 29 ian. 1941, Iași), profesor, director la Seminarul din Huși (1919-1928) și la Seminarul Veniamin Costache din Iași (1928-1940);
- 5 ani de la moartea scriitorului **Lucian ALECSA** (31 ian. 1954, Mihăileni, jud. Botoșani – 5 feb. 2016, Botoșani), membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, redactor-șef adjunct al revistei culturale *Hyperion*, autor al volumelor ***Orașul de gips, Ars apocalipsis, Recurs la Joc secund, Asupra căderii, A doua geneză***;

6

- Ziua Roșia Montană;
- „Zilele Mondiale fără Telefon Mobil” (6-8 februarie);
- Sărbătoarea națională a Noii Zeelande;
- 325 de ani de la apariția, la 6 feb. 1696, în tipografia instalată la Mănăstirea Snagov, a primei tipărituri, cartea ***Orânduiala slujbei sfinților Constantin și Elena***, publicată, cu text grecesc și românesc, de Mihail Iștvanovici, sub îngrijirea lui Antim Ivireanul și dedicată

lui Constantin Brâncoveanu;

- 130 de ani de la nașterea scriitorului **Adrian MANIU** (6 feb. 1891, București – 20 apr. 1968, București), poet, dramaturg, traducător și publicist; a inaugurat, la Radiodifuziunea Română, în anul 1930, „Universitatea Radio”, program pe care l-a condus până în 1933; membru al Academiei Române;
- 90 de ani de la publicarea testamentului generalului francez **Henri Mathias BERTHELOT** (7 dec. 1861, Feurs – 29 ian. 1931, Paris), la 6 feb. 1931, care, spre „a mulțumi nației românești pentru toate mărturiile de recunoștință și de dragoste ce mi-au fost arătate”, a lăsat Academiei Române domeniul din comuna Fărcădinul de Jos (acum este din nou numită General Berthelot), sumele de la Banca „Marmorosch-Blank” sau în sucursalele ei din România, pentru a fi folosite la întreținerea unor tineri spre a-și completa studiile într-o școală franceză, civilă sau militară;

7

- 280 de ani de la apariția **Marelui Hrisov (Constituția)** lui Constantin Mavrocordat, care prevedea adoptarea unor reforme fiscale și administrative în Țara Românească. Textul a fost publicat în *Mercure de France* (iulie 1742) (7/18 feb. 1741);
- 115 ani de la nașterea constructorului rus de avioane rus **Oleg ANTONOV** (7 feb. 1906, Sankt Petersburg – 4 apr. 1984, Kiev), creatorul avionului amfibie cu două motoare „Pegasus” și al „An-12”;
- 90 de ani de la nașterea inginerii **Olimpia MARCHIȘ** (7 feb. 1931, Buzău – 8 oct. 1996, Iași), profesor și cercetător din 1955 până în 1996, la Facultatea de Industrie Ușoară a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”, decan al Facultății de Textile-Pielărie din Iași;
- 70 de ani de la premiera, la București, a operetei „N-a fost nuntă mai frumoasă”, de Nicolae Kirculescu, pe libretul semnat de H. Negrin și H. Nicolaide, 7 feb. 1951, solist Ion Dacian;

8

- 430 de ani de la nașterea pictorului italian baroc **Giovanni Francesco BARBIERI** (Guercino 8 feb. 1591, Cento -22 dec. 1666, Bologna);
- 165 de ani de la desființarea robiei țiganilor (Legiuirea pentru emanciparea țiganilor) în Țara Românească, decizie a domnitorul Barbu Știrbei (1849-1853; 1854-1856) (8/20 feb. 1856);
- 105 ani de la „nașterea” DADAISMULUI. Intelectuali, dezertori, refugiați politici, toți revoltați împotriva absurdității Primului Război Mondial, s-au reunit pe 8 feb. 1916 în jurul scriitorului român Tristan Tzara, organizatorul Cabaretului „Voltaire”, în Zürich, Elveția (stat neutru), dând naștere curentului avangardist dadaist. Vrând să răspundă absurdului prin absurd, ei și-au manifestat revolta mai curând prin provocare, decât prin idei estetice;

9

- „Ziua Mondială a Limbii Elene”;
- 220 de ani de la încheierea Păcii de la Lunéville, între Franța și Austria, sub domnia lui Francisc I al Austriei, la 9 feb. 1801, însemnând încetarea conflictelor militare între Austria și Franța;
- 180 de ani de la premiera, pe scena Teatrului Național din Iași, a comediei **Înșelătorul înșelat**, de Vasile Alecsandri, la 9 feb. 1841;
- 30 de ani de la moartea poetului și publicistului **Florin MUGUR** (7 feb. 1934, București – 9 feb. 1991, București), autor al volumelor de versuri **Scrisori de la capătul zilelor, Cartea regilor**;

10

- 140 de ani de la nașterea anglicistului **Petre GRIMM** (10/22 feb. 1881, București – 3 dec. 1944, Sibiu), istoric literar și traducător, fondatorul catedrei de engleză a Universității din Cluj, cu cercetări importante privind relațiile culturale româno-engleze
- 185 de ani de la nașterea geologului **Grigoriu ȘTEFĂNESCU** (uneori Grigore, Gregoriu, 10 feb. 1836, Condești, jud. Ialomița – 20 feb. 1911, București), paleontolog, explorator, membru al Academiei. Împreună cu Grigore Cobălcescu, este întemeietorul școlii române de științele pământului (geologie, mineralogie, paleontologie), primul profesor în acest domeniu al Universității din București. A condus lucrările pentru elaborarea primei hărți geologice a României;
- 105 ani de la nașterea poetului **Haralambie ȚUGUI** (10 feb. 1916, Dorohoi, jud. Botoșani – 13 oct. 1996, Iași). A debutat editorial cu volumul *Liane crude* (1935), urmat de încă 14 volume, realizate în peste 45 de ani de activitate literară prezentă în volumul antologic *Al soarelui și-al umbrei* (1980);

11

- Ziua Mondială a Bolnavului;
- 180 de ani de la nașterea filologului și folcloristului **Ioan CARAGIANI** (11 febr. 1841, Avdela-Grecia – 13 ian. 1921, Iași), membru al Academiei Române, profesor la Facultatea de Litere și Filosofie din cadrul Universității ieșene (1866-1916). A publicat mai multe lucrări istorice – mai ales despre Macedonia –, filosofice, literare și manuale didactice, a publicat cel dintâi articol despre folclorul acestor locuri *Românii din Macedonia și poezia lor populară* (1869) și a scris două volume din lucrarea *Studii istorice asupra românilor din Peninsula Balcanică* (1891, 1929);
- 155 de ani de la abdicarea silită a domnitorului Alexandru Ioan

Cuza, ca urmare a conjurației pregătite, la 11 feb. 1866, de Monstruoasa coaliție (conservatori și liberali-radicali);

- 135 de ani de la moartea scriitoarei **Maria BURADA** (15 apr. 1812, Iași – 11 feb. 1886, Iași), prima femeie din Moldova care a tradus piese de teatru (***Clopotarul de la Sf. Pavel***, de J. Bouchardu, 1847), soția cărturarului Tudorachi Burada (1800-1866) și mama lui Teodor T. Burada (1839-1923), folclorist, etnograf și istoric al teatrului. A deschis și a condus un pension de fete la Iași (1831), primul de acest fel fondat de români;
- 130 de ani de la moartea medicului și compozitorului **Gustav OTREMBĂ** (17 mar. 1833, Cracovia, Polonia – 11 feb. 1891, Iași). Stabilit definitiv în Moldova, în 1858, președinte al Societății de Medici și Naturaliști din Iași, a înființat Societatea medico-militară din Iași (1882). Compozitor de prestigiu, a creat, împreună cu Eduard Caudella, muzica pentru operele ***Olteanca*** și ***Hatmanul Baltag***;
- 95 de ani de la înființarea Fundației culturale „Regele Ferdinand I”, 11 feb.1926, care avea menirea să sprijine cultura românească cu o importantă filială la Iași, actualul sediu al Bibliotecii Universitare Mihai Eminescu;

12

- 95 de ani de la moartea istoricului **Radu ROSETTI** (14 sep. 1853, Iași – 12 feb. 1926, București), scriitor memorialist care a povestit cu mult farmec în volumele ***Cu paloșul***, ***Păcatele slugerului***, ***Amintiri***;
- 95 de ani de la nașterea filologului **Alexandru TEODORESCU** (12 feb. 1926, Zamostea, jud. Suceava – 28 dec. 2000, Iași), istoric literar și specialist avizat al relațiilor dintre literatura populară și cultă, cercetător la Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, unde a contribuit la alcătuirea bazei de date pentru Dicționarul literaturii române între 1900 și 1950;

- 85 de ani de la nașterea actorului **Sergiu TUDOSE** (12 feb. 1936, Mărculești, jud. Soroca – 28 dec 2018, Iași), societar al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” Iași, profesor la Universitatea de Arte „George Enescu”, cu interpretări memorabile în roluri precum: Chriac, din piesa ***O noapte furtunoasă***, Grey, din ***Richard al III-lea*** de William Shakespeare, Britanicus, din piesa omonimă a lui Racine;
- 55 de ani de la apariția, la Iași, la 12 feb. 1966, a primului număr al revistei *Cronica*, publicație politică, socială și culturală, director fondator acad. Constantin Ciopraga;
- 55 de ani de la moartea scriitorului și traducătorului italian **Elio VITTORINI** (23 iul. 1908, Syracuse – 12 feb. 1966, Milano);

13

- Ziua Internațională a Radioului;
- 155 de ani de la moartea omului politic **Vasile MĂLINESCU** (10 dec. 1817, Valea Seacă, Bucovina – 13 feb. 1866, Iași), publicist, fruntaș al evenimentelor din 1848 și 1859, statornic susținător al lui Al. I. Cuza, discipol al lui Nicolae Bălcescu, ziarist la *Steaua Dunării*, membru în Comitetul Central al Unirii, deputat în Divanul ad-hoc al Moldovei, deputat în Adunarea Electivă;
- 110 ani de la nașterea farmacologului **Gheorghe Gh. POPOVICI** (13 feb. 1911, Iași – 26 nov. 1971, Iași), profesor al Institutului de Medicină și Farmacie, cu cercetări ale acțiunii unor chimioterapice și antibiotice asupra organismului uman. Sub redacția sa a apărut primul *Curs de Farmacologie*;
- 80 de ani de la nașterea inginerul electronist **Paul Dan CRISTEA** (13 feb. 1941, București – 17 apr. 2013, București). A abordat un larg evantai de specialități ca bioinformatica, semnalele genomice, prelucrarea numerică a semnalelor și imaginilor, bazele electrotehnicii, teoria și proiectarea circuitelor electrice și electronice, rețele neuronale, agenți inteligenți evolutivi, aparatură medicală computerizată; membru titular al Academiei;

- 30 de ani de la începerea dezbaterilor Adunării Constituante a României pentru elaborarea noii Constituții postcomuniste a statului, 13 feb. 1991;

14

- Ziua Internațională a Donației de Carte;
- 200 de ani de la moartea istoricului și filologului **Petru MAIOR** (1756, Târgu Mureș – 14 feb. 1821, Budapesta), protopop greco-catolic, reprezentant de frunte al Școlii Ardelene;
- 135 de ani de la moartea profesorului sas **Franz Friedrich FRONIUS** (9 ian. 1829, Nadeș, comitatul Târnău – 14 feb. 1886, Agnita), biolog și etnolog;
- 170 de ani de la înființarea, la Paris, la 14 feb. 1851, a *Junimii Române*, societatea politică și culturală a „tinerilor” (studenții români din capitala Franței), „așezată” sub îndrumarea „bătrânilor” (aripa radicală a pașoptiștilor: Nicolae Bălcescu, apoi, după plecarea acestuia din Paris, C. A. Rosetti);
- 90 de ani de la nașterea actorului **Octavian COTESCU** (14 feb. 1931, Dorohoi – 22 aug. 1985, București). A început să joace teatru încă din anii de liceu, la Iași, rector al Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică București;
- 85 de ani de la nașterea geografului **Ioan BOJOI** (14 feb. 1936, Cordon-Flămânzi, jud. Botoșani – 21 ian. 1998, Buzău). Cercetător în domeniul Geomorfologiei, profesor la Catedra de Geografie a Universității „Al. I. Cuza”, în perioada 1984-1998, a publicat cursurile de Geomorfologie (1980) și Eroziunea solului (1992);

15

- 240 de ani de la moartea scriitorului german **Gotthold Ephraim LESSING** (22 ian. 1729, Kamenz – 15 feb. 1781, Braunschweig). A formulat principiile dramei realiste germane, conform cărora teatrul trebuie să țină seama de dezvoltarea morală și estetică a epocii în volumele *Nathan Înteleptul*, *Laokoon sau despre granițele picturii și ale poeziei*;
- 170 de ani de la nașterea matematicianului **Spiru HARET** (15 feb. 1851, Putna, jud. Suceava – 17 dec. 1912, București), reformator al învățământului românesc ca ministru al învățământului;
- 130 de ani de la nașterea omului politic liberal **Victor IAMANDI** (15 feb. 1891, Hodora-Cotnari, jud. Iași – 26 nov. 1940, Jilava-București), om politic liberal, victimă a pistoalelor legionare, șeful organizației Partidului Liberal din Iași pe parcursul a două decenii, deputat în Parlament (1922-1940), subsecretar de stat la Ministerul de Interne, ministru al Cultelor și Artelor;
- 100 de ani de la căsătoria scriitorilor Ștefana VELISAR-TEODOREANU și Ionel TEODOREANU, Iași, 15 februarie 1920;

16

- 125 de ani de la nașterea geografului **Gheorghe NĂSTASE** (16 feb. 1896, Hristici, jud. Soroca – 28 dec. 1985, Iași), profesor la Facultatea de Științe din Iași, la Catedra de Geografie generală și umană, fondator și membru permanent al Institutului de Cercetări Geografice al României;
- 135 de ani de la nașterea inginerului **Constantin BUDEANU** (16/28 feb. 1886, Buzău – 27 feb. 1959, București), unul dintre fondatorii școlii românești de electrotehnică; membru titular al Academiei Române;
- 105 ani de la moartea scriitorului **Nicolae GANE** (1 feb. 1838,

Fălticeni, jud. Suceava – 16 feb. 1916, Iași), membru al Academiei. A debutat în revista *Convorbiri literare* a societății Junimea din Iași, al cărei membru a devenit în 1865. A rămas în istoria literaturii în primul rând prin **Novелеle** sale, tipărite în 1880 la Iași, și memorialistica sa, **Pagini răzlețe** (1901), **Zile trăite** (1903), **Păcate mărturisite** (1904);

- 65 de ani de la moartea chimistului **Constantin Vasile GHEORGHIU** (25 oct. 1894, Dolhești, jud. Iași – 16 feb. 1956, Iași), membru al Academiei Române, cercetător la Institutul Petru Poni, unde a abordat o serie de probleme din domeniul chimiei organice, atât teoretice, cât și practice, autorul Monografiei asupra coloranților organici.

17

- 100 de ani de la nașterea scriitoarei **Vera CĂLIN** (17 feb. 1921, București – 27 dec. 2013, Los Angeles), eseistă, istoric literar și traducătoare română, stabilită în SUA;
- 80 de ani de la nașterea poetului **Mihai URSACHI** (17 feb. 1941, Strunga, jud. Iași – 10 mar. 2004, Iași), membru al Uniunii Scriitorilor din România. A debutat editorial, în 1970, cu volumul **Inel cu enigmă**, urmat de **Missa Solemnis** (1971), **Poezii** (1972), **Poemul de purpură și alte poeme** (1974), **Diotima** (1975), **Marea Înfățișare** (1977), **Zidirea și alte povestiri** (1978, ediția a II-a revăzută, 1990), **Poezii** (1996) și altele. Opera sa poetică a fost adunată în volumele antologice **Nebunie și lumină** (1999), **Inel cu Enigmă** (2002), distins cu Premiul Academiei Române (1979), Premiul Uniunii Scriitorilor din România, Premiul „Mihai Eminescu” etc. A fost director al Teatrului Național din Iași, secretar al Asociației Scriitorilor din Iași;
- 50 de ani de la moartea scriitorului **Miron Radu PARASCHIVESCU** (2 oct. 1911, Zimnicea – 17 feb. 1971, București), poet, eseist și publicist, redactor al suplimentul literar al revistei *Ramuri* din Craiova, *Povestea vorbii*, unde a publicat scriitori de avangardă, antisistem;

18

- 175 de ani de la nașterea istoricului **Petru RĂȘCANU** (18 feb. 1846, Bârlad, jud. Vaslui – 31 aug. 1913, Piatra Neamț), publicist și traducător, profesor la catedra de Istorie Antică, de la Facultatea de Litere și Filosofie din Iași; a publicat mai multe manuale de istorie, foarte apreciate în epocă: *Istoria grecilor* (1890), *Istoria românilor* (1890), *Istoria Orientului* (1891), *Istoria Evului Mediu* (1894), *Istoria contemporană* (1902);
- 125 de ani de la nașterea geologului **Theodor VĂSCĂUȚEANU** (18 feb. 1896, Bolboci, jud. Soroca – 18 sep. 1933, Iași), profesor al Universității „Al. I. Cuza”; lucrarea sa de bază este teza de doctorat care se referă la fosilele siluriene din Platforma Moldovenească;
- 80 de ani de la înființarea, la Iași, la 18 feb. 1941, a Institutului de Istoria Românilor „A. D. Xenopol”, de pe lângă Facultatea de Litere și Filosofie a Universității „Al. I. Cuza”; fondator și primul conducător a fost prof. univ. Ilie Minea (1881-1943); din anul 1990 se numește Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, aflat în subordinea Filialei Iași a Academiei Române;

19

- Ziua Brâncuși (România);
- 145 de ani de la nașterea sculptorului **Constantin BRÂNCUȘI** (19 feb. 1876, Hobița, jud. Gorj – 16 mar. 1957, Paris), recunoscut ca un artist de primă mărime al sec. XX-lea, prin contribuțiile la înnoirea limbajului și viziunii plastice;
- 70 de ani de la moartea scriitorului francez **André (Paul Guillame) GIDE** (22 nov. 1869, Paris – 19 feb. 1951, Paris); a primit Premiul Nobel pentru Literatură în anul 1947;
- 60 de ani de la moartea istoricului **Nicolae GRĂMADĂ** (1 mar. 1892,

Stroiești, jud. Suceava – 19 feb. 1961, București), profesor la Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza”, unde s-a remarcat în disciplinele auxiliare istoriei: paleografie chirilică și latină; diplomatică; sigilografie medievală, heraldică;

20

- Ziua Mondială a Justiției Sociale;
- Ziua Dezrobirii Romilor;
- 235 de ani de la moartea mitropolitului **Gavriil CALLIMACHI** (1710, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava – 20 feb. 1786, Iași), ridicat în scaunul de Mitropolit al Moldovei la 15 aprilie 1760, unde a păstorit timp de 15 ani (1786); sub îndrumarea lui, s-a ridicat o nouă catedrală mitropolitană în Iași, cunoscută sub numele de Mitropolia Veche; a înființat o tipografie cu o bogată activitate: **Gramatică românească**, **Ceaslovul** (1763), **Catihis sau în scurt Pravoslavnică Mărturisire** (1777), **Molitvelnic** (1766), **Învățătura arhierască** (1771), **Pastorală contra luxului** (1781);
- 205 ani de la premiera operei **Bărbierul din Sevilla**, de Gioacchino Rossini (pe libretul lui C. Sterbini, după piesa omonimă a scriitorului francez Charles de Beaumarchais), Roma, 20 feb. 1816;
- 120 de ani de la nașterea muzicologului **Radu CIOCULESCU** (20 feb. 1901, Turnu-Severin – 6 ian. 1961, Dej), director al Operei și al Filarmonicii din București;
- 110 ani de la moartea geologului **Grigoriu ȘTEFĂNESCU** (uneori Grigore, Gregoriu, 10 feb. 1836, Condești, jud. Ialomița – 20 feb. 1911, București), paleontolog, explorator, membru al Academiei; împreună cu Grigore Cobălcescu, este întemeietorul școlii române de științele pământului (geologie, mineralogie, paleontologie, primul profesor în acest domeniu al Universității din București, a condus lucrările pentru elaborarea primei hărți geologice a României;
- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Dorel GHEMU** (20 feb. 1951,

com. Românești, jud. Iași), poet, profesor de română și italiană la Școala Specială pentru Nevăzători din Târgu Frumos, autorul volumelor de poezie *Primenire, De-ale vieți, Lumină și umbră, Ipostaze, Ca în oglindă, Jurnal epistolar, Glas de carte*;

21

- Ziua Internațională a Limbilor Materne (UNESCO);
- 215 ani de la nașterea filologului **Timotei CIPARIU** (21 feb. 1805, Pânade, jud. Alba – 3 sep. 1887, Blaj), revoluționar pașoptist din Transilvania, lingvist, membru fondator și vicepreședinte al Societății Academice Române;
- 185 de ani de la nașterea muzicianului francez **Léo DELIBES** (21 feb. 1836, Saint-Germain du Val – 16 ian. 1891, Paris), compozitor, renumit pentru compozițiile sale de balet precum: Coppélia, La source (Izvorul);
- 145 de ani de la nașterea muzicianului **Teodor TEODORESCU** (21 feb. 1876, Iași – 20 sep. 1920, Iași), compozitor, elev al lui Gavriil Musicescu, împreună ctitori ai muzicii corale ieșene, dirijor al Asociației Corale *Aurora* din Iași;
- 105 ani de la începutul celei mai distrugătoare bătălii din timpul Primului Război Mondial, la Verdun, în Franța, 21 feb. 1916, soldată cu aproximativ un milion de victime, care s-a încheiat, în decembrie 1916, prin respingerea definitivă de către armata franceză a atacurilor germane. Deși s-a încheiat, oficial, cu o victorie franceză, Bătălia de la Verdun, n-a adus părții învingătoare niciun avantaj strategic important;
- 100 de ani de la nașterea actriței **Angela BÂRSAN** (21 feb. 1921, Iași – 4 nov. 2001, Iași); a evoluat la Teatrul Național din Iași, între anii 1940 și 1971, cu o întrerupere de un deceniu (1950-1960), când a fost la Craiova;
- 95 de ani de la nașterea actorului **Puiu VASILIU** (21 feb. 1926, Iași –

30 dec. 1998, Iași); a evoluat la Teatrul Național din Iași între anii 1956-1988, folosindu-și resursele comice;

- 30 de ani de la moartea psihologului **Vasile PAVELCU** (4 aug. 1900 Costuleni-Nisiporeni, Basarabia – 21 feb. 1991, Iași), membru al Academiei; a condus Catedra de Psihologie a Universității ieșene, între anii 1928 și 1970, a fost decan al Facultății de Litere și Filosofie și al Facultății de Pedagogie-Psihologie, profesor universitar emerit, a abordat studiul personalității și a afectivității;
- 5 ani de la moartea muzicianului **Pascal BENTOIU** (22 apr. 1927, București – 21 feb. 2016, București), compozitor și muzicolog;

22

- Ziua Mondială a Cercetașilor;
- Ziua Europeană dedicată Victimelor Criminalității;
- 95 de ani de la nașterea artistului plastic **Gheorghe ADOC** (22 feb. 1926, Socodor), sculptor, pictor, grafician, gravor, ilustrator de carte, co-autor al Statuiei Independenței din Iași, amplasată în piața cu același nume și dezvelită în anul 1980. Lucrarea a fost realizată împreună cu soția sa, sculptorița Gabriela MANOLE-ADOC Adoc, el realizând basoreliefurile de pe soclul statuiei;
- 35 de ani de la moartea inginerului textilist **Aurel MARCHIȘ** (29 aug. 1928, Strâmtura, jud. Maramures – 22 feb. 1986, Iași), profesor și cercetător din 1955 până în 1996, la Facultatea de Industrie Ușoară a Institutului Politehnic „Gh. Asachi” la disciplina Țesătorie, specialist în proiectare;

23

- 105 ani de la fondarea, la Iași, la 23 feb. 1916, a Muzeului de Antichități, care cuprindea urmele istorice materiale ale vechilor culturi (unelte de muncă, locuințe, așezări, arme, podoabe, morminte etc.), descoperite prin săpături efectuate în Moldova, în special la Cucuteni;

- 30 de ani de la moartea actriței **Adina POPA** (4 iun. 1935, București – 23 feb. 1996, Iași), cu 40 de ani de carieră artistică pe scena Teatrului Național „V. Alecsandri”, de la venirea sa în Iași (1958), cu afinități pentru rolurile de compoziție, înclinația pentru redarea trăirilor adânci cu accente grave;
- 25 de ani de la moartea biologului **Ionel PETCU** (16 ian. 1934, Dragu, jud. Brăila – 23 feb. 1996, Iași), profesor la catedra de Zoologie a Universității ieșene, unde a cercetat grupe de animale mai puțin cunoscute;

24

- Sărbătoarea populară a Dragobetelui (România);
- 310 ani de la premiera, la Londra, a operei „Rinaldo”, de Georg Friedrich HÄNDEL, prima operă italiană scrisă pentru stagiunea londoneză (24 feb. 1711);
- 235 de ani de la nașterea scriitorului german **Wilhelm Carl GRIMM** (24 feb. 1786, Hanau – 16 dec. 1859, Berlin), filolog, co-autor, împreună cu fratele său Jacob Grimm, al *Dicționarului limbii germane*, precum și al unor celebre culegeri de povești, inspirate din motive populare germane;
- 115 ani de la nașterea botanistului **Constantin BURDUJA** (24 feb. 1906, Dragomirești, jud. Neamț – 26 iul. 1983, Iași), profesor universitar și cercetător; a condus, între 1958 și 1962, Grădina Botanică din Iași;
- 200 de ani de la Proclamațiile de la Iași, date de conducătorii ETERIEI: „Către grecii de pretutindeni (La arme prieteni! Patria vă cheamă!)”; „Către frații din Eterie”, începerea revoluției antiotomane pentru eliberarea Greciei, 24 feb. 1821, citite de prințul Alexandru Ipsilanti;

25

- 180 de ani de la nașterea pictorului francez **Pierre-Auguste RENOIR** (25 feb. 1841, Limoges – 3 dec. 1919, Cagnes-sur-Mer), unul dintre inițiatorii curentului impresionist;
- 175 de ani de la premiera, la Teatrul Național din Iași, a dramei-farsă **Jignicerul Vadră**, de Alecu RUSSO, 25 feb. 1846;
- 140 de ani de la moartea istoricului **August Treboniu LAURIAN** (Augustin Trifan, 17 iul. 1810, Sibiu – 25 feb. 1881, București), filolog, publicist și om politic, unul dintre conducătorii Revoluției de la 1848 din Transilvania, unul dintre membrii fondatori ai Academiei Române (2 iun. 1867, secretar general și președinte al Societății Academice Române și președinte al Secțiunii Literare (1867-1876));
- 155 de ani de la debutul literar al lui Mihai EMINESCU, în revista *Familia* din Oradea, cu poezia **De-aș avea...**, 25 feb. /9 mar.1866;
- 140 de ani de la nașterea matematicianului **Gheorghe BRATU** (25 feb. 1881, București – 1 sep. 1941, Iași), astronom; a pus temelia Observatorului Astronomic din Cluj și a lucrat cu pasiune la cel din Iași. A făcut parte din grupul de pionieri care a pus fundația solidă a învățământului universitar românesc din Transilvania, după anul 1919;
- 125 de ani de la nașterea actorului **Constantin RAMADAN** (25 feb. 1896, Iași – 25 mar. 1958, București), unul dintre actorii de bază ai Teatrului Național „V. Alecsandri”. Apoi, la Teatrul Armatei din București, a jucat și în numeroase opere, dintre care cităm: **Nunta lui Figaro**, **Vânzătorul de păsări**, **Dunărea albastră**, **a primit titlul de Artist al poporului și laureat al Premiului de Stat**;

26

- Ziua Interanțională a spunerii basmelor;
- 95 de ani de la nașterea istoricului **Gheorghe PLATON** (26 feb. 1926, Buhuși, jud. Bacău – 24 ian. 2006, Iași), academician, profesor la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Catedra de Istoria Românilor, cercetător în cadrul Institutului de Istorie și Arheologie „A.D. Xenopol”, cu preocupări privind problemele istoriei Moldovei în prima jumătate și mijlocul secolului al XIX-lea, aspectelor diverse ale sistemului feudal, împrejurările revoluționare din 1848 și frământările premergătoare Unirii Principatelor Române, distins cu titlurile de Profesor Emerit (1996), Doctor honoris causa al Universității din Angers-Franța, (1998), al Universității din Craiova (1999) și al Universității din Suceava;
- 30 de ani de la moartea matematicianului **Dimitrie Ioan A. MANGERON** (15 nov. 1906, Chișinău – 26 feb. 1991, Iași), membru al Academiei Române, profesor la Catedra de Analiză matematică a Universității „Al.I. Cuza” și la catedra de Mecanică a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”, aproape patru decenii, savant de talie internațională încă de la primele lucrări științifice cu ecuații polivibrante (1933), care sunt și azi numite ecuații Mangeron și Funcții Mangeron. În domeniul Mecanicii, a elaborat noi ecuații de mecanică analitică, care astăzi îi poartă numele în întreaga lume științifică: principii Mangeron, ecuații Mangeron-Tzenov;

27

- 210 ani de la nașterea scriitorului **Alexandru HRISOVERGHI** (27 feb. 1811, Iași – 9 mar. 1837, Iași), poet, traducător din poezia romantică franceză, volumul de poezii (originale și traduceri) intitulat **Poezii**, a apărut postum, în 1843, editat și prefațat de Mihail Kogălniceanu;
- 155 de ani de la apariția, la București, la 27 feb. 1866, a revistei umoristice **Sarsailă** (până la 18 mai 1866), condusă de N.T. Orășanu,

continuatoare a revistei satirice *Nichipercea*, suspendată de autorități, în repetate rânduri, datorită atacurilor dure îndreptate împotriva instituțiilor statului;

- 85 de ani de la moartea fiziologul rus **Ivan PAVLOV** (26 sep. 1849, Ryazan – 27 feb. 1936, Sankt Petersburg), unul dintre fondatorii psihofiziologiei experimentale prin descoperirea „reflexului condiționat”; Premiul Nobel pentru Medicină în anul 1904;
- 275 de ani de la moartea cronicarului **Ion NECULCE** (1672, Prigoreni, Tg. Frumos, jud. Iași – 27 feb. 1745, Prigoreni, Tg. Frumos, jud. Iași); opera sa capitală este Letopisețul Țării Moldovei de la Dabija Vodă până la a doua domnie a lui Constantin Mavrocordat (1743), fiind martor ocular al majorității evenimentelor pe care le consemnează;
- 110 ani de la nașterea logicianului **Petre BOTEZATU** (27 feb. 1911, Dorohoi – 1 dec. 1981, Iași), filosof, academician, Profesor Universitar Emerit al Universității din Iași;
- 100 de ani de la începerea revoluției antiotomane pentru eliberarea Greciei; pornea de la Iași, la Mănăstirea Trei Ierarhi, la 27 feb. 1821, în prezența eteriștilor și a simpatizanților greci și români; Veniamin Costache, Mitropolit al Moldovei și Sucevei, a sfințit drapelul ETERIEI și a binecuvântat pe șeful acesteia, prințul Alexandru Ipsilanti, dând prin aceasta semnalul luptelor pentru cauza sfântă a Libertății Greciei în cadrul mișcărilor de eliberare a popoarelor din Balcani;
- 50 de ani de la nașterea actorului **Radu GHILAȘ** (27 feb. 1971, Chișinău, Republica Moldova); între 1987 și 1990 actor la Teatrul „Ion Creangă” din Chișinău, iar din 1994 actor la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” Iași;

28

- Ziua Apărării Civile sau Ziua Protecției Civile (România);
- 35 de ani de la moartea filologului **Haralambie MIHĂESCU** (7 feb. 1907, Udești, jud. Suceava – 28 febr. 1985, Iași), membru al Academiei, profesor la Facultatea de Filologie a Universității din Iași, la Catedra de limbi clasice; a tradus *Teatru* de Aristofan; autorul volumului *Istoria literaturii latine*;
- 5 ani de la moartea scriitorului **GHEORGHE BLĂNARU** (21 ian. 1933, Limbenii Vechi, jud. Bălți – 28 feb. 2016, Iași), membru al Uniunii Scriitorilor – Filiala Iași, autor al volumelor de versuri dedicate copiilor: *Ferestrele anului*, *Scrisoare din orașul de lemn*;
- 85 de ani de la nașterea scriitorului **Marin SORESCU** (29 feb. 1936, Bulzești, jud. Dolj – 8 dec. 1996, București), dramaturg, membru al Academiei Române, ministru al Culturii; a tradus versuri ale lui Boris Pasternak, redactor-șef la revista craioveană *Ramuri*;

MARTIE

1

- Ziua Mărțișorului (România);
- Ziua Națională a Țării Galilor;
- Ziua Automobilismului Militar (România);
- Ziua Mondială a Protecției Civile;

- 180 de ani de la nașterea medicului **Mihai BURADA** (1 mar. 1841, Iași – 7 nov. 1918, Roman, jud. Neamț), compozitor, fratele renumitului istoriograf al teatrului și al muzicii, Teodor T. Burada (1839-1923), membru fondator (1907) și președinte al Societății culturale „Miron Costin” din Roman. A promovat muzica clasică în cercurile artistice din acest oraș;

- 150 de ani de la apariția în revista ieșeană *Convorbiri literare*, a elegiei lui Mihai Eminescu, ***Mortua est*** (1 mar. 1871);

- 110 ani de la nașterea agronomului **Leonida GUȘTIUC** (1 mar. 1909, Bacialia-Ismail – 1 iun. 1987, Iași), profesor al Facultății de Îmbunătățiri Funciare și Organizarea Teritoriului Agricol. A elaborat cursul de Pedologie ameliorativă, primul de acest fel din țară;

- 115 ani de la apariția, la Iași, a primului număr din revista *Viața românească*, la 1 mar. 1906, fondatori și conducători al revistei fiind juristul Constantin STERE și profesorul Paul Bujor;

- 60 de ani de la deschiderea Muzeului Politehnic, situat în Palatul Culturii, 1 mar. 1961, aparținând Complexului Muzeal Național Moldova din Iași. A fost organizat pe două secții: o secție energetică – cuprinzând exponate referitoare la cercetările și descoperirile românești în domeniul respectiv, și alta de înregistrare și redare a sunetului – secție unică în țară, inaugurată în 1966;

- 50 de ani de la apariția revistei ieșene *Viața*, 1 mar. 1971, din

inițiativa publicistului Ion Apetroaie (1930-1995), fiind prima și singura publicație din țară apărută din inițiativă personală, la data respectivă, cu un profil variat: literatură, publicistică, muzică, artă plastică, satiră și umor etc.

- 50 de ani de la moartea poetului și autorului dramatic ceh **Frantisek HRUBIN** (17 sept. 1910, Praga – 1 mar. 1971, České Budějovice), autorul volumelor *Fagurele de albine*, *Glia ursitoare*, *Greierii*, *Romanță pentru trompetă*;

2

- 305 ani de la apariția, la 2 mar. 1716, a volumului *Descriptio Moldaviae*, al cărturarului enciclopedist Dimitrie CANTEMIR, redactată la cererea Academiei de Științe din Berlin, lucrarea sintetizează cunoștințele istorice, geografice, etnografice despre Moldova;
- 15 ani de la alegerea teologului **Bartolomeu Valeriu ANANIA** (18 mar. 1921, Vâlcea – 31 ian. 2011, Cluj) ca Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului (2 mar. 2006); scriitor și membru de onoare al Academiei Române (2010);

3

- Ziua Mondială a Scriitorilor;
- Ziua Națională a Bulgariei;
- 150 de ani de la nașterea omului politic **Constantin ARGETOIANU** (3 mar. 1871, Craiova – 6 feb. 1955, penitenciarul Sighet), jurist, medic, diplomat;
- 115 ani de la nașterea filosofului **Mircea VULCĂNESCU** (3 mar. 1904, București – 28 oct. 1952, închisoarea Aiud), economist, filolog, publicist, sociolog, teolog și profesor de etică român, victimă a represiunii comuniste;

- 135 de ani de la moartea medicului **Anastasiu FĂTU** (2 ian. 1816, comuna Mușata, jud. Vaslui – 3 mar. 1886, Iași), botanist, doctor în filosofie și drept la Universitatea din Viena (1834-1841), în științe medicale la Viena (1839-1841) și la Paris (1841-1846), cu teza ***Des signes des maladies du coeur en general, fournis par l'auscultation, la percussion, l'inspection et la mensuration*** (1847). Medic de cvartal (1848-1852), medic șef al Spitalului Spiridoniei (1863-1885), profesor la Școala de Moșit (1852-1885), profesor de botanică și zoologie al Universității din Iași, membru fondator al Academiei Române, membru al Societății de Științele Naturii din Frankfurt (1881), deputat în divanul ad-hoc (1855), deputat și președinte al Camerei Deputaților (1867);

4

- Ziua mondială de rugăciune a femeilor;
- 30 de ani de la moartea scriitorul **Ion LĂNCRĂNȚAN** (13 aug. 1928, Oarda de Sus, jud. Alba – 4 mar. 1991, București), laureat al Premiului Uniunii Scriitorilor pentru proză în 1963, autorul volumelor: ***Cordovani, Caloianul, Fiul secetei;***
- 25 de ani de la moartea istoricului **Constantin CIHODARU** (21 ian. 1907, Coșești-Ivănești, jud. Vaslui – 4 mar. 1994, Iași); a predat la Facultatea de Istorie și Filozofie a Universității ieșene din 1950 până în 1973; a condus compartimentul de istorie medie din cadrul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” între 1952 și 1973;

5

- Ziua Mondială a Eficienței Energetice;
- 85 de ani de la nașterea regizorului **Constantin PAIU** (5 mar. 1936, Iași), teatralog, membru al Uniunii Scriitorilor din România filiala Iași, autor al volumelor: ***Confidențe la arlechin, Însemnări și***

digresii – G.Topîrceanu despre teatru, Rebreanu, omul de teatru;

- 30 de ani de la moartea inginerului electrotehnician **Toma FARCAȘ** (3 ian. 1903, Ileni, jud. Făgăraș – 5 mar. 1991, Iași), profesor la Facultatea de Științe a Universității Iași și la Facultatea de Electrotehnică a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”, între anii 1926 și 1970, decan al Facultății de Mecanică;

6

- 535 de ani de la victoria lui Ștefan cel Mare asupra otomanilor, la 6 mar. 1486 în Bătălia de la Șcheia;
- 500 de ani de la descoperirea insulei Guam din Oceanul Pacific, la 6 mar. 1521, de către Fernando Magellan, navigator portughez aflat în slujba regelui Spaniei;
- 215 ani de la nașterea poetei britanice **Elisabeth Barrett BROWNING** (6 mar. 1806, Kelloe – 29 iun. 1861, Florența, Italia);
- 155 de ani de la nașterea compozitorului **Dumitru GEORGESCU-KIRIAC** (6 mar. 1866, București – 8 ian. 1928, București), dirijor, critic muzical, profesor, folclorist și autor al unor lucrări didactice în domeniul muzical; fondator și dirijor al societății corale Carmen;

7

- Ziua Internațională a Radioului și Televiziunii pentru Copii (UNICEF);
- 580 de ani de când Iancu de Hunedoara (1407, Hunedoara – 11 aug. 1456, Zemun, Serbia), comite al Timișoarei, ban al Severinului din 1438, voievod al Transilvaniei între 1441 și 1456 și regent al Ungariei între 1446 și 1452, mare comandant militar, a devenit voievod al Transilvaniei, la 7 mar. 1441;
- 165 de ani de la înființarea Facultății de Drept la Iași, prima facultate a viitoarei Universități din Iași, 7 mar. 1856;

8

- Ziua Națiunilor Unite pentru Drepturile Femeilor;
- 150 de ani de la moartea muzicianului francez **Hector BERLIOZ** (11 dec. 1803, La Côte-Saint-André, Isère – 8 mart. 1869, Paris), unul dintre corifeii romantismului muzical;
- 60 de ani de la moartea scriitorului **Gala GALACTION** (Grigorie Pișculescu, 16 apr. 1879, Didești, Teleorman – 8 mar. 1961, București), profesor de teologie, titular al Catedrei de Introducere și Exegeza Noului Testament la Facultatea de Teologie din Chișinău și apoi la București, colaborator apropiat al revistei ieșene *Viața românească*;

9

- Ziua Deținuților Politici Anticomuniști;
- „Ziua Mondială a Rinichiului”;
- 160 de ani de la apariția, la Iași, la 19 mar. 1861, a primului numărului al revistei *Dacia*, având redactori pe V. A. Urechia și George Petrescu, cu obiectivul de a realiza unitatea politică și culturală, cu o apariție până în 19 iun. 1861;
- 160 de ani de la nașterea mareșalului **Alexandru AVERESCU** (9 mar. 1859, Ismail, azi Ucraina – 3 oct. 1938, București), om politic; a participat la Războiul de Independență (1877-1878), la cel de-al doilea război balcanic (1913), la Războiul de reîntregire națională (a condus bătălia de la Mărăști din 1917); a fost prim-ministru (ianuarie – martie 1918) și ministru în mai multe rânduri între anii 1919 și 1938, membru de onoare al Academiei Române;
- 160 de ani de la nașterea teologului **Theodor V. STUPCANU** (9 mar. 1861, Basarabi, jud. Suceava – iul. 1936, București), reprezentant al muzicii psaltice, profesor de muzică bisericească la Seminarul „Veniamin Costachi” și la Catedra de Muzică psaltică la Conservato-

rul de Muzică din Iași;

- 135 de ani de la nașterea medicului **Alexandru ȚUPA** (9 mar. 1886, Dumbrăveni, jud. Botoșani – 25 ian. 1956, Iași), creatorul școlii ieșene de histologie, profesor la Catedra de Histologie a Facultății de Medicină din Iași, de trei ori decan al Facultății de Medicină din Iași;
- 80 de ani de la nașterea scriitorului **Iancu VASILE** (9 mar. 1941, Ciohorăni, jud. Iași), teatralog, publicist membru al Uniunii Scriitorilor din România filiala Iași, autor al volumelor: *Sosire tardivă*, *Prizonierul*, *Fuga în memorie*, *Când vii din mlaștini*, *Ispita singurătății*;
- 75 de ani de la moartea zoologului **Grigore ANTIPA** (27 nov. 1867, Botoșani – 9 mar. 1944, București), ihtiolog, ecolog, oceanolog și profesor universitar, savantul care a renovat total Muzeul Național de Istorie Naturală din București care acum care îi poartă numele;
- 60 de ani de la moartea scriitorului **Cezar PETRESCU** (1 dec. 1892, Hodora-Cotnari, jud. Iași – 9 mar. 1961, București), romancier;

10

- 165 de ani de la nașterea scriitorului **Petre DULFU** (10 mar. 1856, Tohat, comitatul Sălaj – 31 oct. 1953, București); a fost un autor de basme, poet, profesor, traducător, cel care l-a adus în prim-planul literaturii pentru copii pe celebrul personaj Păcală;
- 160 de ani de la moartea scriitorului ucrainian **Taras ȘEVCENKO** (9 mar. 1814, Morînți – 10 mar. 1861, Sankt Petersburg), considerat poetul național al Ucrainei;
- 100 de ani de la nașterea sopranei **Arta FLORESCU** (10 mar. 1921, București – 6 iul. 1998, București), prim solistă (1945-1968) la Opera Română din București, profesor la Conservator, invitată pe scenele internaționale;
- 85 de ani de la nașterea actorului **Constantin POPA** (10 mar. 1936,

satul Cozia, com. Costuleni, jud. Iași), poet și dramaturg, societar al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” Iași, profesor la Universitatea de Arte „George Enescu”;

- 85 de ani de la moartea criticului **Garabet IBRĂILEANU** (23 mai 1871, Tg. Frumos, jud. Iași – 10 mar. 1936, București), istoric literar, romancier, membru post-mortem al Academiei, profesor strălucit al Universității ieșene, fondatorul și conducătorul revistei literare *Viața românească* (1906-1933) autor al unor volume precum: *Spiritul critic în cultura românească* (1909), *Scriitori și curente* (1909), *Ioan Al. Brătescu-Voinești* (1916), *Note și impresii* (1920), *După război* (1921), *Scriitori români și străini* (1926), *Studii literare* (1930), aforisme *Privind viața* (1930) și romanul de analiză psihologică *Adela* (1933). Notă: unele surse indică decesul în 12 mar.;
- 50 de ani de la moartea fizicianului ION I. AGÂRBICEANU (6 ian. 1907, Bucium, jud. Cluj – 9 mar. 1971, Cluj-Napoca), academician, creatorul primului laser românesc;

11

- Ziua Europeană a Victimelor Terorismului;
- 720 de ani de la prima mențiune documentară a orașului Făgăraș, județul Brașov, 11 mar. 1291;
- 170 de ani de la premiera operei „Rigoletto”, de Giuseppe Verdi, 11 mar. 1851, Teatrul Fenice din Veneția;
- 160 de ani de la începerea Războiului de secesiune din SUA, dintre anii 1861 și 1865, după adoptarea Constituției Confederației Statelor Americane, cele zece state sudice care s-au separat de nordul aboliționist, 11 mar. 1861;

12

- Ziua internațională împotriva cenzurii cibernetice;
- Ziua Gărzii Naționale de Mediu (Romania);
- 140 ani de la nașterea generalului **Mustafa Kemal ATATURK**, (12 mar. 1881, Salonic, Grecia – 10 nov. 1938, Istanbul, Turcia), om politic, fondatorul Republicii Turcia și primul președinte al acesteia (1923-1938);
- 55 de ani de la moartea pictorului și poetului suprarealist **Victor BRAUNER** (15 iun. 1903, Piatra Neamț – 12 mar. 1966, Paris), cu recunoaștere internațională;

13

- 130 de ani de la nașterea scriitorului avangardist **Felix ADERCA** (Zelicu Froim Aderca, 13 mar. 1891, com. Puiești, jud. Vaslui – 12 dec. 1962, București), estetician, traducător și eseist;
- 105 ani de la nașterea actriței **Cella DIMA** (13 mar. 1916, București – 14 mar. 2000, București), cu apariții constante timp de peste 35 de ani în teatru și televiziune;
- 85 de ani de la moartea lingvistului român de origine germană **Heimann Hariton TIKTIN** (9 aug. 1850, Wroclaw-Polonia – 13 mar. 1936, Berlin-Germania), membru al Academiei Române, stabilit la Iași în anul 1869, profesor de latină și germană, colaborator la revista *Convorbiri literare* și prieten apropiat cu Mihai Eminescu; a publicat valoroase studii de lingvistică și filologie, autorul *Dicționarului româno-german*, apărut între anii 1895 și 1925;

14

- Ziua Mondială a Numărului „Pi” (Pi Day);

- 140 de ani de la proclamarea României ca Regat (14 mar. 1881);
- 140 de ani de la nașterea publicistului **Emanoil SOCOR** (14 mar. 1881, Popești, jud. Iași – 20 oct. 1951, București), membru al Cercului de studii sociale din Iași (1903); a făcut parte din conducerea ziarelor *Adevărul și Dimineața*, în care a dus o campanie susținută împotriva cenzurii, a corupției din administrație, a unor ideologi fasciști, a legionarilor și a ziarelor reacționare. A scos ziarele *A.B.C.* (1934) și *Zorile* (1935);
- 130 de ani de la moartea medicului **Ioan CIUREA** (21 mar. 1839, Iași – 14 mar. 1891, Iași), primul decan (1881-1890) al Facultății de Medicină din Iași și primul profesor de medicină legală din Moldova;

15

- Ziua Mondială a Drepturilor Consumatorilor;
- Ziua Deținuților Politici Anticomuniști;
- Ziua Internațională Împotriva Violenței Poliției;
- Ziua Maghiarilor de Pretutindeni;
- Se deschide oficial „Luna Pădurii” (15 martie – 15 aprilie); manifestările organizate în această perioadă își propun să sensibilizeze atât publicul, cât și factorii decizionali cu privire la importanța pădurilor, a rolului lor esențial în menținerea echilibrului ecologic
- 170 de ani de la premiera, pe scena Naționalului din Iași, pe 15 mar. 1851, a piesei originale *Întoarcerea plăieșului din Anglia*, de Gh. Asachi, idilă-vodevil cu valoare de document istorico-literară;
- 135 de ani de la nașterea artistului liric **Constantin STROESCU** (15 mar. 1886, Iași – 16 mar. 1977, București), tenor de excepție, a cântat la Opera Comică din Paris, în America și la Opera Română din Iași și București, distins cu titlurile de Artist Emerit și Profesor Emerit;
- 135 de ani de la nașterea medicului și omului politic **Călin OTTOI**

(15 mar. 1886, Iași – 1 apr. 1917, Iași), unul dintre teoreticienii, comentatorii și propagatorii concepției sociale în România, redactor al revistei *Viitorul social*, a participat la înființarea Școlii socialiste din București;

16

- 135 de ani de la nașterea scriitorului rus **Aleksandr BELEAEV** (16 mar. 1884, Smolensk – 6 ian. 1942, Pușkin), considerat părintele literaturii științifico-fantastice sovietice;
- 115 ani de la nașterea scriitorului **Traian GHEORGHIU** (16 mar. 1906, Iași – 22 dec. 1982, Iași), publicist și dramaturg;
- 120 de ani de la nașterea muzicianul **Eugen ISAR** (16 mar. 1901, Drăgoești, jud. Suceava – 23 ian. 1983, Iași), lector de contrapunct la Conservatorul „G. Enescu” din Iași, violist la Filarmonica Moldova între anii 1945 și 1963;
- 115 ani de la nașterea publicistului și dramaturgului **Traian GHEORGHIU** (16 mar. 1906, Iași – 22 dec. 1982, Iași), cunoscut pentru volumul său memorialistic *Miercurile de la Însemnări ieșene* (1980);
- 100 de ani de la lansarea „Proclamației către bucureșteni a lui Tudor Vladimirescu”, 16 mar. 1821, care ajuns în fruntea pandurilor la Bolintin, cheamă la lupta antiotomană;

17

- Ziua Națională a Irlandei;
- 105 ani de la nașterea muzicienei **Hilda JEREA** (17 mar. 1916, Iași – 14 mai 1980, București), compozitoare și pianistă la Conservatorul din București, a înființat formația de muzică de cameră Musica Nova;

- 5 ani de la moartea matematicianului **Solomon MARCUS** (1 mar. 1925, Bacău – 17 mar. 2016, București), membru al Academiei, specialist cu recunoaștere internațională în lingvistica computațională; a publicat numeroase cărți și articole de poetică, lingvistică, semiotică și educației;

18

- 115 ani de la primul zbor cu un aparat mai greu decât aerul, realizat de Traian VUIA, la Paris, la 18 mar. 1906;
- 110 ani de la nașterea lui **Barbu BREZIANU** (18 mar. 1909, București – 14 ian. 2008, București), istoric și critic de artă, scriitor, recunoscut pentru studiile sale de brâncușiologie, autorul primei monografii a lucrărilor realizate de sculptorului în țară;
- 100 de ani de la semnarea Păcii de la Riga, 18 martie 1921, care punea capăt Războiului polono-sovietic (14 feb. 1919 – octombrie 1920), câștigat de polonezi și împărțea teritoriul disputat între Polonia și Rusia Sovietică;
- 100 de ani de la nașterea teologului **Bartolomeu Valeriu ANANIA** (18 mar. 1921, Vâlcea – 31 ian. 2011, Cluj), scriitor și Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului (2 mar. 2006), membru de onoare al Academiei Române (2010);
- 95 de ani de la moartea filologului **Ion PAUL** (20 mar. 1857, Podeni, jud. Cluj – 18 mar. 1926, Cluj-Napoca), profesor la catedra de Estetică literară de la Universitatea „Al. I. Cuza”;

19

- 200 de ani de la nașterea scriitorului și omului politic **Alecu RUSSO**, (17 mar. 1819, Strășeni, județul Lăpușna – 5 feb. 1859, Iași), reprezentant al generației pașoptiste; a militat pentru realizarea Unirii Principatelor Române, alături de Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri;

- 195 de ani de la nașterea omul politic bucovinean **Nicolae HURMUZAKI** (19 mar. 1826, Cernăuți – 19 sep. 1909, Cernăuți), deputat al Consiliului Imperial (Reichsrat), susținător al cauzei românilor, membru de onoare a Academiei Române;
- 70 de ani de la moartea folcloristul, etnograful și scriitorul **Arthur GOROVEI** (19 feb. 1864, Fălticeni – 19 mar. 1951, București), membru de onoare al Academiei Române;
- 25 de ani de la moartea istoricului **Ilie SEFTIUC** (12 iul. 1936, Horodiștea-Păltiniș, jud. Botoșani – 19 mar. 1996, Iași), profesor la Catedra de Istorie Universală a Facultății de Istorie a Universității ieșene, cu contribuții originale îndeosebi în cercetarea demersurilor diplomației românești interbelice pentru apărarea intereselor și drepturilor suverane ale României la Dunăre și pentru stabilirea unui regim al străinilor avantajos țărilor riverane;

20

- Echinocțiul de primăvară;
- Ziua Internațională a Francofoniei;
- Ziua Internațională a Presei Libere;
- Ziua Mondială a Teatrului pentru Copii și Tineret;
- Ziua Mondială a Sănătății Orale;
- Ziua Internațională a Astrologiei (echinocțiul de primăvară);
- 535 de ani de la începerea zidirii Curții Domnești de la Hârlău, ctitorie a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, începută la 20 mar. 1486, reconstruită în 1496; a fost reședință pentru Ștefan cel Mare și Sfânt, Petru Rareș, Radu Mihnea și alții, distrusă în secolul al XIX-lea fiind vizibile astăzi numai ruinele ei;
- 135 de ani de la nașterea scriitorului **George TOPÂRCEANU** (20 mar. 1886, București – 7 mai 1937, Iași), poet, prozator, memorialist și publicist, membru corespondent al Academiei Române din 1936;

- 115 ani de la moartea scriitorului **Vasile V. POGOR** (20 aug. 1833, Iași – 20 mar. 1906, Iași), unul dintre întemeietorii Societății literare *Junimea* (1863) din Iași și s-a numărat printre fondatorii și colaboratorii permanenți ai revistei *Convorbiri literare* (1867). Casa lui (devenită, în 1972, Muzeul Literaturii Române), era locul preferat de întâlnire al junimiștilor, unde se citeau și se discutau probleme de literatură și artă;
- 85 de ani de la nașterea inginerului electrotehnic **Mircea-Sorin OPRIȘOR** (20 mar. 1936, Iași – 12 iul. 1997, Iași), specialist în Acționări Electrice;
- 30 de ani de la moartea artistului liric **Dimitrie ONOFREI** (8 aug. 1897, Iași – 20 mar. 1991, Bethlehem, S.U.A.), tenor liric; a evoluat pe cele mai renumite scene lirice din Italia, Malta și America;
- 25 de ani de la moartea poetului **Ioanid ROMANESCU** (4 oct. 1937, com. Voinești jud. Iași – 20 mar. 1996, Iași) autor al volumelor: *Singurătatea în doi* (1966); *Aberații cromatice* (1969); *Nordul obiectelor* (1979); *Demonul* (1982); *Cele mai frumoase poezii* (1985); *Paradisul* (1996); *Lovitura de maestru* (1997), ș.a. Traduceri: *Odele Mării Egee. Poeți greci contemporani* (colab., 1990);

21

- Ziua Olteniei (România);
- 100 de ani de la prima confruntare a armatei lui Tudor Vladimirescu cu trupele otomane, odată cu intrarea în București, 21 mar. 1821;
- 85 de ani de la moartea muzicianului romantic rus **Aleksandr GLAZUNOV** (10 aug. 1865, Sankt Petersburg – 21 mar. 1936, Neuilly-sur-Seine, Franța), compozitor, dirijor și director al Conservatorului din Sankt Petersburg;
- 15 ani de la fondarea site-ului social media TWITTER, 21 mar. 2006,

creatorii săi fiind Jack Dorsey, Evan Williams, Biz Stone si Noe Sticla;

22

- Ziua Mondială a Poeziei (UNESCO);
- Ziua Mondială a Apei;
- Ziua Internațională a Copiilor Străzii;
- Ziua Internațională de Combatere a Insomniei;
- Ziua Internațională pentru Eliminarea tuturor Formelor de Rasism și Discriminare (O.N.U.);
- Ziua Internațională a Sindromului Down;
- Ziua Mondială a Marionetei;

- 25 de ani de la moartea viticultoarei **Victoria COTEA** (25 oct. 1936, Șahinlari, jud. Durostor – 22 mar. 1996, Iași), profesor la Facultatea de Horticultură, disciplinele de Viticultură generală și specială, de la Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, cu cercetări științifice în domeniul disciplinelor de Viticultură și Oenologie;

- 20 de ani de la moartea pictorului **Petru HÂRTOPEANU** (15 iun. 1913, Hulub-Dângeni, jud. Botoșani – 22 mar. 2001, Freiburg-Germania), format sub îndrumarea profesorului și pictorului N. N. Tonitza; a fost coleg și prieten cu Ion Irimescu, Corneliu Baba, Călin Alupi, Iftimie Bârleanu, profesor universitar la Facultatea de Arte Plastice din Iași; în 1975 s-a stabilit în R.F.G.;

23

- Ziua Internațională a Meteorologiei;

- 100 de ani de la nașterea fizicianului **Vasile TUTOVAN** (23 mar. 1921, Giurgiulești, Cahul – 26 mai 2009, Iași), profesor universitar, inventator; a organizat Laboratorul de Magnetism, decan al Facultății de Fizică Iași, în perioada 1968-1970;

- 75 de ani de la moarte muzicianului **Alexandru ZIRRA** (14 iul.

1883, Roman, jud. Neamț – 23 mar. 1946, Sibiu), compozitor, profesor la Conservatorul de Muzică din Iași (1907-1924); a desfășurat o bogată activitate componistică, interpretativă și pedagogică;

- 20 de ani de la moartea sculptorului **Ioan BUZDUGAN** (15 iun. 1935, Șorogari-Aroneanu, jud. Iași – 23 mar. 2001, Iași), membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, profesor de sculptură la Liceul de Artă „Octav Băncilă” din Iași;

24

- Ziua Mondială a Luptei împotriva Tuberculozei;
- 135 de ani de la moartea psihologului **Eduard GRUBER** (2 apr. 1861, Iași – 24 mar. 1896, București), scriitor, autorul primelor cercetări de psihologia artei din țara noastră; este primul român care a obținut doctoratul în Filosofie la Leipzig cu o teză de psihologie și unul dintre cei care publică cercetări psihologice experimentale de laborator (1893). A ținut primul curs de Psihologie experimentală la Universitatea din Iași și a înființat cel dintâi Laborator de Psihologie din România (Iași, 1893). A făcut parte din cercul revistei *Contemporanul*, unde a colaborat cu însemnări, cu traduceri și cu versuri;
- 75 de ani de la moartea prințului **Barbu Alexandru ȘTIRBEY** (4 nov. 1872, Buftea – 24 mar. 1946, București), om politic, președinte al Consiliului de Miniștri, ministru de interne și ad-interim la Finanțe și la Externe, membru de onoare al Academiei Române, prezent la Iași în timpul primului război mondial, unde deținea o moșie de 5.800 ha teren arabil, la Plugari;
- 25 de ani de la moartea actriței **Carmen BARBU** (12 apr. 1926, Iași – 24 mar. 1996, Iași), pe scena Teatrului Național din Iași (1950-1983), interpretând, cu succes, zeci de roluri comice și dramatice;

25

- (†) Buna Vestire calendarul creștin ortodox și romano-catolic;
- Ziua Națională a Republicii Elene;
- Ziua Poliției Române;
- Ora Pământului;

- 100 de ani de la nașterea actriței franceze de film **Simone SIGNORET** (25 mar. 1921, Wiesbaden, Germania – 30 sep. 1985, Autheuil-Authouillet, Franța), laureată a premiului Oscar în 1960 și a Festivalului de la Cannes în 1959, pentru rolul din filmul ***Drumul spre înalta societate***;

26

- Ziua internațională a luptei împotriva epilepsiei, Purple Day;

- 175 de ani de la lansarea de către I. Heliade Rădulescu, în numărul din 26 martie 1846 al revistei *Curier de ambe secse* a proiectul „Bibliotecii universale”, care prevedea traducerea în următorii 10 ani a circa 230 de lucrări filosofice, istorice, științifice, politice, literare, etc., plan ce n-a putut fi realizat decât parțial;

- 110 ani de la nașterea dramaturgului american **Williams TENNESSEE** (26 mar. 1911, Columbus – 25 feb. 1983, New York), laureat al premiului Pulitzer pentru piesa de teatru ***A Streetcar Named Desire (Un tramvai numit dorință)*** în 1948 și ulterior pentru piesa ***Cat On a Hot Tin Roof (Pisica pe acoperișul fierbinte)*** în 1955, ambele beneficiind de timpurii și mai contemporane ecranizări remarcabile;

- 95 de ani de la semnarea, la București, a Tratatului de garanție româno-polon, 26 mar. 1926, prin care ambele state se angajau să se ajute în cazul unei agresiuni externe pentru apărarea reciprocă a integrității lor teritoriale și a independenței politice;

27

- Ziua Unirii Basarabiei cu România (1918);
- Ziua Internațională a Teatrului;
- Ora Pământului (Earth Hour) – eveniment mondial marcat prin stingerea luminii la ora locală 20:30, ultima sâmbătă din luna martie);
- 160 de ani de la premiera pe scena Naționalului din Iași, pe 27 mar. 1851, a pieselor lui Vasile ALECSANDRI: **Rusaliile în satul Cremene** (vodevil) și **Clevetici, Napoia** (cântecele comice);
- 15 ani de la moartea scriitorului polonez de science fiction **Stanisław Herman LEM** (12 sep. 1921, Lwów – 27 mar. 2006, Cracovia), faimos datorită romanului **Solaris**;

28

- (†) Sărbătoarea Floriilor, Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim, calendarul creștin romano-catolic
- 140 de ani de la moartea muzicianului rus **Modest Petrovici MUSORGSKI** (21 mar. 1839, Karevo – 28 mar. 1881, Sankt Petersburg), compozitor; a devenit cunoscut prin operele sale muzicale pentru pian;
- 80 de ani de la moartea actriței **Aglae PRUTEANU** (22 oct 1866, Vaslui – 28 mar. 1941, Iași), personalitate artistică a scenei ieșene; a debutat la Teatrul Național din Iași în 1886, unde a slujit scena peste patru decenii, până în 1930, cu interpretări memorabile în Doamna Clara (Vlaicu Vodă), Marguerite Gautier (Dama cu camelii), Sonia (Crimă și pedeapsă), cartea sa Amintiri din teatru însemnări prețioase cu privire la munca actorului.
- 95 de ani de la nașterea scriitorului **Ion IOANID** (28 mar. 1926, com. Ilovăț, jud. Mehedinți – 12 oct. 2003, la München), cunoscut pentru ciclul său de memorii **Închisoarea noastră cea de toate zilele**;

- 95 de ani de la nașterea chirurgului **Mircea CHIFAN** (28 mart. 1926, Stănilești, jud. Vaslui – 7 apr. 2000, Iași), profesor la Catedra de Anatomie descriptivă și topografică a Facultății de Medicină și medic la Clinica I Chirurgicală de la Spitalul „Sf. Spiridon”, specialist în probleme de chirurgie digestivă, toracică, esofagiană și tiroidiană;
- 75 de ani de la moartea chimistului **Petru BOGDAN** (3 feb. 1873, Cozmești-Miroslovești, jud. Iași – 28 mar. 1944, Mediaș, jud. Sibiu), membru al Academiei Române; este considerat întemeietorul școlii de chimie-fizică, a publicat în patru volume, primul *Curs de chimie fizică* (1921) din România;
- 85 de ani de la nașterea scriitorului peruan **Mario VARGAS LLOSA** (28 mar. 1936, Arequipa), romancier, eseist și critic literar, renumit pentru romane sale *Casa verde* și *Orașul și câinii*, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 2010;
- 80 de ani de la moartea scriitoarei britanice **Virginia WOOLF** (Adeline Virginia Stephen, 25 ian. 1882, Londra – 28 mar. 1941, Kensington);

29

- 140 de ani de la premiera, pe scena Naționalului din București, pe 29 mar. 1881, a piesei *Sânziana și Pepelea*, de Vasile Alecsandri, „Cea mai originală și mai valoroasă creație a teatrului său”, după aprecierea lui Al. Piru;
- 130 de ani de la moartea pictorului neoimpresionist francez **Georges SEURAT** (2 dec. 1859, Paris – 29 mar. 1891, Paris);
- 90 de ani de la nașterea demnitarului comunist **Ștefan ANDREI** (29 mar. 1931, Livezi, jud. Dolj – 31 aug. 2014, București), ministru de externe al României în perioada mar. 1978 – nov. 1985;
- 50 de ani de la moartea istoricului și criticului literar **PERPESSICIUS** (Dumitru S. Panaitescu, 21 oct. 1891, Brăila – 29

mar. 1971, București), folclorist, eseist, cercetător și editor al operei eminesciene, membru al Academiei;

- 30 de ani de la trecerea la Domnul a monahului **Nicolae STEINHARDT** (călugărul Nicolae, 29 iul. 1912, Pantelimon, Ilfov – 29 mar. 1989, m-rea Rohia);

30

- 125 de ani de la nașterea medicului Ion V. ALEXA (30 mar. 1896, Vutcani, jud. Vaslui – 5 apr. 1991, Iași), cu o activitate desfășurată la Facultatea de Medicină Iași sub conducerea acad. Mihai Ciucă; a organizat instituții de sănătate publică rurală și urbană în Moldova, a organizat cel dintâi Dispensar mobil pentru depistarea T.B.C.;
- 120 de ani de la moartea lui **Lascăr CATARGIU** (Lascăr Catargi, 1 nov. 1823, Iași – 30 mar. 1899, București), om politic conservator unionist, prim-ministru al României;
- 120 de ani de la nașterea filologului **Grigore SCORPAN** (30 mar. 1901, Iași – 12 mar. 1953, Iași), istoric literar, profesor la Facultatea de Litere a Universității din Iași, îmbinând rigoarea istoricului literar cu erudiția lingvistului, recunoscut eminescolog;
- 85 de ani de la moartea botanistului **Marcel BRÂNDZĂ** (1 mar. 1868, Iași – 30 mar. 1934, București), nepot al savantului Dimitrie Brândză (1846-1895), fondatorul științei botanice din România; și-a luat doctoratul la Paris, în 1891, a devenit conferențiar la Facultatea de Farmacie din București, iar din 1927 conservator al ierbarului de criptogame aparținător Institutului Botanic din Capitală;
- 30 de ani de la moartea inginerului chimist **Emilian BRATU** (8 aug. 1904, București – 30 mar. 1991, București), fondatorul școlii de inginerie chimică din România, membru al Academiei;

31

- 425 de ani de la nașterea filosofului francez **René DESCARTES** (31 mar. 1596, Descartes – 11 feb. 1650, Stockholm, Suedia), scriitor; opera sa majoră o reprezintă **Discurs asupra metodei, Meditații metafizice**, autorul celebrei maxime: „Gândesc, prin urmare, exist” (Je pense, donc je suis, lat. Cogito, ergo sum)”;
- 210 ani de la nașterea scriitorului rus **Nikolai Vasilievici GOGOL** (31 mar. 1809 – 4 mar. 1852);
- 180 de ani de la nașterea scriitorului **Iosif VULCAN** (31 mar. 1841, Holod, Bihor – 8 sep. 1907, Oradea), animator cultural, membru al Academiei Române, fondatorul revistei culturale *Familia*, este considerat a fi „nașul literar” al poetului Mihai Eminescu, pe care l-a debutat și i-a romanizat numele, transformându-l din Eminovici în Eminescu;

APRILIE

1

- Ziua Internațională a Păsărilor;
- Ziua Mondială a Păcălelilor;
- Ziua Națională de cinstire a memoriei românilor – victime ale masacrelor de la Fântâna Albă;
- 155 de ani de la înființarea Societății Literare Române/ Societatea Academică Română, precursora Academiei Române, 1 apr. 1866;
- 140 de ani de la nașterea poetului **Octavian Goga** (1 apr. 1881, Rășinari – 7 mai 1938, Ciucea), prim-ministrul României din 28 decembrie 1937 până la 11 februarie 1938, membru al Academiei;
- 135 de ani de la apariția în revista ieșeană *Convorbiri literare* a studiul lui Titu Maiorescu, **Poeți și critici**, care cuprindea și o privire sintetică asupra poeziei lui Vasile Alecsandri (1 apr. 1886);
- 90 de ani de la moartea actorului **Emanoil MANOLIU** (27 sep. 1855, comuna Stejaru, jud. Neamț – 1 apr. 1931, Iași), prezent pe scena Teatrului Național din Iași timp de aproape trei decenii (1877-1906), fiind apreciat pentru talentul și seriozitatea cu care își pregătea rolurile, societar clasa I al Naționalului ieșean, profesor la Catedra de declamație a Conservatorului, istoric al teatrului, publicând, în 1925, **O privire retrospectivă asupra teatrului moldovenesc**; a condus ziarul de orientare național-liberală *Ecoul Moldovei* (1890-1909 și 1914-1918);
- 25 de ani de la fondarea, la Iași, pe 1 apr. 1996, a Editurii ALPHA CENTAUR, având director pe ing. Carmen Hliza; publică, în special, lucrări din domeniul medical: tratate, monografii, cursuri. Tot aici se editează *Revista de Medicină Stomatologică*;

2

- Ziua Internațională a Cărții pentru Copii;
- Ziua NATO;
- Ziua internațională de conștientizare a autismului;
- Ziua Instituției Prefectului (România);

- 170 de ani de la nașterea poetei **Matilda CUGLER-PONI** (2 apr. 1851, Iași – 9 sep. 1931, Iași), din cercul Junimii ieșene, colaboratoare la revista *Convorbiri literare*, este prima femeie care a frecventat un cenaclu literar;

- 160 de ani de la nașterea psihologului **Eduard GRUBER** (2 apr. 1861, Iași – 24 mar. 1896, București), scriitor, autorul primelor cercetări de psihologia artei din țara noastră; este primul român care a obținut doctoratul în Filosofie la Leipzig cu o teză de psihologie și unul dintre cei care publică cercetări psihologice experimentale de laborator (1893). A ținut primul curs de *Psihologie experimentală* la Universitatea din Iași și a înființat cel dintâi Laborator de Psihologie din România (Iași, 1893). A făcut parte din cercul revistei *Contemporanul*, unde a colaborat cu însemnări, cu traduceri și cu versuri;

- 135 de ani de la nașterea medicului **Nicolae P. BĂLAN** (2 apr. 1886, Berești, jud. Galați – 9 nov. 1966, Iași), membru al Societății de Medici și Naturaliști din Iași, al Societății de Biologie, Psihiatrie și Endocrinologie din București, al Societății Germane de Patologie și membru corespondent al Societății de Medicină Legală din Paris;

- 45 de ani de la moartea medicului **Emil C. CRĂCIU** (22 mai 1896, Iași – 2 apr. 1976, București), anatomopatolog, membru al Academiei, director al Institutului „Victor Babeș”, 1937-1968; a fondat primul Institut de cancer din țară, la Cluj;

3

- Ziua Jandarmeriei Române;
- 90 de ani de la nașterea poetului **Silviu (Ioan) RUSU** (3 apr. 1929, Băița, jud. Mureș – 31 mart. 1982, Iași); a fost „descoperit” de M. R. Paraschivescu, care i-a publicat prima poezie în revista *Contemporanul*, în anul 1959; se numără printre inițiatorii și organizatorii primului Festival de poezie „M. Eminescu” (Iași, 1968);
- 75 de ani de la moartea pictorului și publicistului **Octav BĂNCILĂ** (4 feb. 1872, Botoșani – 3 apr. 1944, București); a făcut studiile la Școala de Arte Frumoase din Iași și la Academia de Arte Frumoase din München, apropiat al revistei ieșene *Contemporanul*;

4

- (†) Învierea Domnului, Paștele, calendarul creștin romano-catolic;
- Ziua internațională a animalelor fără stăpân;
- Ziua Academiei Române;
- 90 de ani de la nașterea poetului **PETRU ANGHEL** (4 apr. 1931, Ciugud, jud. Alba – 2016, Alba);
- 60 de ani de la moartea matematicianului **Simion STOILOW** (14 sep. 1887, București – 4 apr. 1961, București), fondatorul școlii românești de analiză complexă, profesor la Universitatea din București, membru al Academiei Române, recunoscut pe plan mondial drept unul dintre creatorii teoriei topologice a funcțiilor analitice;
- 20 de ani de la festivitatea de premiere a Salonului de invenții de la Geneva 2001, unde România primea 22 de medalii de aur, 18 de argint și 22 de bronz, pentru cele 62 de invenții prezentate, clasându-se pe primul loc, ca număr total de medalii obținute;

5

- Ziua Automobilistului (România);
- 75 de ani de la moartea scriitorului **Ilarie VORONCA** (Eduard Marcus, 31 dec. 1903, Brăila – 5 apr. 1946, Paris), poet anvergadist, traducător și publicist;
- 30 de ani de la moartea medicului **Ion V. ALEXA** (30 mar. 1896, Vutcani, jud. Vaslui – 5 apr. 1991, Iași), cu o activitate desfășurată la Facultatea de Medicină Iași sub conducerea acad. Mihai Ciucă, unde a organizat instituții de sănătate publică rurală și urbană în Moldova, a organizat cel dintâi Dispensar mobil pentru depistarea T.B.C.;

6

- 110 ani de la nașterea biochimistului german **Feodor (Felix Konrad) LYDEN** (6 apr. 1911, München – 6 aug.1979, München), laureat al Premiului Nobel pentru Medicină în anul 1964, împreună cu Konrad Bloch, pentru descoperirile privind colesterolul și metabolismul lipidelor;
- 60 de ani de la moartea biologului belgian **Jules Jean-Baptiste Vincent BORDET** (13 iun. 1870, Soignies – 6 apr. 1961, Bruxelles), imunolog, Laureat al Premiului Nobel pentru medicină (1913);
- 20 de ani de la moartea inginerului **George S. BĂRĂNESCU** (13 mai 1919, Odobești jud. Vrancea – 6 apr. 2001, Galați), specialist în domeniul motoarelor cu ardere internă, membru al Academiei Române, rector al Institutului Politehnic București, profesor la Illinois Institute of Technology – Chicago și University of Illinois – Chicago;

7

- Ziua Mondială a Sănătății;
- 185 de ani de la moartea poetului **Vasile FABIAN-BOB** (31 dec. 1795, Rușii Bârgăului, jud. Bistrița Năsăud – 7 apr. 1836, Iași), profesor, unul dintre primii poeți clasici din Moldova. Versurile sale sunt caracteristice, prin maniera elegiacă și patosul patriotic, liricii clasice de la începutul secolului al XIX-lea. Poemul **Moldova** în anul 1821 l-a inspirat pe Mihai Eminescu, profesor la Seminarul de la Socola, Gimnaziul Vasilian și Academia Mihăileană din Iași, întocmind o gramatică româno-latină, o aritmetică și o geografie;
- 65 de ani de la nașterea cântărețului **Ion Aldea-TEODOROVICI** (7 apr. 1954, Leova, Rep. Moldova – 30 oct. 1992, Coșereni, România);

8

- Ziua Internațională a Rromilor;
- 105 ani de la nașterea istoricului **Cornelia BODEA** (8 apr. 1916, Dud jud. Arad – 28 apr. 2010, București); a fost profesor universitar la Universitatea din București, membru al Academiei;
- 105 ani de la nașterea filosofului **Emil CIORAN** (8 apr. 1911, Rășinari, jud. Sibiu – 20 iun. 1995, Paris), cu o operă în limba română precum: **Pe culmile disperării**, **Cartea amăgirilor**, **Schimbarea la față a României** și una în limba franceză de notorietate pe plan internațional;
- 80 de ani de la nașterea matematicianului **Dorin IEȘAN** (8 apr. 1941, Rădăuți, jud. Suceava); are studii în domeniul mecanicii mediilor continue, în mecanica generalizată a solidelor, în mecanica mediilor elastice, cercetător la Institutul de Matematică „Octav Mayer” din Iași, membru al Academiei;

9

- 160 de ani de la nașterea omului politic, jurist și publicist **Alexandru A. BĂDĂRĂU** (9 apr. 1859, Bădărăi, jud. Iași – 27 mar. 1927, Iași); profesor de franceză la Liceul Național din Iași și de psihologie la Facultatea de Litere a Universității „Al.I. Cuza”. Alături de Gh. Panu, este fondator al Partidului Democrat-Radical (1888), care se integrează în Partidul Conservator (1897). A fost deputat, ministrul Justiției și ministrul Lucrărilor Publice. Membru al Societății Junimea din 1884. A fondat, la 1 mai 1897, ziarul *Opinia* ;
- 200 de ani de la nașterea poetului francez **Charles de BAUDELAIRE** (9 apr. 1821, Paris – 31 aug. 1867, Paris);
- 55 de ani de la moartea sculptorului **Gheorghe D. ANGHEL** (22 aug. 1904, Turnu Severin – 9 apr. 1966, București), autorul unor lucrări de referință precum statuia lui Theodor Pallady și statuia lui Mihai Eminescudin fața Ateneului Român;

10

- „Ziua Sportului Curat” („Play True Day”);
- 85 de ani de la nașterea scriitorului **Horia GANE** (pseudonimul lui Roșu Herman Gutman, 10 apr. 1936, Scaieni, jud. Prahova – 11 iul. 2004, București), autorul unor volume precum: *Lumină întârziată*, *Dimineața noului venit: roman*, *Plante gânditoare*;
- 70 de ani de la nașterea criticului **Mircea SCARLAT** (10 apr. 1951, Cervența, jud. Teleorman – 18 dec. 1987), autorul unor volume precum: *Introducere în opera lui Miron Costin*, *Ion Barbu – Poezie și deziderat*, *Introducere în opera lui Cezar Bolliac*, *George Bacovia – nuanțări*;

11

- Ziua Internațională de Luptă împotriva Bolii Parkinson;
- 120 de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului **Theodor ROGALSKI** (11 apr. 1901, București – 2 feb. 1954, Elveția);
- 105 ani de la nașterea medicului **Nicolai ZAHARIA** (11 apr. 1916, Fălticeni, jud. Suceava – 2 mai 1974, Iași), profesor la catedra de Biologie medicală din cadrul Institutului de Medicină și Farmacie din Iași, unde a predat primul curs de biologie medicală și primul curs de genetică umană;
- 25 de ani de la moartea muzeografei **Natalia BERLESCU** (20 nov. 1910, Iași – 11 apr. 1996, Iași), restauratoare la Muzeul de Istorie a Moldovei (1950-1967); a participat la activitatea de cercetare științifică pe șantiere arheologice din Moldova, elaborând unele studii bine apreciate de specialiști, în special în domeniul Plasticii antropomorfe și zoomorfe neolitice;

12

- Ziua Mondială a Aviației și Cosmonauticii;
- 95 de ani de la nașterea actriței **Carmen BARBU** (12 apr. 1926, Iași – 24 mar. 1996, Iași); a jucat pe scena Teatrului Național din Iași (1950-1983), interpretând cu succes zeci de roluri comice și dramatice;

13

- 115 ani de la nașterea dramaturgului și prozatorului irlandez **Samuel BECKETT** (13 apr. 1906, Dublin – 22 dec. 1989, Paris), laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe 1969;
- 80 de ani de la moartea pictorului **Nicolae TONITZA** (13 apr. 1886,

Bîrlad – 27 feb. 1940, București), grafician și critic de artă; a urmat Școala Normală din Iași, a lucrat la decorarea capelei Palatului Mitropoliei Iași;

- 5 ani de la moartea juristului canadian de origine română **Nicolas MATEESCO-MATTE** (3 dec. 1913, Craiova – 13 apr. 2016, Montréal), considerat unul dintre cei mai importanți specialiști în drept aerian și spațial, membru de onoare din străinătate al Academiei Române din 1993, emigrat în Canada în anul 1946. În 2010 i s-a conferit Premiul „Edward Warner” pentru aviație civilă, cea mai înaltă distincție în aviația civilă internațională, un echivalent al Premiului Nobel în acest domeniu;

14

- 895 de ani de la nașterea filozofului arab **AVERROES** (14 apr. 1126, Cordoba, Spania – 10 dec. 1189, Marrakech, Maroc), medic, teolog și expert în jurisprudența islamică. Notă: unele surse indică decesul în 10 dec. 1188;
- 95 de ani de la moartea juristului basarabean **Vasile STROESCU** (11 nov. 1845, Trinca – 14 apr. 1926, București), filantrop, militant al mișcării naționale, membru de onoare al Academiei;
- 70 de ani de la moartea geologului **Ion ATANASIU** (25 oct. 1892, Iași – 14 apr. 1949, București); membru corespondent al Academiei Române și membru titular al Academiei de Științe din România. A funcționat ca profesor la Universitatea din Iași (1935-1940).
- 35 de ani de la moartea scriitoarei și eseistei franceze **Simone de BEAUVOIR** (9 ian. 1908, Paris – 14 apr. 1986, Paris), reprezentantă a existențialismului, (Premiul Goncourt 1954);
- 25 de ani de la moartea agronomului **Gheorghe DRĂGAN** (14 apr. 1904, Satulung-Săcele, jud. Brașov – 14 apr. 1996, București), membru al Academiei de Științe Agricole și Silviculturale din România, profesor la Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași, la Facultatea de Agronomie;

15

- Ziua Mondială a Diagnosticării Diabetului;
- Ziua Mondială a Artei;
- 90 de ani de la nașterea scriitorului suedez **Tomas TRANSTRÖMER** (15 apr. 1931, Stockholm – 26 mar. 2015, Stockholm), poet, psiholog și traducător, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în anul 2011;

16

- Ziua națională a Regatului DANEMARCA;
- 160 de ani de la apariția, la Iași, la 16 apr. 1861, a primului număr din revista satirică săptămânală *Bondarul*, redactor I.V. Adrian, prima publicație satirică din Moldova, cu o apariție până la 26 apr. 1862;
- 130 de ani de la nașterea actorului și regizorului **Charles (Charlie) Spencer CHAPLIN** (16 apr. 1889, Londra, Marea Britanie – 25 dec. 1977, Vevey, Elveția), considerat a fi unul dintre cele mai mari staruri comice de cinema din secolul al XX-lea;
- 105 ani de la nașterea medicului **George RUSSU** (16 apr. 1916, Necșeni, jud. Botoșani – 26 apr. 1992, Iași), profesor la Catedra de Fiziologie a Facultății de Medicină și la Clinica a II-a Medicală de la Spitalul „Sf. Spiridon” din Iași, cu cercetări fiziopatologice și terapeutice de gastroenterologie, și în domeniul aparatului respirator;
- 70 de ani de la moartea lingvistului și filologului **Giorgio PASCU** (1 dec. 1882, Bacău – 16 apr. 1951, Zlatna, jud. Alba), profesor la Catedra de Istorie a Literaturii Române la Facultatea de Litere din Iași (1920-1941); a întemeiat și condus *Revista critică* (1927-1940), unul dintre colaboratorii de prestigiu ai revistei *Viața românească*;

17

- Ziua Bancherului (România);
- 105 ani de la nașterea scriitoarei **Magda ISANOS** (17 apr. 1916, Iași – 17 nov. 1944, București), poetă, formată sub influența cercului literar de la revista *Însemnări ieșene*, cu un singur volum a apărut în timpul vieții, *Poezii* (1943), alte trei postum: *Cântarea munților* (1945), *Țara luminii* (1946) și *Versuri* (1964);
- 80 de ani de la moartea istoricului și publicistului **Nicolae Bogdan ANDRIESCU**, istoric și publicist (N. A. BOGDAN, 10 mai 1858, Iași – 17 apr. 1939, Iași); autorul primei monografii documentate despre Iași (*Orașul Iași, odinioară și astăzi*, 1904), cunoscut mai cu seamă prin amintirile despre Ion Creangă și Mihai Eminescu, director al Bibliotecii municipale;

18

- Ziua mondială a radioamatorismului;
- Ziua Internațională de Conservare a Monumentelor, Siturilor Arheologice și Patrimoniului Industrial;
- Ziua Europeană a Drepturilor Pacienților;
- Ziua națională a Republicii ZIMBABWE;
- 120 de ani de la nașterea istoricului **Gheorghe BĂILEANU** (18 apr. 1901, Iași – 10 iul. 1975, Iași); a scris studii și articole despre trecutul Iașilor: *Originea Iașului; Istoricul Spitalului orășenesc clinic de adulți din Iași; Istoricul Facultății de Medicină din Iași; Curtea Domnească din Iași* etc. A scris, de asemenea, și beletristică: *Răzmerița bairamului domnesc* (nuvele istorice) și *Volnicii norodului* (roman);
- 85 de ani de la moartea muzicianului italian **Ottorino RESPIGHI** (9 iul. 1879, Bologna – 18 apr. 1936, Roma), violonist, compozitor și muzicolog, cel mai bine cunoscut pentru trilogia sa de poezie orchestrală: *Fântâni ale Romei* (1916), *Pinii Rome* (1924) și

Festivalurile romane (1928);

- 50 de ani de la moartea scriitorului **Alexandru LASCAROV-MOLDOVANU** (5 apr. 1885, Tecuci, jud. Galați – 18 apr. 1971, București), jurist, avocat, prozator și publicist;

19

- 115 ani de la moartea fizicianului și chimistului francez **Pierre CURIE** (15 mai 1859, Paris – 19 apr. 1906, Paris), laureat al Premiului Nobel pentru Fizică pe anul 1903;
- 85 de ani de la moartea arhitectului **George STERIAN** (19 apr. 1860, Iași – 19 apr. 1936, Bacău), urbanist, decorator, restaurator și publicist;

20

- 150 de ani de la nașterea istoricului literar **Ioan (Iancu) BOTEZ** (20 apr. 1871, Măcărești, jud. Iași – 14 apr. 1947, București), comparatist, membru fondator al revistei *Viața românească* (Iași, 1906), profesor și decan al Facultății de litere și filosofie de la Universitatea din Iași;
- 30 de ani de la vizita la Iași a președintelui Franței François MITTERRAND, în 20 apr. 1991, cu ocazia inaugurării Centrului Cultural Francez;

21

- Ziua Internațională a Presei Libere;
- 205 ani de la nașterea scriitoarei engleze **Charlotte BRONTË** (21 apr. 1816, Yorkshire – 31 mar. 1855, Yorkshire), cunoscută pentru romanul *Jane Eyre*;

- 75 de ani de la moartea economistului britanic **John Maynard KEYNES** (5 iun. 1883, Cambridge – 21 apr. 1946, Tilton); adept al rolului statului în asigurarea folosirii depline a forței de muncă; fondator al unei doctrine economice ce-i poartă numele, „keynesismul”;
- 100 de ani de la nașterea inginerului electromecanic **Gheorghe AILINȚĂI** (21 apr. 1921, Petia-Bunești, jud. Suceava – 24 mai 1995, Iași), șef al catedrei Tehnologia metalelor din Institutul Politehnic „Gh. Asachi” Iași;
- 65 de ani de la moartea muzicianului **Stan GOLESTAN** (26 mai/7 iun. 1875, Vaslui – 21 apr. 1956, Paris), compozitor și critic muzical stabilit la Paris;
- 45 de ani de la moartea dramaturgului **George VASILESCU** (14 dec. 1902, Huși, jud. Vaslui – 21 apr. 1976, Iași), avocat, specializat în dramatizările din opera lui Ion Creangă și a altor scriitori clasici;
- 40 de ani de la moartea inginerului constructor **Longhin MACAREVICI** (19 iul. 1923, Laschinca, Cernăuți – 21 apr. 1981, Iași), profesor la Catedra de Hidrotehnică a Facultății de Construcții din Iași din 1949 și până în 1981;

22

- Ziua Planetei Pământ;
- 405 ani de la moartea scriitorului, romancierului, poetului și dramaturgului spaniol **Miguel de Cervantes SAAVEDRA** (29 sep. 1547, Alcalá de Henares – 22 apr. 1616, Madrid), considerat simbolul literaturii spaniole prin romanului ***El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha***; Notă: unele surse indică decesul în 23 apr.;
- 205 ani de la nașterea pictorului **Gheorghe PANAITEANU-BARDASARE** (22 apr 1816, Burdujeni, jud. Suceava – 9 nov. 1900, Iași), unul dintre discipolii cărturarului Gh. Asachi; a studiat pictura

la München (1840-1858), alături de Gh. Lemeni și Gh. Năstăseanu, făcând parte din prima serie de pictori bursieri peste hotare, cu un rol hotărâtor în fondarea Pinacotecii și Școlii de Arte Frumoase;

- 105 ani de la nașterea muzicianului **Sir Yehudi MENUHIN** (n. 22 apr. 1916, New York – 12 mar. 1999, Berlin), celebru violonist și dirijor, elev al lui George Enescu, membru de onoare din străinătate al Academiei Române;
- 35 de ani de la moartea filosofului **Mircea ELIADE** (13 mar. 1907, București – 22 apr. 1986, S.U.A.), prozator, istoric al religiilor, eseist;

23

- Ziua Bibliotecarului (România);
- Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor (UNESCO);
- Ziua Forțelor Terestre din România;
- 405 ani de la moartea scriitorului englez **William SHAKESPEARE** (23 apr. 1564, Stratford-upon-Avon – 23 apr. 1616, Stratford-upon-Avon); Notă: data nașterii nesigură, e atribuită zilei de 23 aprilie, Ziua Angliei, St. George's Day;
- 120 de ani de la nașterea scriitorului american de origine rusă **Vladimir NABOKOV** (23 apr. 1899, Sankt Petersburg, Rusia – 2 iul. 1977, Montreux, Elveția); romanul **Lolita** (1958) este cea mai cunoscută carte a sa;
- 105 ani de la nașterea muzicianului **Sir Yehudi MENUHIN** (n. 22 apr. 1916, New York – 12 mar. 1999, Berlin), celebru violonist și dirijor, elev al lui George Enescu, membru de onoare din străinătate al Academiei Române;
- 25 de ani de la moartea scriitoarei australiene **Pamela Lyndon TRAVERS** (9 aug. 1899, Maryborough – 23 apr. 1996, Londra), autoarea personajului *Mary Poppins*;

24

- Ziua Justiției Militare (România);
- Ziua Mondială a Protecției Animalelor de Laborator;
- Ziua Internațională a ADN-ului (Acidul Dezoxiribonucleic);
- 290 de ani de la moartea scriitorul englez **Daniel DEFOE** (13 sep. 1660, Londra – 24 apr. 1731, Moorfields, Londra), autor de pamflete politico-satirice;
- 150 de ani de la nașterea pictorului **Theodor PALLADY** (24 apr. 1871, Iași – 16 aug. 1956, București); a primit Premiul Național pentru pictură (1926) și titlul de Maestru Emerit al Artei din România;
- 90 de ani de la nașterea folcloristului și eseistului **Vasile ADĂSCĂLIȚEI** (24 apr. 1929, Florești, com. Hurujești, jud. Bacău – 30 iul. 2007, Iași);

25

- (†) Sărbătoarea Floriilor, Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim, calendarul creștin ortodox;
- Ziua Mondială a Hemofiliei (OMS);
- Ziua Mondială de Combatere a Malariei (OMS);
- 120 de ani de la apariția primei plăcuțe de înmatriculare a automobilelor, la 24 apr. 1901 în New York, când un act normativ reglementa pe plan local obligația tuturor posesorilor de automobile să-și înregistreze vehiculul și să afișeze pe caroserie numărul de înmatriculare obținut;
- 100 de ani de la nașterea artistului plastic olandez **Karel APPEL** (24 apr. 1921, Amsterdam – 3 mai 2006, Zürich), pictor, sculptor și poet, celebru pentru compozițiile sale stradale;

26

- Ziua Proprietății Intelectuale;
- 1900 de ani de la nașterea împăratului roman **MARC AURELIU**, în latină Marcus Aurelius (26 apr. 121 e.n., Roma – 17 mar. 180 e.n., Vindobona, Upper Pannonia, Imperiul Roman); scriitor și filosof stoic, a domnit între anii 161 și 180 d.Hr.;
- 35 de ani de la producerea catastrofei de la Centrala Nucleară de la CERNOBÎL, Ucraina, 26 apr. 1986, aflată la 200 km de Kiev, printr-o explozie a centralei, urmată de o contaminare radioactivă a zonei înconjurătoare, considerat ca fiind cel mai grav accident din istoria energiei nucleare;

27

- Ziua Mondială a Orașelor Înfrățite;
- Ziua Națională a OLANDEI;
- 135 de ani de la moartea scriitorul **Manolachi DRĂGHICI** (dec. 1801, Iași – 27 apr. 1886, Iași), cronicar și memorialist; a tradus ***Iconomia rurală și dumesnică*** (1834), una dintre primele lucrări de știință economică la noi și un cod comercial și a redactat ***Istoria Moldovei pe timp de 500 de ani*** (1857), în care folosește din plin scrierile cronicarilor;
- 500 de ani de la moartea exploratorului portughez **Ferdinand MAGELLAN** (3 feb. 1480, Sabrosa – 27 apr. 1521, Mactan, Filipine), primul explorator european care a condus o expediție în jurul lumii, după ce a descoperit strâmtoarea care-i va purta numele (21 oct. 1520);
- 25 de ani de la moartea matematicianului **Constantin BORS** (24 aug. 1928, Războieni, jud. Neamț – 27 apr. 1996, Iași), profesor de matematică și mecanică al Universității „Al. I. Cuza” din Iași, între anii 1957 și 1996;

28

- Ziua Internațională a Securității și Sănătății în Muncă;
- 30 de ani de la moartea viticultorului **Vasile JUNCU** (5 mar. 1903, Taraclia-Caşcalia, jud. Tighina – 28 apr. 1991, Iași), profesor în învățământul agronomic ieșean din 1955; a fost primul director al Stațiunii de Cercetări Horti-viticole Copou, din 1957;
- 15 ani de la moartea poetului **Alexandru JEBELEANU** (7 oct. 1923, Șipet, Timiș – 28 apr. 1996, București);
- 15 ani de la moartea scriitorului **Vasile REBREANU** (11 nov. 1934, Florești, Jud. Bistrița-Năsăud – 28 apr. 2006, București), director la Studioul de radio din Cluj, redactor la ziarul *Tribuna*;

29

- Ziua Veteranilor de Război (România);
- Ziua Mondială a Dansului;
- Ziua europeană a solidarității și cooperării între generații;
- Ziua internațională de comemorare a tuturor victimelor războiului chimic;
- 55 de ani de la moartea entomologului **Alexei ALEXINSCHI** (7 iun. 1899, Iaroslav, Rusia – 29 apr. 1966, Iași), pasionat cercetător al lepidopterelor, realizând la Iași o importantă colecție;

30

- Ziua Infanteriei Române;
- Ziua Națională a Transplantului (România);
- Ziua Internațională a Jazz-ului;
- 190 de ani de la deschiderea cursului de Muzică Vocală de la „Trei Ierarhi” din Iași, condus de profesorul Paulicek, 30 apr. 1831; elevii

acestei școli vor trece apoi la Conservatorul Filarmonic-Dramatic care va lua ființă în 1836 în capitala Moldovei;

- 40 de ani de la moartea omului politic **Pantelimon HALIPPA** (Pan Halippa, 1 aug. 1883, Cubolta, ținutul Soroca – 30 apr. 1979, București), publicist, unul dintre cei mai importanți militanți pentru afirmarea spiritului românesc în Basarabia și pentru unirea acestei provincii cu România, președintele Sfatului Țării care a votat unirea în 1918, student între 1908 și 1912 al Facultății de litere și filosofie din Iași; a colaborat la revista *Viața românească*, în care a publicat ***Scrisorile din Basarabia***;

MAI

1

- Ziua Internațională a Muncii;
- 200 de ani de la intrarea armatelor turcești în Moldova, pe la Brăila, și în Țara Românească, pe la Giurgiu, Călărași, Calafat și Bechet, pe 1 mai 1821, pentru a înăbuși revoluția condusă de Tudor Vladimirescu și cea grecească, Eteria;
- 190 de ani de la înființarea, la București, la 1 mai 1831, a Arhivelor Statului din Țara Românească;
- 125 de ani de la nașterea filosofului **Mihai RALEA** (1 mai 1896, Huși – 17 aug. 1964, București), psiholog, sociolog, estetician, eseist și om politic, membru al Academiei Române, director al revistei *Viața Românească*, profesor de psihologie la Universitatea din Iași în perioada 1923-1938, unde a predat cursuri de psihologie generală, psihologie socială, psihologie comparată, caracterologie și tipologie;
- 105 ani de la nașterea medicului **Beno POLLINGHER** (1 mai 1916, Iași – 1 apr. 1988, Iași), neurolog la Spitalul de neuropsihiatrie *Socola* Iași;
- 100 de ani de la apariția, la Cluj, la 1 mai 1921, a revistei *Gândirea*, bilunar, apoi lunar, publicația în jurul căreia s-a format curentul ideologic al gândirismului, sub conducerea unui comitet format din Cezar Petrescu, Lucian Blaga ș.a.; ulterior, de la 22 decembrie 1922 până în iunie-iulie 1944, revista apare la București, sub conducerea lui Nichifor Crainic;
- 100 de ani de la nașterea scriitorului **Vladimir COLIN** (Jean Colin, 1 mai 1921, București – 6 dec. 1991, București); a scris literatură științifico-fantastică, fantastică și literatură pentru copii, autorul unor volume precum *Legendele țării lui Vam*, *A zecea lume*, *Pentagrama*, *Un pește invizibil și douăzeci de povestiri*

fantastice, Imposibila oază; a obținut trei premii Eurocon, Convenția Europeană de science-fiction;

- 90 de ani de la nașterea istoricului **Leonid BOICU** (1 mai 1931, Dondușeni-Basarabia – 2 mai 1997, Iași), cercetător și șef al Sectorului de Istorie universală la Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași;
- 80 de ani de la premiera filmul lui Orson Welles, *Cetățeanul Kane*, New York, 1 mai 1940;

2

- (†) Învierea Domnului, Paștele, calendarul creștin ortodox;
- Ziua Națională a Tineretului (România);
- Ziua Mondială a Astmului;
- Ziua Mamei (prima duminică a lunii mai);
- Ziua Mondială a Râsului (prima duminică a lunii mai);
- 135 de ani de la nașterea scriitorului expresionist german **Gottfried BENN** (2 mai 1886, Putlitz – 7 iul. 1956, Berlin), doctor, poet și eseist;
- 125 de ani de la deschiderea, la București, a „Expoziției artiștilor independenți”, al cărei manifest era semnat de Ștefan Luchian, alături de un grup de prieteni (Constantin Artachino, Al. Bogdan-Pitești și Nicolae Vermont) (2/14 mai 1896);

3

- Ziua Mondială a Libertății Presei (UNESCO);
- Ziua Națională a POLONIEI, adoptarea primei Constituții a țării, de către Seimul polonez (1791), a doua Constituție democratică din lume, după cea a SUA, și prima din Europa;
- 165 de ani de la moartea compozitorului francez **Adolphe Charles ADAM** (24 iul. 1803 Paris – 3 mai 1856 Paris), autor al baletelor *Giselle* și *Corsarul*;

- 20 de ani de la moartea pictorului **Ioan BĂLĂU** (15 iul. 1906, Popești, jud. Iași – 3 mai 2001, Iași), profesor de desen la o serie de licee din Iași;

4

- Ziua Națională a Inimii (România);
- 175 de ani de la apariția, la Iași, la 4 mai 1646, în tipografia de la *Trei Ierarhi*, din porunca domnitorului Vasile Lupu, a codului de legi ***Cartea românească de învățătură de la pravilele împărătești și de la alte giudețe*** – primul apărut în limba română și unul dintre primele din Europa de Est;
- 165 de ani de la nașterea scriitorului și folcloristului **Theodor Dimitrie SPERANȚIA** (4 mai 1856, Onești, jud. Iași – 9 mar. 1929, București), doctor în filosofie și litere la Universitatea din Liege, Belgia, profesor la Facultatea de Litere și Filosofie al Universităților din Iași și București, membru al Academiei Române;
- 130 de ani de la moartea liderului liberal **Ion C. BRĂȚIANU** (2 iun. 1821, Pitești – 4 mai 1891, Florica, jud. Argeș), membru de onoare al Academiei Române; a contribuit, prin bogata sa activitate, la constituirea statului român modern, în prim planul evenimentelor istorice care au marcat destinul poporului român: Revoluția de la 1848, Unirea Principatelor, cucerirea Independenței de stat, cel mai lung mandat de prim-ministru al României până în perioada comunistă;
- 60 de ani de la moartea biologului **Ștefan POPESCU** (2 iun. 1888, Colacu, jud. Dâmbovița – 4 mai 1961, Iași), profesor la Catedra de genetică și ameliorarea plantelor de la Facultatea de agronomie din Iași; a condus Stațiunile de ameliorare a plantelor Iași și Târgu Frumos;

5

- 200 de ani de la moartea liderului politic și militar francez **Napoleon BONAPARTE** (15 aug. 1769, Ajaccio, Corsica – 5 mai 1821, insula Sfânta Elena), împărat al Franței, ale cărui acțiuni au influențat puternic politica europeană de la începutul secolului al XIX-lea;
- 185 de ani de la nașterea compozitorului **Gheorghe SCHELETTI** (5 mai 1836, Iași – 14 sep. 1887, Iași), profesor de pian la Conservatorul de muzică din Iași; a fondat și condus, în 1877, formația muzicală „Octetul român”; a publicat articole polemice și note la revista *Arta* din Iași;
- 15 ani de la moartea filologului **Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA** (20 aug. 1920, București – 5 mai 2006, M-rea Văratec, jud. Neamț), monahie, director al *Revistei de istorie și teorie literară* și al revistei *Synthesis*;

6

- 165 de ani de la nașterea psihiatrului austriac **Sigmund FREUD** (6 mai 1856, Freiberg – 23 sep. 1939, Londra), fondatorul psihanalizei;
- 70 de ani de la moartea matematicianului francez **Élie CARTAN** (9 apr. 1869, Dolomieu – 6 mai 1951, Paris); a adus contribuții importante în geometria diferențială, fizician, profesor universitar, membru al Academiei Române;
- 60 de ani de la moartea scriitorului **Lucian BLAGA** (9 mai 1895, Lancrăm, Alba – 6 mai 1961 Cluj), filozof, poet, dramaturg, traducător, jurnalist, profesor universitar, academician și diplomat;

7

- 160 de ani de la nașterea scriitorului indian **Rabindranath TAGORE** (7 mai 1861, Kolkata – 7 aug.1941, Jorasanko Thakurbari), poet, dramaturg, compozitor și pictor, laureat al Premiului Nobel pentru literatură în 1913, supranumit Sufletul Bengalului și Profetul Indiei moderne; Notă: unele surse indică nașterea pe 6 mai;
- 120 de ani de la nașterea actorului american de film **Gary COOPER** (7 mai 1901, Helena – 13 mai 1961, Los Angeles), cu o carieră de 35 de ani, cu roluri în 75 de filme, încununat cu două premii Oscar, unul pentru rolul din *Sergentul York*, altul pentru rolul din *La amiază*, unul dintre cei mai populari actori de la Hollywood, cunoscut pentru eleganța sa;
- 35 de ani de la victoria echipei de fotbal Steaua București cu 2-0, asupra echipei spaniole „FC Barcelona”, cucerind Cupa Campionilor Europeni, învingând în finală, la Sevilla, pe 7 mai 1986; după executarea loviturilor de la 11 metri, portarul Helmut Duckadam a reușit o performanță unică în lume apărând 4 lovituri de la 11 metri;

8

- Ziua Mondială a Crucii Roșii și a Semilunii Roșii;
- Ziua Tatălui (România) (a doua duminică a lunii mai);
- Ziua Internațională a Comerțului Liber;
- Ziua Egalității de Șanse între Femei și Bărbați;
- 500 de ani de la promulgare Edictului de la Worms, de către împăratul german Carol al V-lea, prin care învățătura teologului Martin Luther a fost condamnată ca eretică (8 mai 1521);
- 30 de ani de la moartea actriței **Eugenia PROTOPODESCU** (24 oct. 1907, Iași – 8 mai 1991, Iași); 32 de ani de activitate pe scena Teatrului Național din Iași;

9

- Ziua Uniunii Europene (Ziua Schuman);
- Ziua Victoriei asupra Fascismului (1945);
- „Ziua Adolescenților” (România) (a doua duminică a lunii mai);
- 345 de ani de la atestarea cronicarului **Miron COSTIN** (1633-1691), în 9 mai 1676, într-un document al epocii, ca având funcția de mare logofăt;
- 75 de ani de la moartea criticului literar **Pompiliu CONSTANTINESCU** (17 mai 1901, București – 9 mai 1946, București), autorul volumului *Romanul românesc interbelic*;
- 25 de ani de la moartea matematicianului **Victor NADOLSKI** (4 iul. 1911, Chișinău – 9 mai 1996, Bacău), astronom; a organizat și dezvoltat posibilitățile de cercetare la Observatorul Astronomic al Universității din Iași, profesor la Facultatea de Științe din 1935 până în 1966;

10

- Ziua Regalității (România);
- 155 de ani de la nașterea botanistului **Emanoil C. TEODORESCU** (10 mai 1866, Siminicea, Suceava – 26 apr. 1949, București), absolvent al Facultății de Științe a Universității din Iași, membru al Academiei Române și al Academiei de științe din Franța, a organizat, la București, primul laborator de fiziologie vegetală din România; considerat întemeietor al școlii române de algologie și al învățământului universitar de fiziologia plantelor;
- 125 de ani de la nașterea actriței **Elvira POPESCU** (10 mai 1896, București – 11 dec. 1993, Paris); a cunoscut succesul în Frața, distinsă cu premiul *Molière* pentru cea mai bună actriță, decernat de asociația actorilor francezi, și de două ori cu ordinul Legiunea de Onoare;
- 85 de ani de la inaugurarea oficială a Muzeului Satului din București, 10 mai 1936;

11

- 155 de ani de la nașterea muzicianului **Constantin GRIGORIU** (11 mai 1866, Iași – 15 feb. 1914, București), cântăreț, animator muzical și autor dramatic; în 1904 a fondat Compania lirică română „C. Grigoriu”, cu sediul permanent în Parcul Oteteleşanu din București;
- 105 ani de la moartea scriitorului spaniol **Camilo José CELA** (11 mai 1916, Flavia, Padron, Coruña – 17 ian. 2002, Madrid), laureat al Premiului Nobel în 1989;
- 40 de ani de la moartea cântărețului jamaican **Bob MARLEY** (6 feb. 1945, Nune Mille – 11 mai 1981, Florida, SUA), cantautor, inițiatorul muzicii regae;

12

- Ziua Internațională a Asistentului Medical;
- 105 ani de la nașterea criticului și istoricului literar **Constantin CIOPRAGA** (12 mai 1916, Pașcani – 2 feb. 2009, Iași), șeful Catedrei de Literatură Română, academician; în 1966 devine redactor-șef al nou-înființatei reviste *Cronica*;
- 95 de ani de la moartea juristului **George G. MÂRZESCU** (4 iul. 1876, Iași – 12 mai 1926, Iași), primar al Iașului (1914-1916), ministru în guverne liberale; în 1924, pe baza legii care-i poartă numele, Partidul Comunist Român a fost scos în ilegalitate;
- 40 de ani de la moartea inginerului constructor **Nicolae STRAT** (17 oct. 1901, Mândrești, jud. Galați – 12 mai 1981, Iași), specialist în domeniul construcțiilor de căi de comunicații, al lucrărilor de căi ferate, profesor la Facultatea de Construcții a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”;

13

- Ziua Internațională a Dorului;
- 115 ani de la moartea medicului **Aristide PERIDE** (2 mar. 1848, Bursucani, jud. Galați – 13 mai 1906, Iași), întemeietorul școlii de anatomie și al Institutului de Anatomie din Iași, profesor de Anatomie descriptivă și Histologie la Facultatea de Medicină, membru al Institutelor de Anatomie din Paris, Berlin și Viena, membru al Societății literare *Junimea* și al Societății de Medici și Naturaliști din Iași;
- 85 de ani de la nașterea scriitorului **Nelu IONESCU** (13 mai 1936, Iași – 20 nov. 1982, București), ziarist și dramaturg, membru al Uniunii Scriitorilor din România; piesa ***Cum s-a făcut de-a rămas Catinca fată bătrână*** a avut un mare succes pe scena Teatrului Național din Iași, jucată în peste 300 de spectacole;
- 60 de ani de la moartea actorului american de film **Gary COOPER** (7 mai 1901, Helena – 13 mai 1961, Los Angeles), cu o carieră de 35 de ani, cu roluri în 75 de filme, încununat cu două premii Oscar, unul pentru rolul din ***Sergentul York***, altul pentru rolul din ***La amiază***, unul dintre cei mai populari actori de la Hollywood, renumit pentru eleganța sa;

14

- 145 de ani de la moartea revoluționarului pașoptist **Costache NEGRI** (14 mai 1812, Iași – 28 sep. 1876, Târgu Ocna, jud. Bacău), scriitor;
- 40 de ani de la primul zbor al unui român în spațiul cosmic, **Dumitru PRUNARIU**, cu nava Soiuz-40, la 14 mai 1981; zborul a durat 7 zile, 20 de ore și 42 de minute, activitatea spațială desfășurându-se la bordul stației orbitale „Saliut 6”;

15

- Ziua Internațională a Medicului Veterinar;
- Ziua Poliției Militare (România);
- Ziua Chimistilor Militari (România);
- Ziua Internațională a Familiei;
- Ziua Latinității;
- Ziua Mondială de Acțiune pentru Climă;

- 125 de ani de la nașterea biologului **Petru ȘUSTER** (15 mai 1896, Costești, jud. Botoșani – 11 oct. 1954, Iași), primul profesor de biologie generală la Facultatea de Științe Naturale din Iași, membru al Academiei de Științe din România;

- 135 de ani de la moartea poetei americane **Emily Elizabeth DICKINSON** (10 dec. 1830, Amherst, Massachusetts – 15 mai 1886, Amherst, Massachusetts);

- 165 de ani de la nașterea scriitorului american **Lyman Frank BAUM** (15 mai 1856, New York – 6 mai 1919, Hollywood), romancier, jurnalist, scriitor de literatură pentru copii, celebru pentru volumul ***Vrăjitorul din Oz***;

- 140 de ani de la nașterea prozatorului **Nicolae N. BELDICEANU** (15 mai 1881, Rădășeni, jud. Suceava – 9 iun. 1923, Iași);

- 130 de ani de la nașterea scriitorului rus **Mihail BULGAKOV** (15 mai 1891, Kiev – 10 mar. 1940, Moscova), dramaturg și romancier, cunoscut pentru romanul său ***Maestrul și Margareta***;

- 90 de ani de la nașterea profesorului **Petru URSACHE** (15 mai 1931, comuna Popești, jud. Iași – 7 aug. 2013, Iași), etnolog, estetician antropolog și istoric literar, profesor la a Catedra de Literatură română și la Catedra de Literatură Comparată a Universității „Al. I. Cuza”, autor al unor lucrări precum: ***Poetică folclorică*** (1976), ***Prolegomene la o estetică a folclorului*** (1986), ***Eseuri etnologice*** (1986), ***Titu Maiorescu. Esteticianul*** (1987), ***Camera Sambô. Introducere în opera lui Mircea Eliade*** (1993), ***Etnoestetica*** (1998);

- 110 ani de la nașterea inginerului **Gérard D'ALBON** (15 mai 1911, Roman, jud. Neamț – 18 apr. 1993, Iași), profesor la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, unde a condus Catedra de Termotehnică; între 1972 și 1976 a funcționat ca profesor la Universitatea din Alger și ca director al Institutului de Energie Solară din Alger (1972);

16

- Ziua Internațională a Lumânărilor Aprinse (comemorarea victimelor SIDA) (anual, a treia duminică a lunii mai);
- 140 de ani de la punerea în funcțiune a primul tramvai electric din lume, de către Compania germană Siemens & Halske la Berlin, pe 16 mai 1881;
- 95 de ani de la moartea lui **MEHMED al VI-lea**, ultimul sultan otoman (14 ian. 1861, Istanbul – 16 mai 1926, San Remo);

17

- Ziua Mondială a Societății Informaționale;
- Ziua Internațională a Familiei;
- 200 de ani de la nașterea medicului german **Sebastian KNEIPP** (17 mai 1821 – 1897), inițiatorul modern al hidroterapiei;
- 120 de ani de la nașterea criticului literar **Pompiliu CONSTANTINESCU** (17 mai 1901, București – 9 mai 1946, București) autorul volumului *Romanul românesc interbelic*;
- 30 de ani de la moartea zootehnistului **Vasile HOLTEA** (8 ian. 1949, Lipova, jud. Bacău – 17 mai 1991, Iași), profesor la Facultatea de Zootehnie a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” (1975-1991);

18

- Ziua Internațională a Muzeelor;
- 110 ani de la moartea compozitorului romantic austriac **Gustav MAHLER** (7 iulie 1860, Kalischt – 18 mai 1911, Viena), dirijor, director al Operei de Stat din Viena;
- 95 de ani de la nașterea medicului psihiatru **Constantin ROMANESCU** (18 mai 1926, Soroca – 24 dec. 2016, Iași), profesor de Istoria medicinei și psihiatriei la Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr.T. Popa” și membru în Organizația Mondială a Sănătății, membru al Academiei Române, profesor la Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, a lucrat peste 56 de ani la Institutul de psihiatrie Socola din Iași, scriitor, autor al volumelor ***Pasărea Phoenix; Foisorul pentru contemplant ploaia; Merităm alte amintiri;***
- 40 de ani de la moartea scriitorului american de origine armeană **William SAROYAN** (31 aug. 1908, Fresno, California – 18 mai 1981, Fresno, California), autor de povestiri scurte, romancier și dramaturg;
- 15 ani de la moartea criticului de artă **Claudiu PARADAIS** (24 mai 1933, Bucium, jud. Iași – 18 mai 2006, Iași), șef al Muzeului de Artă din Iași, director general al Complexului Muzeal Moldova, a publicat numeroase studii, eseuri, cronici plastice și articole de teoria și istoria artei: ***Valori ale picturii românești în Muzeul de Artă Iași, Valori ale picturii universale în Muzeul de Artă Iași, Pictori ieșeni, monografia Ștefan Dimitrescu, Un ctitor uitat – Scarlat Vârnav, Victor Mihăilescu Craiu, Comori ale spiritualității românești la Putna;***

19

- Ziua pictorilor (România);
- 120 de ani de la nașterea pictorului **Nicolae POPA** (19 mai 1901, Ipatele, jud. Iași – 25 oct. 1962, Iași), portretist și peisagist, profesor la Academia de Arte Frumoase, Școala Medie de Artă și Institutul pedagogic din Iași;
- 95 de ani de la nașterea muzicianului **Pietro MEZZETTI** (19 mai 1826, Medicina-Bologna, Italia – 18 feb. 1894, Iași), stabilit la Iași, la vârsta de 37 de ani; în 1863, a fost numit profesor la Conservatorul de muzică, a compus muzică de teatru, de pian, corală și vocală; cu ***Cântecul gînteii latine*** pe text de V. Alecsandri creația sa a fost cunoscută în toată Europa romanică;

20

- Ziua Internațională a Educației Non-Formale;
- 515 ani de la moartea navigatorului italiano-spaniol **Cristofor COLUMB** (31 oct. 1451, Genova – 20 mai 1506, Valladolid), a navigat spre vest, pe Oceanul Atlantic în căutarea unei rute spre Asia, dar și-a câștigat reputația descoperind un nou continent, denumit mai târziu, America;
- 310 ani de la Proclamația adresată moldovenilor; în 20 mai 1711, la Iași, de către Dimitrie CANTEMIR, în calitate de domn al Moldovei, prin care îi cheamă să i se alăture în lupta pentru scuturarea dominației otomane;
- 125 de ani de la moartea muzicienei germane **Clara Josephine SCHUMANN** (născută Clara Josephine Wieck, 13 sep. 1819, Leipzig – 20 mai 1896, Frankfurt pe Main), pianistă, compozitoare, soția compozitorului Robert Schumann;

- 105 ani de la moartea chimistei **Elena BUDEANU** (20 mai 1916, Chișinău – 7 oct. 1992, Iași), profesor la Facultatea de Științe a Universității „Al. I. Cuza”, la disciplina Chimie organică;

21

- (†)Sfinții Împărați, întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa Elena, calendarul creștin ortodox, romano și greco-catolic;
- Ziua Mondială pentru Diversitatea Culturală, pentru Dialog și Dezvoltare (UNESCO);
- Ziua Internațională a Biodiversității;
- 135 de ani de la nașterea geomorfologului **Mihai DAVID** (21 mai 1886, Negrești, jud. Vaslui – 26 iun. 1954, Iași), academician, profesor la Facultatea de Științe a Universității din Iași, autor a unei serii de studii valoroase referitoare la geomorfologia Podișului Central Moldovenesc, la regiunea subcarpatică din Moldova, la coasta Iașilor, la Podișul Transilvaniei, precum: ***O schiță morfologică a podișului Sarmatic din Moldova***, 1920; ***Cercetări geologice în Podișul Moldovenesc***, 1915-1920; ***Munții Apuseni***;
- 115 ani de la moartea sculptorului **Dimitrie TRONESCU** (1843, Tg. Neamț, jud. Neamț – 21 mai 1906, Iași), profesor de sculptură la Școala de Arte Frumoase din Iași; a executat busturile Al. I. Cuza, Gr. A. Ghica și Veniamin Costache, destinate clădirii Universității ieșene, inaugurată în 1897;
- 100 de ani de la nașterea fizicianului rus **Andrei SAHAROV** (21 mai 1921, Moscova – 14 dec. 1989, Moscova), laureat al Premiului Nobel pentru Pace, 1975;
- 30 de ani de la moartea istoricului religiilor **Ioan Petru CULIANU** (5 ian. 1950, Iași – 21 mai 1991, Chicago, SUA), scriitor, discipol al lui Mircea Eliade, profesor la Milano (Italia), Groningen (Olanda) și Chicago (S.U.A.);

22

- Ziua Internațională a Biodiversității Biologice;
- 180 de ani de la nașterea compozitorului **Eduard CAUDELLA** (22 mai 1841, Iași – 15 apr. 1924, București), profesor de estetică muzicală la Universitatea din Iași (1875-1877); a înființat prima orchestră simfonică în cadrul Conservatorului din Iași, fiindu-i și dirijor; a semnat prima operă românească (*Olteanca*, 1880) și primul concert pentru vioară și orchestră;
- 125 de ani de la nașterea medicului **Emil C. CRĂCIUN** (22 mai 1896, Iași – 2 apr. 1976, București), anatomopatolog, membru al Academiei Române și al Academiei de Științe Medicale din România, profesor la Facultatea de Medicină din București (1936-1966), director al Institutului „Victor Babeș” (1937-1968), a fondat primul Institut de cancer din țară, la Cluj, pe care l-a condus între anii 1931 și 1932;

23

- 150 de ani de la nașterea criticului literar **Garabet IBRĂILEANU** (23 mai 1871, Tg. Frumos, jud. Iași – 10 mar. 1936, București), publicist, romancier, membru post-mortem al Academiei, profesor strălucit al Universității ieșene, fondatorul și conducătorul revistei literare *Viața românească* (1906-1933), autor al unor volume precum: *Spiritul critic în cultura românească* (1909), *Scriitori și curente* (1909), *Ioan Al. Brătescu-Voinești* (1916), *Note și impresii* (1920), *După război* (1921), *Scriitori români și străini* (1926), *Studii literare* (1930), *Aforisme privind viața* (1930) și romanul de analiză psihologică *Adela* (1933); Notă: unele surse indică decesul în 12 mar.;
- 15 ani de la moartea scriitorului **Iordan CHIMET** (18 nov. 1924, Galați – 23 mai 2006, București), asociat cu mișcarea artistică a suprarealismului românesc;

24

- Ziua Europeană a Parcurilor Naționale;
- 125 de ani de la nașterea inginerului chimist **Ioan CIOCHINĂ** (24 mai 1896, Strehăia, jud. Mehedinți – 26 oct. 1992, Iași), profesor la Facultatea de Științe a Universității „Al. I. Cuza” și la Școala Politehnică „Gh. Asachi”, la Facultatea de Chimie Industrială;
- 10 ani de la moartea scriitorului **Fănuș NEAGU** (5 apr. 1932, Grădiștea, Brăila – 24 mai 2011, București), memorialist, nuvelist, romancier și dramaturg, director al Teatrului Național din București (1993-1996), membru al Academiei Române;

25

- Ziua Internațională a Copiilor Dispăruți;
- Ziua Africii;
- 165 de ani de la înființarea la Socola, lângă Iași, a Societății *Unirea* cu scopul organizării luptei pentru unirea Moldovei cu Țara Românească, la 25 mai 1856;
- 340 de ani de la moartea scriitorului spaniol **Pedro Calderon de la BARCA** (17 ian. 1600, Madrid – 25 mai 1681, Madrid), poet și dramaturg;

26

- 105 ani de la nașterea scriitorului **Vintilă CORBUL** (26 mai 1916, București – 30 ian. 2008, Paris), autorul romanului *Căderea Constantinopolului*;
- 45 de ani de la moartea filosofului existențialist german **Martin HEIDEGGER** (26 sep. 1889, Meßkirch – 26 mai 1976, Freiburg);

- 25 de ani de la moartea istoricului și criticului literar **Ovidiu PAPADIMA** (23 iun. 1909, Mihai Viteazu, jud. Constanța – 26 mai 1996, București), autorul studiului de folclor ***O viziune românească asupra lumii***;

27

- Ziua Psihologului (România);
- 20 de ani de la moartea scriitorului **Ițic KARA (ȘVART)** (13 oct. 1906, Podu Iloaiei, jud. Iași – 27 mai 2001, Iași), memorialist și istoric literar, secretar literar la Teatrul Evreiesc de Stat din Iași, iar între 1963 și 1968 cercetător bibliograf la Biblioteca „Gh. Asachi”, specialist în carte veche, îngrijitorul unor antologii de poezie modernă idiș;

28

- Ziua Românilor de pretutindeni (România);
- 150 de ani de la căderea Comunei din Paris, guvern de anarhiști și marxiști, care a condus Parisul începând cu 28 martie și până la 28 mai 1871, rezultatul unei revolte din Paris după înfrângerea Franței în războiul franco-prusac;
- 95 de ani de la nașterea medicului **Ioan TRIANDAF** (28 mai 1926, Iași – 9 iul. 1991, Iași), decan al Facultății de Medicină (1976-1981) și prorector al Institutului de Medicină și Farmacie din Iași (1981-1983);

29

- 35 de ani de la moartea muzicianului **Ion GOIA** (12 feb. 1920, Micești de pădure, jud. Bistrița – 29 mai 1986, București), unul dintre fondatorii Corului Gavriil Musicescu al Operei Române și a Conservatorului „George Enescu” Iași;

30

- Ziua Gardianului Public (România);
- 590 de ani de la arderea pe rug, pentru erezie, a luptătoarei Ioana d'Arc, în vârstă de 19 ani, la Rouen, Franța, la 30 mai 1431, episod din Războiul de 100 de Ani; Biserica Catolică marchează această zi ca sărbătoare a Sf. Ioana d'Arc;
- 930 de ani de la apariția primei publicații periodice franceze, Théophraste Renaudot publică primul ziar francez, *La Gazette*, la 30 mai 1631, foaia săptămânală va fi disponibilă până în 1915 (din 1762 sub titlul *Gazette de France*);

31

- Ziua Geniștilor (România);
- Ziua Mondială fără Tutun (O.M.S.);
- 80 de ani de la moartea mineralogului **Dimitrie Gheorghe CĂDERE** (6 oct. 1876, Buhalnița, jud. Neamț – 31 mai 1941, Iași), profesor de fizică-chimie la Seminarul „Veniamin Costache” și la Școala Normală „V. Lupu”; în perioada 1925-1935 a fost profesor la Catedra de Mineralogie și Petrografie de la Facultatea de Științe a Universității din Iași; s-a remarcat prin cercetările științifice efectuate în Dobrogea;
- 35 de ani de la moartea fizicianului american **Leo James RAINWATER** (9 dec. 1917 – 31 mai 1986), laureat al Premiului Nobel pentru Fizică în 1975;

IUNIE

1

- Ziua Internațională a Ocrotirii Copiilor;
- Ziua Mondială a Laptelui (ONU, FAO);
- 530 de ani de la începerea lucrărilor la Biserica „Sf. Nicolae Domnesc” din Iași, 1 iun. 1491, ctitorită de voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt pe locul unei mai vechi biserici, cel mai vechi edificiu religios din Iași care s-a păstrat integral până astăzi, sfințită la 10 aug. 1492;
- 145 de ani de la moartea scriitorului bulgar **Hristo BOTEV** (6 ian. 1848, Kalofer – 1 iun. 1876, Vrata), considerat cel mai mare poet al Bulgariei;
- 110 ani de la nașterea inginerului textilist **Vasile COPILU** (1 iun. 1911, Șuțu, jud. Cluj – 21 oct. 1993, Iași), profesor la Catedra de Filatură a Facultății de Textile din Iași, decan al Facultății de Industrie Ușoară;
- 65 de ani de la nașterea scriitorului **Mircea CĂRTĂRESCU** (1 iun. 1956, București), poet opzecist eblematic, autor al unor volume precum: *Levantul, De ce iubim femeile, Vreau să-mi spui frumoasă Zaraza, Travesti, Orbitor*;

2

- Ziua Adopției (România);
- Ziua Națională a ITALIEI;
- (†) – sărbătoarea Sf. Mare Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava, calendarul creștin ortodox și greco-catolic
- 205 ani de la nașterea omului politic liberal **C. A. ROSETTI** (2 iun. 1816, București – 8 apr. 1885, București), ziarist, publicist, memorialist, academician;

- 200 de ani de la nașterea liderului liberal **Ion C. BRĂȚIANU** (2 iun. 1821, Pitești – 4 mai 1891, Florica, jud. Argeș), membru de onoare al Academiei Române; a contribuit prin bogata sa activitate la constituirea statului român modern, în prim planul evenimentelor istorice care au marcat destinul poporului român: Revoluția de la 1848, Unirea Principatelor, cucerirea Independenței de stat, cel mai lung mandat de prim-ministru al României;
- 100 de ani de la nașterea chirurgului **Nicanor MĂNECAN** (2 iun. 1921, Reuseni-Udești, jud. Suceava – 1 mar. 1988, Iași), profesor la Institutul de Medicină și Farmacie din Iași, autor al Cursului de Urologie (1980) și coautor la Cursul de Anatomie Descriptivă și Topografică; a contribuit la organizarea bazelor Centrului de dializă de la Spitalul „C. I. Parhon”;
- 75 ani de la nașterea criticului teatral **Teodor PRACSIU** (2 iun. 1946, Râmnicu Vâlcea); a publicat cronici dramatice în revista *Cronica*, autor al unor volume precum: ***Clepsidrele Thaliei, Măștile lui Cronos***;
- 40 de ani de la moartea filologului **Grigore BOTEZ** (15 sep. 1910, Hănești, jud. Botoșani – 2 iun. 1981, Iași), director al Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu” din Iași, prim director al Complexului Muzeal din Iași (1955-1960); are meritul de a fi transformat Palatul Administrativ în Palatul Culturii;

3

- 115 ani de la nașterea filologului **Jean LIVESCU** (3 iun. 1906, Burdujeni, jud. Suceava – 2 sep. 1996, București), istoric literar. membru al Academiei Române, profesor la catedra de Limba și literatura germană de la Facultatea de Litere din Iași, între 1939 și 1955, apoi la cea din București. A condus Universitatea „Al. I. Cuza”, ca rector, între 1949 și 1955;
- 105 ani de la nașterea inginerului agronom **Mircea D. MOȚOC** (3 iun. 1916, Dăești, jud. Vâlcea – 23 oct. 2006, București), specialist în pedologie și eroziunea solului, membru al Academiei;

- 60 de ani de la inaugurarea Teatrului de Vară, de lângă Palatul Culturii, cu spectacolul ***Siciliana*** de Aurel Baranga, susținut de actorii Teatrului Național „V. Alecsandri”, pe 3 iun. 1961; construcția teatrului a început la 14 iun. 1960;
- 30 de ani de la moartea inginerului textilist **Iosif IONESCU-MUSCEL** (24 dec. 1904, Domnești, jud. Argeș – 3 iun. 1991, București), primul decan al Facultății de Textile; a publicat lucrările ***Tehnica înobilării textilelor; Tehnologie de chimie textilă și Tehnologia mecanică textilă***;
- 20 de ani de la moartea actorului american de film **Anthony QUINN** (Antonio Rodolfo Quinn Oaxaca, 21 apr. 1915, Chihuahua, Mexic – 3 iun. 2001, Boston), dublu laureat al premiului Oscar; a interpretat roluri memorabile în filme precum: ***Zorba Grecul, Ultimul tren din Gun Hill, Lawrence al Arabiei, Secretul din Santa Vittoria, Cocoșatul de la Notre Dame, La strada***;

4

- 145 de ani de la înființarea, la București, a „Societății naționale de Cruce Roșie a României”, cu scopul de a contribui la apărarea sănătății și a vieții oamenilor și la aplicarea principiilor rezultate din convențiile internaționale ale Crucii Roșii (4/16 iun. 1876);
- 60 de ani de la moartea eseistei **Alice VOINESCU** (10 feb. 1885, Drobeta Turnu Severin – 4 iun. 1961, București), prima româncă doctor în filosofie (Sorbona, Paris, 1913); a avut domiciliul obligatoriu în comuna Costești de lângă Târgu Frumos, Iași, 1948 – 1954;

5

- Ziua împotriva Violenței asupra Copilului (România);
- Ziua Învățătorului (România);
- Ziua Geografiei (România);
- Ziua Mondială a Mediului Înconjurător;

- 195 de ani de la moartea compozitorului german **Carl MARIA VON WEBER** (18 nov. 1786, Eutin – 5 iun. 1826, Londra), creatorul operei romantice germane;
- 150 de ani de la nașterea istoricului **Nicolae IORGA** (5 iun. 1871, Botoșani – 27 nov. 1940, Strejnic, jud. Prahova), critic literar, documentarist, dramaturg, poet, enciclopedist, memorialist, ministru, parlamentar, prim-ministru, profesor universitar și academician;

6

- Ziua Mondială a Limbii Ruse (O.N.U.);
- Ziua Națională a SUEDEI;
- 415 ani de la nașterea scriitorului francez **Pierre CORNEILLE** (6 iun. 1606, Rouen – 1 oct. 1684, Paris), unul dintre cei trei mari dramaturgi francezi ai secolului al XVII-lea, alături de Molière și Racine, supranumit „fondatorul tragediei franceze”;
- 115 ani de la nașterea chimistului **Petru George SPACU** (6 iun. 1906, Charlottenburg, Germania – 30 mar. 1995, București), academician, specialist în domeniul chimiei anorganice, al combinațiilor complexe și al chimiei analitice;
- 60 de ani de la moartea psihologului elvețian **Carl Gustav JUNG** (26 iul. 1875, Kesswil – 6 iun. 1961, Küsnacht), psihiatru, fondatorul psihologiei analitice, profesor la Facultatea de Medicină din Zürich;
- 20 de ani de la moartea scriitorului spaniol **José Manuel CASTAÑÓN** (10 feb. 1920, Pola de Lena – 6 iun. 2001, Madrid);

7

- 135 de ani de la nașterea inventatorului motorului cu reacție **Henri Marie COANDĂ** (7 iun. 1886, București – 25 nov. 1972, București), inginer aeronautic, pionier al aviației, academician, specialist în

aerodinamică și mecanica fluidelor, inovator, inventator și descoperitor al efectului care îi poartă numele;

- 80 de ani de la nașterea actorului **Dan WERNER** (7 iun. 1941, Iași – 13 feb. 1988, Iași), o prezență de marcă a teatrelor din Craiova (1968-1981) și Iași (1981-1988);
- 30 de ani de la nașterea scriitoarei și traducătoarei **Rica IONESCU**, filolog (31 dec. 1913, Corgémont-Elveția – 7 iun. 1991, Iași), profesoară a Facultății de Filologie din Iași, secția de Limba și literatura franceză;

8

- Ziua Mondială a Océanelor;
- 350 ani de la nașterea muzicianului baroc italian **Tomaso Giovanni ALBINONI** (8 iun. 1671, Veneția – 17 ian. 1751, Veneția), compozitor și violonist, faimos pentru Adagio in Sol Minor;
- 145 de ani de la moartea scriitoarei franceze **George SAND** (Amantine Lucile Aurore 1 iul. 1804, Paris – 8 iun. 1876, Nohant-Vic), considerată o precursoră a feminismului, celebră pentru romanele sale: *Rose et Blanche*, *Indiana* și autobiografia sa *Historie de ma vie*;
- 95 de ani de la nașterea muzicianului **Anatol VIERU** (8 iun. 1926, Iași – 15 oct. 1998, București), compozitor a peste 120 de lucrări, profesor la Conservatorul din București, la Catedra de Orchestrație; ca muzicolog a redactat două lucrări de referință în domeniu: *Cartea Modurilor și Cuvinte despre sunete*. A compus muzică simfonică și vocal-sinfonică, muzică de cameră, muzică corală, muzică de film;
- 30 de ani de la moartea filologului **Dumitru GĂZDARU** (18 ian. 1897, Grivița, jud. Ialomița – 8 iun. 1991, Buenos Aires-Argentina), profesor la Catedra de Filologie română de la Universitatea „Al. I. Cuza”, între 1919 și 1940, director al Academiei Române din Roma,

unde a lucrat până în 1946; după război se stabilește la Buenos Aires, în Argentina, unde a desfășurat activitate didactică și științifică;

- 15 ani de la moartea inginerului chimist **Mihai MARINESCU** (24 dec. 1912, Ungheni, jud. Iași – 8 iun. 1996, Iași); a contribuit cu invenții la afirmarea învățământului tehnic superior pentru pielărie la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, profesor la Facultatea de Chimie Industrială;

9

- Ziua Internațională a Arhivelor;
- Ziua Mondială a Acreditării;
- 165 de ani de la apariția Horei Unirii, publicate în *Steaua Dunării*, la 9 iun. 1856, de Vasile Alecsandri; poezia, potrivită pe o melodie de circulație în epocă, a devenit în scurt timp imnul de luptă pentru Unirea Principatelor, imnul unității naționale românești;
- 100 de ani de la nașterea ziaristul și scriitorul francez **Jean LACOUTURE** (9 iun. 1921, Bordeaux – 17 iul. 2015, Paris), biograf al unora dintre cele mai mari personalități ale secolului al XX-lea;
- 25 de ani de la moartea publicistului **Radu PASCAL** (7 mar. 1941, București – 9 iun. 1996, București), membru fondator și redactor șef al revistei de politică externă *Lumea/1963*;
- 25 de ani de la moartea inginerului **Rudolf KALINCA** (2 ian. 1931, Pașcani, jud. Iași – 9 iun. 1996, Iași), cunoscut colecționar de timbre, monede și documente vechi din activitatea feroviară, inițiatorul constituirii grupării filatelice cu tema *Căi ferate din țara noastră*;

10

- Ziua Politehnicii;
- Ziua Parașutiștilor Militari (România);

- (†) Înălțarea Domnului Calendarul ortodox, Ziua Eroilor;
- 185 de ani de la moartea fizicianului și matematicianului francez **André-Marie AMPÈRE** (20 ian. 1775, Lyon – 10 iun. 1836, Marsilia); a descoperit legea interacției curenților electrici (1820), unul dintre principalii întemeietori ai științei electromagnetismului;
- 95 de ani de la moartea arhitectului spaniol **Antoni GAUDI** (y Cornet) (25 iun. 1852, Reus – 10 iun. 1926, Barcelona), sculptor, reprezentant al „modern-style-ului”, celebru pentru găsirea unor soluții constructive extrem de îndrăznețe;
- 80 de ani de la înființarea Școlii de Parașutiști de pe lângă Centrul de Instrucție al Aeronauticii (10 iun. 1941);

11

- 190 de ani de la nașterea protopopului **Bartolomeu BAIULESCU** (11 iun. 1831, Zărnești, Brașov – 14 iun. 1909, Brașov), preot la Biserica românească din Cetatea Brașovului, susținător al dezvoltării meseriilor în rândurile românilor transilvăneni, fondator, în decembrie 1869, a Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români meseriași din Brașov;
- 150 de ani de la nașterea pictorului **Alexandru D. ATANASIU** (11 iun. 1871, Pângărați, jud. Neamț – 1 feb. 1943, Iași), publicist și profesor, inițiator al Asociațiunii generale a artiștilor, membru al Ligii culturale pentru unitatea tuturor românilor, fondator al Societății Casa artelor din Iași (1911), membru corespondent al Comisiei monumentelor istorice, întemeietor și director al revistei ieșene *Arta română* (1908-1912);
- 100 de ani de la moartea economistului **Emil COSTINESCU** (12 mart. 1844, Iași – 11 iun. 1921, București), membru fondator al Băncii Naționale a României, ministru de Finanțe;
- 75 de ani de la moartea scriitoarei **Sofia NĂDEJDE** (14 sep. 1856, Botoșani – 11 iun. 1946, București); s-a afirmat în paginile revistei

Contemporanul din Iași, a activat în mișcarea socialistă din România, desfășurând o bogată activitate publicistică pe tema emancipării femeii, proza sa cultivă mai ales o tematică socială;

- 70 de ani de la nașterea actriței **Monica BORDEIANU** (11 iun. 1951, Bacău), societar al Teatrului Național Iași; a jucat pe scenele teatrelor „Maria Filotti” din Brăila (între 1974 și 1976), „George Bacovia” din Bacău (din 1976 până în 1980), din 1980 până în prezent fiind actrița Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași; din noiembrie 2006 este doctor în Artele spectacolului;

12

- Ziua Mondială împotriva Exploatării Copiilor prin Muncă;
- 125 de ani de la moartea teologului **Alexandru GRAMA** (8 ian. 1850, Blaj – 12 iun. 1896, Blaj), rector al Seminarului de la Blaj, autorul lucrărilor *Elemente de istorie bisericească universală și particulară a românilor*, 1879; *Mihai Eminescu. Studiu critic*, 1891; *Instituțiunile calvinești în Biserica românească din Ardeal*, 1895;
- 100 de ani de la nașterea tenorului **Toma POPESCU** (12 iun. 1921, Craiova – 20 aug. 2014, Viena), cofondator al Operei Naționale Române Timișoara;
- 85 de ani de la nașterea geografului **Iulia VĂCĂRAȘU** (12 iun. 1934, Lapoș-Dărmănești, jud. Bacău – 12 apr. 1992, Iași);

13

- 95 de ani de la nașterea filologului **Paul MIRON** (13 iun. 1926, Giulești, jud. Baia – 17 apr. 2008, Freiburg, Germania), lingvist, profesor universitar de limbă și literatură română la Universitatea Freiburg, colaborator constant al Universității „Al. I. Cuza” din Iași;

- 80 de ani de la nașterea filosofului **Gheorghe BOURCEANU** (13 iun. 1941, Gănești-Cavadinești, jud. Galați – 24 mai 1993, Iași), profesor la Facultatea de Istorie-Filosofie, secția Filozofie; a predat cursuri de Filosofie socială, sociologie-rurală, urban-rurală, a opiniei publice și a culturii de masă;

14

- Ziua Silviculturilor (România);
- Ziua Internațională a Donatorilor de Sânge;
- 155 de ani de la moartea muzicianului **Tudorache BURADA** (28 aug. 1800, Odobești, jud. Vrancea – 14 iun. 1866, Iași); a deținut succesiv diferite ranguri boierești până la cea de vornic, s-a ocupat de muzică și publicistică, a fost primul profesor de muzică vocală și instrumentală din țara noastră, a tipărit primul manual de muzică în limba română, a fost inițiatorul muzicii de cameră din România; în 1831, împreună cu soția sa, Maria Burada, a deschis un pension de fete la Iași, cel dintâi din Moldova, întemeiat de un român; un alt merit al vornicului Tudorache Burada este acela de a fi înființat, pe cheltuială proprie, o școală primară de muzică pentru copiii din cartierul Sărărie și pentru fiii țăganilor robi;
- 130 de ani de la nașterea biologului **Constantin V. OESCU** (14 iun. 1891, Fântâna Mare, jud. Suceava – 17 iun. 1973, Iași), fitopatolog, fiziolog, care a condus Stațiunea de ameliorare a plantelor din Iași;
- 80 de ani de la nașterea matematicianului **Viorel P. BARBU** (14 iun. 1941, comuna Deleni, jud. Vaslui), membru al Academiei, rector al Universității „Al. I. Cuza” din Iași între 1981 și 1989, Doctor Honoris Causa al Universității Statului Nebraska, SUA;
- 75 de ani de la moartea inginerului scoțian **John Logie BAIRD** (14 aug. 1888, Helensburgh – 14 iun. 1946, Bexhill-on-Sea), cunoscut pentru faptul că a inventat primul sistem de televiziune mecanică și primul tub electronic pentru televiziunea color;

- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Teodor ARDELEAN** (14 iun. 1951, Moigrad-Porolissum, jud. Sălaj), senator în legislatura 1992-1996, ales în județul Maramureș, director al Bibliotecii Județene Petre Dulfu Baia Mare

15

- Ziua Internațională a Energiei Eoliene;
- Ziua Mondială de conștientizare a abuzurilor față de persoanele în vârstă;
- 80 de ani de la nașterea scriitorului **Dan CULCER** (15 iun. 1941, Sulina jud. Tulcea), critic literar, eseist, poet, traducător și jurnalist, stabilit, din 1987, în Franța; a înființat Asociația ziariștilor români – Ouest, Paris, 1990 și Societatea scriitorilor români, Paris, 1989;
- 25 de ani de la moartea cântăreței de jazz americană **Ella FITZGERALD** (25 apr. 1917, Newport News, Virginia – 15 iun. 1996, Beverly Hills, California), supranumită „The First Lady of Song”;

16

- 100 de ani de la înființarea Agenției de presă *Rador*, la 16 iunie 1921, la Paris; în 1925 statul român a cumpărat acțiunile Rador, iar agenția a căpătat un statut oficios;
- 90 de ani de la nașterea istoricului **Alexandru VULPE** (16 iun. 1931, București – 9 feb. 2016, București), arheolog, membru al Academiei și director al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan”, specialist în Epoca Bronzului și cea a Fierului;

17

- Ziua Aviației Militare (România);
- Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării și a Secetei;

- Ziua națională a ISLANDEI;
- 520 de ani de la moartea regelui **Ioan I Albert al Poloniei** (27 dec. 1459, Cracovia -17 iun. 1501, Toruń), rege al Poloniei (1492–1501) suzeran al lui Ștefan cel Mare și Sfânt și învins de acesta în bătălia de la Codrii Cosminului;
- 25 de ani de la moartea filosofului american **Thomas Samuel KUHN** (18 iul. 1922, Cincinnati – 17 iun. 1996, Cambridge, Massachusetts), profesor de istoria științei la Universitatea Berkeley; în cartea sa ***Structura revoluțiilor științifice*** dezvoltă teoria conform căreia dezvoltarea științei, creșterea cunoașterii umane nu este un proces linear, cumulativ, ci se petrece în salturi, perioadele de cercetare lineare (știința normală) alternând cu perioade de criză și revoluții științifice;

18

- Ziua Constructorilor Militari (România);
- 100 de ani de la moartea scriitorului sud-american **Eduardo Acevedo DÍAZ** (20 apr. 1851, Montevideo, Uruguay – 18 iun. 1921, Buenos Aires, Argentina), celebru pentru romanele sale istorice;
- 85 de ani de la moartea scriitorului rus **Maxim GORKI** (Alexei Maximovici Peșkov, 16/28 mar. 1868, Nijni Novgorod – 18 iun. 1936, Moscova), fondator al realismului socialist în literatură și activist politic. Din 1906 până în 1913 și din 1921 până în 1929 a trăit în străinătate, în special pe Insula Capri. După reîntoarcerea în Uniunea Sovietică, a acceptat politica culturală a vremii, dar nu i s-a mai permis să părăsească țara;
- 15 ani de la moartea cântărețului de muzică ușoară și populară **Gică PETRESCU** (2 apr. 1915, București – 18 iun. 2006, București);

19

- 155 de ani de la apariția Legii asupra taxelor vamale, prima organizare vamală a Principatelor Române (19/31 iun. 1866);
- 105 ani de la nașterea inginerului constructor **Alexandru NEGOIȚĂ** (19 iun. 1916, Ciurea jud. Iași – 7 mai 1998, Iași), profesor la Facultatea de Construcții și Arhitectură a Universității Tehnice „Gh. Asachi” din Iași, între anii 1971 și 1998; a fondat școala ieșeană de inginerie seismică, cu recunoaștere internațională;
- 40 de ani de la moartea teologului **Constantin NONEA** (1 mar. 1902, Șcheia, jud. Iași – 19 iun. 1981, Iași), preot la Catedrala mitropolitană din Iași, scriitor, autorul unor volume precum ***Comoara nefermecată, Leacuri pentru minte, Cum crește mintea, Copii, babe și moșnegi***;

20

- Ziua Mondială a Refugiaților;
- (†) – Sărbătoarea Rusaliilor, calendarul creștin ortodox;
- 130 de ani de la moartea omului politic **Mihail KOGĂLNICEANU** (6 sep. 1817, Iași – 20 iun. 1891, Paris), avocat, istoric, prim-ministru;
- 110 ani de la nașterea filologului **Ștefan CUCIUREANU** (20 iun. 1911, Hurjuieni-Gălănești, jud. Suceava – 30 dec. 1986, Iași), profesor la Facultatea de litere a Universității „Al. I. Cuza”, la Catedra de Limba și literatura italiană, șeful Catedrei de Romanistică și limbi clasice între anii 1967 și 1976. Prin întreaga sa activitate didactică, a reușit să formeze o adevărată școală de romanistică și italianistică la Iași, impunându-se ca o mare autoritate în specialitatea lui;
- 95 de ani de la apariția ultimului număr al revistei *Lumea*, bazar săptămânal, redactor Mihail Sadoveanu, apărut la Iași între 2 nov. 1924 și 20 iun. 1926;

- 55 de ani de la moartea fizicianului belgian **Georges Henri LEMAÎTRE** (17 iul. 1894, Charleroi – 20 iun. 1966, Louvain), preot și specialist în cosmologie, unul dintre întemeietorii teoriei Big Bang, a expansiunii Universului;
- 35 de ani de la moartea muzicianului **Radu T. CONSTANTINESCU** (24 ian. 1900, Iași -20 iun. 1986, București), pianist, compozitor, muzicolog, animator cultural și profesor la clasa de pian a Conservatorului din Iași și Cernăuți; a publicat *Istoricul înființării Academiei de Muzică și Artă Dramatică George Enescu din Iași* (1940) și volumul memorialistic *Temă cu variațiuni* (1986);

21

- Ziua Muzicii Europene;
- Ziua Mondială a Soarelui (O.N.U.);
- 130 de ani de la nașterea filosofului **Petre ANDREI** (29 iun. 1891, Brăila – 4 oct. 1940, Iași), sociolog și om politic, membru post-mortem al Academiei Române (1991), profesor la Universitatea din Iași (1923-1940); a publicat volumele: *Sociologia revoluției; Problema fericirii. Fundamentul său etic sociologic; Fascismul; Probleme de sociologie; Sociologie generală; Manual de Sociologie*, a fost deputat în Parlament și ministru;
- 115 ani de la nașterea medicului **Gheorghe GHIMICESCU** (21 iun. 1906, Pipirig, jud. Neamț – 5 ian. 1981, Iași), creatorul Școlii de chimie aplicativă în Centrul universitar Iași, profesor la Institutul de Medicină și Farmacie din Iași; a realizat aplicații în chimia alimentelor și a băuturilor, chimia apelor minerale, biochimie și toxicologie, membru al Societății de Chimie din România și al Societății Franceze de Chimie;

22

- 80 de ani de la intrarea României în Cel de-al Doilea Război Mondial, alături de Germania, împotriva URSS. Ion Antonescu a ordonat

armatei, pe 22 iunie 1941, să treacă Prutul și să elibereze Basarabia și nordul Bucovinei, ocupate, în 1940, de Uniunea Sovietică;

- 60 de ani de la moartea Reginei Maria a Iugoslaviei, a doua fiică a Regelui Ferdinand I al României și soția Regelui Alexandru I al Iugoslaviei (născută Marie de Hohenzollern-Sigmaringen, 6 ian. 1900, Gotha – 22 iun. 1961, Londra); în familie era numită Mignon, spre a fi deosebită de mama sa;

23

- Ziua Mondială Olimpică;
- Ziua ONU pentru Serviciul Public;
- Ziua Națională a Marelui Ducat de Luxemburg;
- Ziua Suveranității Republicii Moldova;
- 10 ani de la moartea actorului american **Peter Michael FALK** (16 sep. 1927, New York – 23 iun. 2011, Beverly Hills), popular în special datorită rolului de detectiv din serialul Columbo;

24

- Ziua avocatului (România);
- 310 ani de la venirea la Iași, pe 24 iun. 1711, a țarului Rusiei Petru I, unde s-a întâlnit cu Dimitrie CANTEMIR pentru a pune la punct o acțiune antiotomană, care se va declanșa, de altfel, în luna următoare la Stănilești, pe Prut;
- 185 de ani de la nașterea scriitorului **Ioan IANOV** (24 iun. 1836, Iași – 8 feb. 1903, Iași), participant activ la luptele pentru Unirea Principatelor Române, deputat de Ilfov, la propunerea domnitorului Al. I. Cuza, senator, primar adjunct al Iașului (când primar era junimistul N. Gane), vicepreședinte al Senatului României, membru al Societății *Junimea* din anul 1865; a făcut parte din cercul *Convorbirilor literare*, în revista căruia a publicat multe din creațiile sale; a scris poezii sentimentale și patriotice, în vers popular și un

imn **100 de ani...** care, pus pe note de vărul său, compozitorul Gh. Burada, a fost cântat la inaugurarea Universității din Iași (1860);

- 75 de ani de la moartea istoricului **Paul NICORESCU** (29 iun. 1890, Gioseni, jud. Bacău – 24 iun. 1946, Iași), arheolog, profesor de Istorie Antică, Epigrafie și Antichități la Universitatea din Iași (1927-1946), director al Muzeului de Antichități și al Seminarului Pedagogic Universitar ieșean, cu contribuții valoroase în legătură cu vechimea creștinismului în Dobrogea și stăpânirea romană în nordul Pontului Euxin;

25

- 580 de ani de la prima mențiune a Adunării Țării în Moldova (25 iun. 1441);
- 120 de ani de la nașterea juristului **Octavian IONESCU** (25 iun. 1901, Vorniceni, jud. Botoșani – 15 nov. 1990, Iași), profesor de Drept civil la Facultatea de Drept a Universității din Iași, cu preocupările științifice spre filosofia dreptului;
- 120 de ani de la moartea generalului **Alexandru CANDIANO-POPESCU** (27 ian. 1841, Lipia, Merei, jud. Buzău – 25 iun. 1901, Târgoviște), avocat, ziarist al armatei române, fondatorul ziarelor *Perseverența* și *Democrația* și inițiatorul mișcării republicane antidinastice din 20 aug. 1870, cunoscută și sub denumirea de Republica de la Ploiești;

26

- Ziua Drapelului Național al României;
- Ziua Internațională pentru Sprijinirea Victimelor Torturii;
- Ziua Internațională împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri;
- Ziua Internațională de colaborare în favoarea păcii și democrației;
- Ziua Națională a Republicii MADAGASCAR;

- 185 de ani de la moartea muzicianului francez **Claude Joseph ROUGET DE LISLE** (10 mai 1760, Lons-le-Saunier – 26 iun. 1836, Choisy-le-Roi), cunoscut mai ales ca Rouget de Lisle; a compus (1792) ***Cântec de război pentru armata Rinului***, devenit, sub numele de ***La Marseillaise***, imnul național al Franței;

- 135 de ani de la moartea scriitorului **Alecu LEONARD** (10 mai 1804, Iași – 26 iun. 1886, Besancon-Franța). După absolvirea Facultății de Litere a Universității Sorbona, a devenit profesor la Liceul Louis le Grand din Paris. Debutul editorial a avut loc în 1829 cu romanul ***Copilul nimănu***, după care i-au urmat: ***Reîntâlnirea cu viața*** (roman, 1829), ***Elemente folclorice în opera lui Jean de la Fontaine*** (1831, teză de doctorat), ***Regăsirea*** (roman, 1834), ***Fiul contelui Tons*** (roman, 1845), ***Călugărul Daniil*** (roman, 1847);

- 85 de ani de la moartea juristului **Constantin STERE** (1 iun. 1865, Cîrșău, jud. Soroca, Basarabia – 26 iun. 1936, Bucov, jud. Prahova), om politic și scriitor; condamnat de autoritățile țariste, se stabilește la Iași, devine profesor al Facultății de drept, fondator și conducător al revistei ***Viața românească***, apărută la 1 martie 1906, al doilea președinte al Sfatului Țării (2 aprilie – 25 noiembrie 1918), jucând un rol important în Unirea Basarabiei cu România;

- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Vasile POPA HOMICEANU** (26 iun. 1951, Homiceni, com. Bîrgăoani, jud. Neamț – m. 8 mai 2020, Iași), scriitor, psiholog, membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași și al Asociației psihologilor din România, autorul unor volume precum: ***Despre lucrurile prime, Zăpezile și furia, Patimi în labirint, Noaptea păsării de aur***;

27

- 100 de ani de la nașterea compozitorului **Temistocle POPA** (pseudonimul artistic al lui Mistocli Popa, 27 iun. 1921, Galați – 26 nov. 2013, București), instrumentist; dintre compozițiile sale mai cunoscute pot fi menționate: ***Gabriela, În rândul patru, În târgul moșilor, Mereu cânta o serenadă, Trecea fanfara militară***;

- 95 de ani de la nașterea biologului **Nicolae SIMIONESCU** (27 iun. 1926, București – 6 feb. 1995, București), academician; a fondat și organizat, împreună cu Maya Simionescu, Institutul de Biologie și Patologie Celulară;
- 80 de ani de la evenimentele Pogromului de la Iași: 27-29 iunie 1941, anual acțiuni de comemorare;

28

- 20 de ani de la moartea scriitorului **Aurelio RONCAGLIA** (8 mai 1917, Modena, Italia – 28 iun. 2001, Roma), filolog și critic literar italian, membru de onoare al Academiei Române, din 1992;
- 105 ani de la moartea pictorului **Ștefan LUCHIAN** (1 feb. 1868, Ștefănești, Botoșani – 28 iun. 1916, București), membru post-mortem al Academiei Române (28 oct. 1948);

29

- Ziua Dunării;
- Ziua Penitenciarelor din România;
- (†) Sf.-ții Petru și Pavel, calendarul creștin ortodox și greco-catolic;
- 130 de ani de la nașterea filosofului **Petre ANDREI** (29 iun. 1891, Brăila – 4 oct. 1940, Iași), sociolog și om politic, membru post-mortem al Academiei Române (1991), profesor la Universitatea din Iași (1923-1940); a publicat volumele: ***Sociologia revoluției; Problema fericirii. Fundamentul său etic sociologic; Fascismul; Probleme de sociologie; Sociologie generală; Manual de Sociologie, deputat în Parlament, ministru;***
- 55 de ani de la moartea teologului **Cicerone IORDĂCHESCU** (22 ian. 1882, Lițca-Miclăușeni, jud. Iași – 29 iun. 1966, Iași), profesor, decan al Facultății de Teologie a Universității „Al. I. Cuza”;

30

- Sărbătoarea Națională a Republicii Democratice CONGO (fostul Zair);
- Ziua Internațională a Asteroidului;
- 145 de ani de la nașterea matematicianului **Anton DAVIDOGLU** (30 iun. 1876, Bârlad – 27 mai 1958, București), inițiatorul cercetărilor românești în domeniul ecuațiilor diferențiale ordinare sau cu derivate parțiale;
- 75 de ani de la nașterea jurnalistului **Sebastian SÂRCĂ** (30 iun. 1946, București – 9 feb. 2010, București), o voce de notorietate a radioului public, la Radio Romania Actualitati, prin emisiuni precum „Manuscris radiofonic” și „Tezaur”, difuzate la Radio Romania Cultural, „Telefonul de noapte” și „Vorbește-mi despre tine”, membru al Uniunii Scriitorilor, autor al volumelor ***Călătorind spre vârful ființei mele*** (1993), ***Telefonul de noapte, Punți către semeni, Martorii lui Seninu*** (2002), ***Jurnalul unui răzvrătit***;
- 35 de ani de la moartea scriitorului rus stabilit în SUA, **Roman (Borisovici) GUL** (1/13 aug. 1896, Kiev – 30 iun. 1986, New York), publicist, memorialist și critic;
- 30 de ani de la desfășurarea ceremoniei festive a plecării ultimului soldat sovietic din Ungaria (30 iun. 1991);

IULIE

1

- Ziua Muzicilor Militare (România);
- Ziua Mondială a Arhitecturii;
- 180 de ani de la deschiderea oficială a cursurilor Școlii de Arte și Meserii din Iași, la 1 iul. 1841, înființată de domnitorul Mihail Sturdza, prin hrisovul din 20 martie 1840, după strădaniile cărturarului Gh. Asachi și ale scriitorului Costache Negruzzi. Ea a pus bazele învățământului artistic și politehnic din România. De la înființare, a funcționat în curtea Bisericii „Sf. Ilie”, iar în anul 1896 a fost transferată în noul local în care se află și astăzi, strada Sărărie, nr. 189, purtând numele de Grupul Școlar de Arte și Meserii „Gh. Asachi”.
- 170 de ani de la apariția, la Iași, la 1 iul. 1851, a primului număr din bisăptămânalul *Foaia Societății de Medici și Naturaliști din Principatul Moldovei*, condusă de medicul Constantin Vârnav, primul organ de presă al respectivei societăți;
- 140 de ani de la apariția, la Iași, la 1 iul. 1881, a primului număr din *Contemporanul, Revistă științifică și literară*, până la 1 mai 1891, sub redacția lui Ioan Nădejde, principala publicație a socialiștilor;
- 95 de ani de la nașterea disidentul anticomunist **Gheorghe URSU** (1 iul. 1926, Soroca – 17 nov. 1985, Jilava), ucis, prin tortură, în arestul Securității;
- 70 de ani de la înființarea Serviciului de neurochirurgie de sine stătător, la Spitalul „Socola” Iași, fiind prevăzut cu 30 de paturi și condus de conferențiarului Nicolae OBLU (1 iul. 1961);
- 60 de ani de la moartea scriitorului francez **Louis-Ferdinand CÉLINE** (27 mai 1894, Courbevoi – 1 iul. 1961, Meudon);

2

- Ziua Internațională a Ziaristului Sportiv;
- Ziua Justiției române;
- Ziua comemorării lui Ștefan cel Mare și Sfânt (sărbătoare națională Republica Moldova);

- 95 de ani de la nașterea scriitorului **Octavian Paler** (2 iul. 1926, Lisa, jud. Brașov – 7 mai 2007, București), poet, prozator, eseist, reputat jurnalist și editorialist român, comentator al fenomenelor politice și culturale;

3

- 135 de ani de la nașterea istoricului de artă **Ion D. ȘTEFĂNESCU** (3 iul. 1886, Preajba, jud. Teleorman – 11 iul. 1981, Iași), doctor în litere la Sorbona (1928), profesor la Universitățile din Atena, Paris, Bruxelles și București;

- 140 de ani de la moartea medicului **Pavel VASICI-UNGUREANU** (18 apr. 1806, Timișoara – 3 iul 1881, Timișoara), scriitor, membru al Academiei, întemeietorul primei reviste de medicină din Transilvania, *Higiena și școala*, autor al unor manuale de igienă și dietetică;

4

- Ziua Crucii Roșii Române;
- Ziua Națională a Statelor Unite ale Americii;

- 145 de ani de la nașterea juristului **George G. MĂRZESCU** (4 iul. 1876, Iași – 12 mai 1926, Iași), primar al Iașului (1914-1916), ministru în guverne liberale; în 1924, pe baza legii care-i poartă numele, Partidul Comunist Român a fost scos în ilegalitate;

- 110 ani de la nașterea matematicianului **Victor NADOLSCHI** (4 iul. 1911, Chișinău – 9 mai 1996, Bacău), astronom; a organizat și dezvoltat posibilitățile de cercetare la Observatorul Astronomic al Universității din Iași, profesor la Facultatea de Științe din 1935 până în 1966;
- 85 de ani de la moartea istoricului **Gheorghe GHIBĂNESCU** (29 sep. 1864, Gugești, jud. Vaslui – 4 iul. 1936, Iași), genealogist și slavist, membru al Academiei Române; a editat o mare colecție de documente din orașele și satele Moldovei, traduse din limba slavonă, a pus, în 1920, alături de Gheorghe Ghibănescu, Mihai Costăchescu, Sever Zotta și N. A. Bogdan, bazele Muzeului municipal al Iașului;

5

- Ziua Internațională a Cooperației;
- Ziua Națională a Republicii VENEZUELA;
- 85 de ani de la moartea filologului clasicist **Cezar PAPACOSTEA** (11 nov. 1886, Moloviște, Macedonia – 5 iul. 1936, Brăila), traducător; a alcătuit studii asupra filosofiei și religiei antice grecești, membru al Academiei, autor al unor volume precum: *Evoluția gândirii la greci*, *Platon*, *Phaidon sau despre nemurirea sufletului*, o cercetare critică și traducere; notă: unele surse indică decesului în 6 iulie;

6

- 125 de ani de la nașterea regizorului de film **Jean MIHAIL** (6 iul. 1896, Hălăucești, jud. Iași – 12 mar. 1963, București); a lucrat în domeniul filmului artistic și documentar, profesor de regie film la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București (1950-1952);
- 70 de ani de la nașterea muzicianului **Adrian IORGULESCU** (6 iul. 1951, București), compozitor, profesor, președinte al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, ministrul culturii și cultelor în Cabinetul Tăriceanu (aug. 2005 – dec. 2008);

- 50 de ani de la sfârșitul perioadei de relativă liberalizare și începutul instalării treptate a unui regim neostalinist în România prin publicarea, la 6 iulie 1971, de către Comitetul Executiv al CC al PCR a „Propunerilor de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii”, prezentate de Nicolae Ceaușescu, inspirate din vizitele acestuia în China și Coreea de Nord, ducând la o izolare crescândă a culturii și științei românești față de evoluțiile internaționale;
- 50 de ani de la moartea muzicianului american de jazz **Louis ARMSTRONG** (4 aug. 1901, New Orleans, Louisiana – 6 iul. 1971, New York City), trompetist, compozitor și cântăreț, exponent al „stilului New Orleans”;

7

- 135 de ani de la nașterea compozitorul **Ion HARTULARY-DARCLÉE**, fiul sopranei Hariclea Darclée (7 iul. 1886, Paris – 2 apr. 1969, București), dirijor al Orchestrei simfonice a Radiodifuziunii Române, autor de opere și operete (Amorul mascat, Capriciu antic, Amazoana, Miracolul cameliilor, Zig-Zag, Operetta, Margery), muzică vocal-simfonică (poemul Visul lui Bălcescu), simfonii (Vârful cu dor) precum și suita simfonică Picturi de Grigorescu;
- 70 de ani de la moartea zoologului **Dimitrie VOINOV** (6 feb. 1867, Iași – 7 iul. 1951, București), membru al Academiei, creatorul școlii de citologie din țara noastră, profesor la catedra de Zoologie și Morfologie Animală de la Facultatea de Științe din București, între anii 1893 și 1937, membru al Societății de Biologie din Paris;
- 65 de ani de la moartea scriitorului expresionist german **Gottfried BENN** (2 mai 1886, Putlitz – 7 iul. 1956, Berlin), doctor, poet și eseist;
- 65 de ani de la moartea muzicianului **Ștefan POPESCU** (9 nov 1884, Lunca Cetățuii, com. Ciurea, jud. Iași – 7 iul. 1956, București), compozitor, cu studii la Schola Cantorum din Paris, profesor de

compoziție, ansamblu coral și dirijat coral la Conservatorul din București (1922-1949); a compus muzică simfonică (Făt-Frumos, uvertură pentru orchestră; Simfonia în Re; Suită de jocuri românești), muzică corală etc.;

8

- 130 de ani de la nașterea biologului **Constantin MOTAȘ** (8 iul. 1891, Vaslui – 15 ian. 1980, București), membru al Academiei Române, profesor la Catedra de Zoologie descriptivă la Facultatea de Științe din Iași și la Facultatea de Agronomie; a condus Muzeul de Istorie Naturală din Iași și Stațiunea Zoologică Marină de la Agigea;

9

- 95 de ani de la nașterea psihologului **Steluța TEODORESCU** (9 iul. 1926, Moinești – 9 mai 2008, Iași), profesor universitar, prorector al Universității „Al. I. Cuza” între anii 1976 și 1981;

10

- 555 de ani de la punerea pietrei de temelie la mănăstirea Putna, în data de 10 iul. 1466, de către domnitorul Ștefan cel Mare și Sfânt;
- 50 de ani de la moartea artistei plastice **Olga M. STURDZA** (27 sep. 1884, Popești, jud. Iași – 10 iul. 1971, Paris);
- 25 de ani de la moartea actorului **Dan ACIOBĂNIȚEI** (20 mar. 1948 – 10 iul. 1996, Iași), activând pe scena Teatrului Național „V. Alecsandri” din Iași timp de peste două decenii (1975-1996); între 1992 și 1996, a fost lector la Facultatea de Teatru a Academiei de Arte „George Enescu” din Iași, secția Arta actorului mânăitor de păpuși și marionete;

11

- Ziua Mondială a Populației;
- 40 de ani de la moartea istoricului de artă **Ion D. ȘTEFĂNESCU** (3 iul. 1886, Preajba, jud. Teleorman – 11 iul. 1981, Iași), doctor în litere la Sorbona (1928), profesor la Universitățile din Atena, Paris, Bruxelles și București;
- 310 ani de începerea luptelor de la Stănilești, pe Prut, unde oștile rusești și moldovene, conduse de Petru I și Dimitrie Cantemir, sunt înfrânte de către turci, 11-26 iul. 1711;
- 85 de ani de la nașterea economistului **Aurel CUCIUREANU** (11 iul. 1936, Horbova-Cernăuți – 30 nov. 1978, Iași), profesor la Facultatea de Științe Economice a Universității „Al. I. Cuza”, între anii 1963 și 1978, autorul volumului ***Analiza economică a întreprinderilor***;

12

- 485 de ani de la moartea umanistului olandez **ERASMUS (Desiderius) din Rotterdam** (28 oct. 1466, Rotterdam – 12 iul. 1536, Basel, Elveția), teolog din perioada Renașterii și Reformei, numit de Stefan Zweig drept „primul european conștient”, autorul satirei ***Laus Stultitiae (Elogiul nebuniei)***, 1509, dedicată lui Thomas Morus);
- 85 de ani de la nașterea istoricului **Ilie SEFTIUC** (12 iul. 1936, Horodiștea-Pălținiș, jud. Botoșani – 19 mar. 1996, Iași), profesor la Catedra de Istorie Universală a Facultății de Istorie a Universității ieșene, cu contribuții originale îndeosebi în cercetarea demersurilor diplomației românești interbelice pentru apărarea intereselor și drepturilor suverane ale României la Dunăre și pentru stabilirea unui regim al străinilor avantajos țărilor riverane;

- 10 ani de la moartea scriitorului **Alexandru GROMOV** (22 apr. 1925, Ismail – 12 iul. 2011, Chișinău), prozator din Republica Moldova, cunoscut ca autor de scrieri științifico-fantastice și publicistice pentru copii și tineret;

13

- Ziua Statisticianului (România);
- 135 de ani de la nașterea actriței **Maria VENTURA** (13 iul. 1886, București – 3 dec. 1954, Paris), cu un succes european, societară a Comediei Franceze din 1922, directoare a unui teatru bucureștean care i-a purtat numele;
- 95 de ani de la moartea chimistului **Nicolae TECLU** (18 oct. 1839, Brașov – 13/26 iul. 1916, Viena), membru al Academiei din 1879, profesor la Universitatea din Viena, cu o contribuție substanțială la dezvoltarea chimiei mondiale; a inventat un arzător (bec) performant, ce a păstrat numele de Bec (arzător) Teclu;

14

- Ziua Transmisioniștilor Militari (România);
- Ziua națională a Franței;
- 145 de ani de la nașterea chimistului **Neculai COSTĂCHESCU** (14 iul. 1876, Huși, jud. Vaslui – 14 iul. 1939, Iași), membru al Academiei Române, elev și urmaș al savantului Petru Poni la catedra de Chimie Anorganică a Universității din Iași, primul doctor în chimie din România, întemeietorul școlii românești de chimie a combinațiilor complexe;

15

- Ziua Mărcii Poștale Românești;
- 415 ani de la nașterea pictorului și gravorului olandez **REMBRANDT** (Harmenszoon van Rijn, 15 iul. 1606, Leiden – 4 oct. 1669, Amsterdam), maestru al tehnicii clar-obscur-ului;
- 140 de ani de la nașterea istoricului **Ilie MINEA** (15 iul. 1881 – Turcheș-Săcele, jud. Brașov – 26 feb. 1943, Iași), profesor la Universitatea din Iași (1922-1943), cercetător erudit privind istoria evului mediu românesc, unul dintre creatorii școlii istorice ieșene; a editat revista *Cercetări istorice* (1925), a înființat Institutul de Istorie și Arheologie „A.D. Xenopol” din Iași (1941);
- 115 ani de la nașterea pictorului **Ioan BĂLĂU** (15 iul. 1906, Popești, jud. Iași – 3 mai 2001, Iași), profesor de desen la o serie de licee din Iași;
- 20 de ani de la moartea criticului și istoricului literar **Virgil CUȚITARU** (14 iun. 1937, comuna Schitu Duca, jud. Iași – 15 iul. 2011, Iași);

16

- 75 de ani de la moartea medicului neurochirurg **Dumitru BAGDASAR** (Dimitrie, 17 dec. 1893, com. Roșiești, jud. Vaslui – 16 iul. 1946, București), profesor la Facultatea de Medicină din București; a pus bazele școlii românești de neurochirurgie;

17

- 80 de ani de la moartea botanistului **Alexandru POPOVICI** (30 oct. 1866, Țigănași, jud. Iași – 17 iul. 1941, Iași), membru al Academiei de Științe din România, profesor de botanică la Facultatea de Științe a Universității ieșene timp de peste patru decenii (1895-1936), a

început (1922) organizarea Grădinii Botanice, din vecinătatea clădirii Universității ieșene, reluând și continuând Grădina Botanică fondată de Anastasie Fătu, în 1856;

- 40 de ani de la moartea sculptorului **Richard P. HETTE** (11 aug. 1890, Piatra Neamț – 17 iul. 1981, București), profesor la catedra de sculptură și mulaj de la Academia de Arte Frumoase Iași (1938-1949); a creat peste trei sute de lucrări, precum busturile: M. Eminescu, I. Creangă, N. Gane, C. D. Stahi, A. D. Xenopol, C. Ramadan.
- 200 de ani de la sfârșitul revoluției lui Tudor Vladimirescu, prin Lupta de la Slobozia, la 17 iul. 1821, unde cetele de panduri au fost înfrânte de turci, printre cei luați prizonieri fiind și Papa, fratele lui Tudor Vladimirescu;

18

- 100 de ani de la nașterea chimistei **Olimpiada TROFIN** (18 iul. 1921, Inești, județul Orhei, Basarabia – 14 aug. 1994, Iași), profesoară, timp de trei decenii, la Liceul „Al. I. Cuza” din Iași;
- 45 de ani de la prima notă de 10 din istoria gimnasticii, obținută într-un concurs olimpic, obținută de Nadia COMĂNECI, pe 18 iul. 1976, la numai 14 ani, la Jocurile Olimpice de Vară de la Montreal; afișajul electronic nici nu era programat să arate nota 10, așa că pe ecran a apărut nota 1.0, moment repetat de 7 ori la acea ediție;

19

- 200 de ani de la Bătălia de la Drăgășani, 1 iul. 1821, dintre armata Eteriei și trupele otomane, la care au participat și cete de panduri ai lui Tudor Vladimirescu;
- 90 de ani de la moartea medicului **Nicolae Constantin PAULESCU** (11 nov./30 oct. 1869, București – 19 iul. 1931, București), profesor la Facultatea de Medicină din București; a contribuit la descoperirea hormonului antidiabetic eliberat de pancreas, numit mai târziu

insulină; unele surse indică nașterea pe 8 nov. 1869;

20

- Ziua energeticianului (România);
- Ziua Aviației și a Apărării Antiaeriene (România);
- Ziua Mondială a Șahului;

- 115 ani de la nașterea artistului plastic **Călin ALUPI** (20 iul. 1906, Vancicăuți – 19 sep. 1988, Iași), desenator și pictor, reprezentant al postimpresionismului românesc;

- 95 de ani de la moartea medicului veterinar **Ioan ATHANASIU** (27 apr. 1868, Sascut, jud. Bacău – 20 iul. 1926, București), membru corespondent al Academiei; numele său este legat de inventarea ergografului cu bile, folosit în multe laboratoare din străinătate; a fost unul dintre inițiatorii cercetărilor de electromiografie;

- 5 ani de la moartea actorului **Radu BELIGAN** (14 dec. 1918, Galbeni, Filipești, jud. Bacău – 20 iul. 2016, București), membru de onoare al Academiei Române în 2004; pe 15 decembrie 2013 a fost inclus în Cartea Recordurilor ca fiind cel mai longeviv actor aflat în activitate pe scena unui teatru, absolvent ca șef de promoție al Liceului Internat „Costache Negruzzi” din Iași în 1937;

21

- 200 de ani de la nașterea scriitorului **Vasile ALECSANDRI** (14 iun. 1818 sau 21 iul./2 aug. 1821 – 22 aug./3 sep. 1890, Mircești), poet, prozator, dramaturg, om politic și diplomat; membru fondator (1866) și membru de onoare (1871) al Societății Academice Române; Vasile Alecsandri susținea că s-a născut pe 21.07.1821, dar de la descoperirea actului de naștere, lucrările de istorie literară indică data 14 iun. 1818;

- 100 de ani de la moartea biologului **Leon C. COSMOVICI** (29 ian. 1857, com. Sasca, jud. Suceava – 21 iul. 1921, Iași), academician,

zoolog și fiziolog, profesor de fiziologie la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași;

- 90 de ani de la nașterea muzicianului **Ion BACIU** (21 iul. 1931, Brateiu, jud. Sibiu – 7 nov. 1995, Ploiești), dirijor permanent și director al Filarmonicii Moldova, profesor și rector al Conservatorului „George Enescu” din Iași;
- 70 de ani de la nașterea actorului comic american **Robin WILLIAMS** (21 iul. 1951, Chicago – 11 aug. 2014, Tiburon), laureat al premiului Oscar, cunoscut pentru rolurile sale din: ***Bună dimineța, Vietnam!, Cercul poezilor dispăruți, Regele pescar;***

22

- 80 de ani de la nașterea geografului **Alexandru UNGUREANU** (22 iul. 1941, Piatra Neamț, jud. Neamț), specialist în Geografie umană, profesor emerit al Universității „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Geografie și Geologie, membru al Academiei din 1995;

23

- Ziua Presei Militare Române;
- 105 ani de la apariția ultimului număr din revista *Versuri*. A apărut la Iași, bilunar, din 15 sep. 1911 până la 23 iul. 1916, devenită, din 15 dec. 1911, *Versuri și proză*, sub conducerea lui Alfred Hefter-Hidalgo, redactor fiind poetul I. M. Rașcu, o tribună a simbolismului românesc;

24

- Ziua Grănicerilor (România);
- 145 de ani de la instaurarea guvernului liberal în frunte cu Ion C. Brătianu, la 24 iul. 1876, care va conduce țara până în 1888 (cu

excepția perioadei aprilie-iunie 1881), cea mai lungă guvernare de partid din istoria vechii României. În timpul guvernării liberale România și-a cucerit independența (9/21 mai 1877), pe care și-a consolidat-o participând la războiul ruso-româno-turc (1877-1878), a fost proclamat Regatul (14/26.III.1881) și s-au adoptat o serie de măsuri legislative menite să modernizeze țara și să întărească poziția ei pe plan internațional;

25

- Ziua Radiolocației (România);
- 145 de ani de la nașterea scriitorului **Mihai CODREANU** (25 iul. 1876, Iași – 23 oct. 1957, Iași), maestrul sonetului românesc, membru al Academiei Române, cu o intensă activitate literară în paginile revistelor ieșene *Viața românească*, *Însemnări ieșene*, *Lumea*, *Însemnări literare*, profesor și rector al Conservatorului de muzică și artă dramatică din Iași și director al Teatrului Național „V. Alecsandri”, autor al unor volume precum: *Statui*, *Diafane*, *Din când în când*, *Cântecul deșertăciunii*;
- 45 de ani de la dezvelirea, în 1976, a bustului compozițional în bronz al lui Mihai Codreanu, realizat de Vladimir Florea, amplasat pe Esplanada Teatrului Național „V. Alecsandri”, Mihai CODREANU (1876-1957), poet, director al Teatrului Național și profesor la Conservatorul de Artă Dramatică din Iași.

26

- Ziua Arhivelor Militare (România);
- 310 ani de la finalul războiului de la Stănilești, pe Prut, început pe 11 iul. 1711; oștile rusești și moldovene conduse de Petru I și Dimitrie Cantemir sunt învinse de cele turcești, cer pace în 26 iul. 1711 și Dimitrie Cantemir se refugiază în Rusia, cu familia, urmat de câteva sute de boieri;

- 120 de ani de la moartea avocatului **Mihail D. CORNEA** (13 oct. 1844, Iași – 26 iul. 1901, Bușteni, jud. Prahova), scriitor, membru al Societății literare *Junimea* din 1865, stabilit definitiv în București în 1872, și-a câștigat renumele în Baroul Capitalei, fiind considerat, unul din cei mai buni avocați ai țării, autorul volumului *Poésies*, apărut, la Iași, în 1868;
- 165 de ani de la nașterea scriitor irlandez **George Bernard SHAW** (26 iul. 1856, Dublin – 2 nov. 1950, Ayot Saint Lawrence), dramaturg, critic de artă și publicist politic, laureat al premiului Nobel pentru literatură în 1925, pe care l-a refuzat;
- 100 de ani de la intrarea în vigoare, la 26 iul. 1921, a Tratatului de la Trianon între Puterile Aliate și Ungaria, semnat pe 4 iun. 1920, actul prin care se ecunoașterea pe plan internațional unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România;
- 40 de ani de la moartea agronomului **Alexandru PRIADCENCU** (26 aug. 1902, Chișinău – 26 iul. 1981, București);

27

- 180 de ani de la moartea poetului romantic rus **Mihail LERMONTOV** (15 oct. 1814, Moscova – 27 iul. 1841, Piatigorsk);
- 100 de ani de la nașterea lingvistului **Eugeniu COȘERIU** (Eugenio Coseriu, 27 iul. 1921, com. Mihăileni, jud. Bălți, Republica Moldova – 7 sep. 2002, Tübingen, Germania), membru de onoare al Academiei Române, student și doctor „honoris causae” al Universității „Al. I. Cuza” din Iași, cetățean de onoare al Iașului în anul 1992, fondatorul primei școli lingvistice din America de Sud și al Școlii lingvistice de la Tübingen, considerat părintele lingvisticii integrale, unul dintre cei mai importanți lingviști ai secolului XX;
- 90 de ani de la apariția primului număr din ziarul de informații politice și administrative *Iașul*, 27 iul. 1931 – 27 iul. 1940, principalul său director fiind Mircea Bârsan;

- 55 de ani de la moartea folcloristul **Ion MUȘLEA** (29 sep. 1899, Făgăraș – 27 iul. 1966, Cluj), unul dintre principalii fondatori ai folcloristicii române moderne, membru al Academiei; a condus Arhiva de Folclor din Cluj, începând din 1930;
- 45 de ani de la nașterea filologului **Șerban AXINTE** (27 iul. 1976, Iași), cercetător științific la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași, redactor al publicației cu profil academic *Philologica Jassyensia*;
- 25 ani de la moartea medicului **Petre BUZATOV** (9 iul. 1922, Buzău – 27 iul. 1996, Iași), ofițer, pictor;
- 15 ani de la moartea teologului iudaic **Alexandru ȘAFRAN** (12 sep. 1910, Bacău – 27 iul. 2006, Geneva), filosof, istoric, șef-rabin al Cultului Mozaic din România, șef-rabin al Comunității Evreiești din Geneva (1948-1997), autor a numeroase lucrări în toate domeniile spiritualității evreiești, membru de onoare din străinătate al Academiei Române din 1997;
- 5 ani de la moartea scriitorului **Vasile FETESCU** (23 dec. 1929, com. Nicseni, jud. Botoșani – 27 iul. 2016, Iași), membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Iași, autor al unor volume de poezii și aforisme precum: *Preocupări pedagogice*, *Flori târzii Parfum de spini*, *Educator adevărat*, *Toamnă la Copou*;

28

- Ziua Ambulanței (România);
- 280 de ani de la moartea compozitorului italian **Antonio Lucio VIVALDI** (4 mar. 1678, Veneția – 28 iul. 1741, Viena), cel mai renumit compozitor venețian din era Barocului târziu, autor de opere, sonate și concerte, cele mai cunoscute fiind cele 4 concerte pentru vioară, numite *Anotimpurile* (1725);
- 75 de ani de la moartea pictorul **Max ARNOLD** (23 mar. 1897, Iași – 28 iul. 1946, București), maestru al peisajelor în acuarelă;

29

- Ziua Imnului Național al României;
- 170 de ani de la moartea poetului romantic **Ion CATINA** (20 oct. 1827, București – 29 iulie 1851, București), jurnalist, participant la Revoluția de la 1848 din Țara Românească; a debutat în *Curierul Românesc* în 1846, cu volum **Poezii**, urmat în 1847 de piesa **Zoe**;
- 165 de ani de la moartea compozitorului romantic german Robert S. SCHUMANN (8 iun. 1810, Zwickau – 29 iul. 1856, Endenicht);
- 75 de ani de la începerea Conferinței de pace convocată la Paris de puterile învingătoare în cel de-al doilea război mondial, 29 iul. 1946 – 15 oct. 1946;
- 30 de ani de la moartea medicului **Ioan TRIANDAF** (28 mai 1926, Iași – 29 iul. 1991, Iași), decan al Facultății de Medicină (1976-1981) și prorector al Institutului de Medicină și Farmacie din Iași (1981-1983);

30

- Ziua Internațională a Prieteniei;
- 510 ani de la nașterea arhitectului italian **Giorgio VASARI** (30 iul. 1511, Arezzo – 27 iun. 1574, Florența), pictor și istoric de artă, devenit celebru prin lucrarea ***Viețile celor mai renumiți arhitecți, pictori și sculptori italieni, de la Cimabue până în timpurile noastre***;
- 85 de ani de la moartea academicianului **Ion BORCEA**, fondatorul oceanologiei românești (13 ian. 1879, Buhociu, jud. Bacău – 30 iul. 1936, Agigea, jud. Constanța), profesor de zoologie la Universitatea din Iași timp de trei decenii; a înființat, în 1926, Stațiunea zoologică marină de la Agigea, pe care a condus-o ca director timp de un deceniu;

31

- 155 de ani de la moartea muzicianului maghiar **Franz LISZT** (22 oct. 1811, Raiding – 31 iul. 1886, Bayreuth), compozitor și unul dintre cei mai renumiți pianiști ai tuturor timpurilor;
- 35 de ani de la trecerea la Domnul a Patriarhului **Iustin MOISESCU** (5 mar. 1910, Cândești, jud. Argeș – 31 iul. 1986, București), mitropolit al Moldovei și Bucovinei timp de două decenii (1957-1977); până la alegerea sa ca Patriarh, la 19 iunie 1977, sub directa sa îndrumare a apărut la Iași revista *Mitropolia Moldovei și Sucevei*;
- 25 de ani de la moartea geografului **Marcel VÂRLAN** (25 sep. 1956, Duda-Epureni, jud. Vaslui – 31 iul. 1996, Sf. Gheorghe, jud. Tulcea), profesor la Catedra de Geografie fizică a Universității din Iași, specialist în geomorfologie;

AUGUST

1

- Ziua Tanchiștilor (România);
- ELVEȚIA – Ziua națională;
- 1-7 august Săptămâna Mondială a Alăptării;

- 730 de ani de la întemeierea Confederației Elvețiene, 1 aug. 1291;

- 190 de ani de la inaugurarea oficială, la 1 aug. 1831, a noului LONDON BRIDGE, care a înlocuit vechiul Pod al Londrei;

- 310 ani de la acordarea lui Dimitrie CANTEMIR a titlului de principe serenissim al Rusiei, la 1 aug. 1711, de către țarul Petru cel Mare, care i-a dăruit câteva sate și moșii în ținutul Harkovului;

- 125 de ani de la nașterea scriitorului rus stabilit în SUA, **Roman (Borisovici) GUL** (1/13 aug. 1896, Kiev – 30 iun. 1986, New York), publicist, memorialist și critic;

- 120 de ani de la nașterea muzicianului **Alexandru GARABET** (1 aug. 1901, Iași – 19 iul. 1977, Iași), primit la Conservatorului din Iași la numai 7 ani de violonistul și profesorul Athanasie Teodorini, remarcat de George Enescu, care i-a încredințat lui Garabet un loc important într-o nouă orchestră a sa: pupitrul II, la partida de vioară I, unde evoluează alături de muzicieni de valoare (violoniștii Socrate Barozzi, Constantin Nottara, Constantin Bobescu, Vasile Filip etc.) și sub conducerea și îndrumarea marelui Enescu, prim-concert-maestru, la Filarmonica Moldova;

- 100 de ani de la crearea Curții Internaționale de Justiție de la Haga, principalul organ judiciar al Națiunilor Unite, cu sediul în Palatul Păcii, principalele sale funcții legale fiind soluționarea litigiilor prezentate de către statele membre;

- 80 de ani de la nașterea muzicianului spaniol **Jordi SAVALL** (1 aug. 1931, Igualada), violoncelist, supranumit „Regele muzicii vechi”;

2

- Ziua Europeană de Comemorare a Holocaustului Împotriva Romilor;
- 190 de ani de la nașterea muzicianului **Gheorghe BURADA** (2 aug. 1831, Iași – 25 mar. 1870, Iași), dirijor și compozitor; a fost cel dintâi fiu de boier care, învingând prejudecățile timpului, a cutezat să se arate în fața publicului, pe scena Teatrului de la Copou, cu vioara în mână, cântând la 18 decembrie 1852 Concertul de violină nr. 1 de Ch. de Beriot, a fost dirijor al orchestrei Teatrului cel Mare de la Copou și profesor la Conservatorul de Muzică și Declamațiune din Iași;
- 165 de ani de la nașterea scriitorului **Constantin C. BACALBAȘA** (2 aug. 1856, Brăila – 5 feb. 1935, București), publicist; a fondat cotidienele: *Țara*, *Patriotul*, *Românimea* și revista umoristică *Ghiță Berbecul*, memorialist, autorul volumului ***Bucureștii de altădată***;
- 130 de ani de la nașterea muzicianului **Mihail JORA** (2 aug. 1891, Roman, jud. Neamț – 10 mai 1971, București), compozitor și dirijor, membru titular (1955) al Academiei, profesor și rector al Academiei Regale de Muzică din București;
- 75 de ani de la nașterea scriitorului **Ilie DANILOV** (pseudonimul literar Leo Divinial, 2 aug 1946, Sulina, jud. Tulcea – 30 sept. 2012, Iași), lingvist, prozator, dramaturg, ziarist, membru al Uniunii Scriitorilor din România, profesor la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași;

3

- Ziua Municipiului Timișoara;
- 95 de ani de la nașterea **Teodorei Angela LEFTERESCU** (3 aug. 1926, Fălticeni, jud. Suceava – 29 apr. 2007 Constanța), prima

femeie căpitan de cursă lungă din România;

- 95 de ani de la nașterea lingvistului **Neculai Alexandru URSU** (3 aug. 1926, Boroșești, Scânteia, Iași – 14 mai 2016, Iași), specialist în formarea terminologiei științifice, membru al Academiei din 28 mar. 2013;
- 60 de ani de la moartea muzicianului **George BREAZUL** (14 sep. 1887, Amărăștii de Jos, jud. Dolj – 3 aug. 1961), muzicolog, profesor, etnomuzicolog și critic muzical;
- 5 ani de la moartea pictorului **Paul GHERASIM** (25 iun. 1925, Botești, jud. Suceava – 3 aug. 2016, București), unul dintre întemeietorii, în 1985, a Grupului creștin „Prolog”;

4

- 125 de ani de la nașterea scriitorului **George BĂRGĂUANU** (4 aug. 1896, Lunca, jud. Bacău – 7 mar. 1964, București), poet și avocat, colaborator al revistelor *Viața românească* și *Însemnări ieșene*, autorul volumelor de versuri *Pământ și soare* și *Anotimpuri*;
- 125 de ani de la nașterea actriței **Mărioara DAVIDOGLU** (4 aug. 1896, Iași – 29 oct. 1987, Iași), reprezentantă de frunte a generației de actori formați la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică din Iași, Artistă Emerită a Teatrului Național „V. Alecsandri” timp de aproape o jumătate de veac;
- 120 de ani de la nașterea muzicianului american de jazz **Louis ARMSTRONG** (4 aug. 1901, New Orleans, Louisiana – 6 iul. 1971, New York City), trompetist, compozitor și cântăreț, exponent al „stilului New Orleans”;
- 120 de ani de la nașterea muzicianului **Alexandru GARABET** (4 aug. 1901, Iași – 19 iul. 1977, Iași), violonist, dirijor și profesor la Catedra de Instrumente cu coarde de la Conservatoarele din Cernăuți și Iași, prim-concert-maestru al Filarmonicii Moldova;

- 110 ani de la nașterea fizicianului **Constantin RUSCIOR** (4 aug. 1911, Cuciurul Mare, jud. Cernăuți – 4 iun. 1992, Iași), profesor la Politehnica „Gh. Asachi” din Iași, unde a predat cursuri de Fizică generală, Fizică tehnică, Căldură, Optică și Fizică nucleară și cercetător, între 1950 și 1973, în cadrul Filialei Iași a Academiei Române;
- 90 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar **Nicolae CIOBANU** (4 aug. 1931, Dochia, Neamț – 27 nov. 1987, București), autorul volumului ***Ionel Teodoreanu. Viața și opera***, Ed. Minerva, București, 1970;
- 80 de ani de la nașterea economistului **MIHAI ȚARCĂ** (4 aug. 1941, Gâștești, com. Valea Seacă, jud. Iași), statistician, demograf și profesor la universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, decanul Facultății de economie, profesor la Universitatea din Wisconsin, Madison, la Universitatea Carolina de Nord, Chapel Hill și la Universitatea Paris
- 20 de ani de la moartea criticului și istoricului literar italian **Rosa DEL CONTE** (10 apr. 1907, Voghera – 3 aug. 2011, Roma), unul dintre cei mai importanți eminescologi străini, membru de onoare din străinătate al Academiei Române;

5

- 40 de ani de la moartea dirijorului **Jean BOBESCU** (5 apr. 1890, Iași – 5 aug. 1981, București); titlurile de Artist al Poporului, Maestru Emerit al Artei și Profesor emerit acordate au încununat o activitate prodigioasă pusă în slujba dezvoltării operei și a învățământului superior muzical;
- 25 de ani de la moartea chimistului **Vasile DIACONESCU** (19 nov. 1914, Oprișeni, jud. Suceava – 5 aug. 1996, Iași), primul profesor universitar de Tehnologia celulozei și hârtiei de la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, unde a funcționat în perioada 1939-1980; alături de academicianul Cristofor Simionescu, este considerat inițiatorul școlii ieșene în domeniu, a publicat monografia ***Tehnologia celulozei și hârtiei*** (2 vol., 1974-1976);

6

- (†) sărbătoarea Schimbării la față a Domnului, calendarul creștin ortodox și romano-catolic;
- Ziua Minerului (România);
- Ziua Hiroshimei. Ziua Mondială de Luptă pentru Interzicerea Armelor Nucleare;
- Ziua Internațională „Medicii Lumii pentru Pace”;

- 370 de ani de la nașterea scriitorului francez **François FENELON DE SALIGNAC** (6 aug. 1651, Sainte-Mondane – 7 ian. 1715, Cambrai), prelat catolic, precursor al iluminismului, autorul unor scrieri precum *Aventurile lui Telemac*, *Dialoguri despre elocință*, *Fabule*;

- 145 de ani de la publicarea, la 6 aug. 1876, a nuvelei *Cezara* de către Mihai Eminescu în *Curierul de Iași*;

- 95 de ani de la moartea matematicianului **Constantin CLIMESCU** (30 nov. 1844, Bacău – 6 aug. 1926, Iași), membru al Academiei; între 1871 și 1909 a funcționat ca profesor la catedra de Geometrie analitică și Trigonometrie sferică la Facultatea de Științe a Universității din Iași, membru fondator și principalul susținător al revistei *Recreații științifice* (1883) și membru la *Gazeta matematică* decan al Facultății de Științe, iar din 1901 până în 1907, rector al Universității ieșene;

- 85 de ani de la nașterea muzicianului **Anton BIȘOC** (6 aug. 1936, Hălăucești, jud. Iași – 19 ian. 1998, Iași); a dirijat corul Operei Române din Iași și corul Bisericii Catolice din Iași;

- 35 de ani de la moartea fizicianului **Constantin MIHUL** (18 dec. 1897, Ciac-Meidan, jud. Tighina – 6 aug. 1986, Iași), fondatorul școlii de spectroscopie și fizica plasmei de la Iași, specialist în domeniul Electricității, Opticii, Spectroscopiei și Fizicii plasmei;

7

- Zilelor municipiului Brăila (7-15 august);
- 110 ani de la moartea lui **Gheorghe CÂRȚAN** („Badea” Cârțan), țaran autodidact din Țara Făgărașului (24 ian. 1849, Cârțișoara, jud. Sibiu – 7 aug. 1911); a luptat întreaga sa viață pentru independența românilor din Transilvania și pentru unirea lor cu Vechiul Regat, a răspândit cărți românești în satele transilvănene, a călătorit pe jos până la Roma pentru a vedea Columna lui Traian și alte mărturii despre originea latină a poporului român;
- 80 de ani de la moartea scriitorului indian **Rabindranath TAGORE** (7 mai 1861, Kolkata – 7 aug. 1941, Jorasanko Thakurbari), poet, dramaturg, compozitor și pictor, laureat al Premiului Nobel pentru literatură din 1913, supranumit Sufletul Bengalului și Profetul Indiei moderne;
- 55 de ani de la nașterea informaticianului **Jimmy Donal WALES** (numit și Jimbo Wales, 7 aug. 1966, Huntsville, Alabama), fondator, împreună cu Larry Sanger, al enciclopediei libere Wikipedia; președintele Fundației Wikimedia;

8

- Ziua Mondială a Pisicilor;
- 145 de ani de la publicarea, în Monitorul Oficial nr. 174, a Legii pentru organizarea Casei de Depuneri și Consemnațiuni, actualul CEC (8/201876);
- 80 de ani de la moartea scriitorului **Alexandru P. POGONAT** (13 iun. 1908, Iași – 8 aug. 1941, Vesselja- Ucraina), poet, avocat, autorul volumului *Sfat de taină*;
- 80 de ani de la nașterea scriitorului **Corneliu FOTEA** (8 aug. 1941, Voinești, jud. Iași – 28 sep. 2004, Focșani), autorul unor volume

precum: **Nopti fără Caterina, Erian, Adio, domnule Eminescu;**

- 50 de ani de la moartea pedagogului **Nicolae C. ENESCU** (29 nov. 1894, Suharău, jud. Botoșani – 8 aug. 1971, Iași), profesor emerit de pedagogie la Școala Normală „V. Lupu” din Iași, cercetător în domeniul pedagogiei și al istoriei învățământului;
- 5 ani de la moartea scriitorului **Dumitru SPĂȚARU** (13 iul. 1948, Brașov – 8 aug. 2016, Iași), poet, prozator, publicist, membru al Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Iași, autor al volumelor de versuri: **Colocvii, Calul troian, Rugă pentru anotimpurile din noi, Ultimul paradis, Clondirul cu mastică;**

9

- Ziua Mondială a Grădinilor Zoologice;
- Ziua Internațională a Popoarelor Indigene;
- Ziua Națională a Republicii SINGAPORE;
- 420 de ani de la moartea domnului Țării Românești și cel care a unit cele trei state medievale care formează România de astăzi: Țara Românească, Transilvania și Moldova, **Mihai Viteazu** (15 ian. 1558, Târgu de Floci – 9 aug. 1601, Turda, asasinat);
- 125 de ani de la nașterea filozofului elvețian **Jean PIAGET** (9 aug. 1896, Neuchâtel – 16 sep. 1980, Geneva), psiholog, cunoscut pentru contribuțiile sale din domeniul epistemologiei și psihologiei copilului;
- 70 de ani de la nașterea muzicianului **Cristian BRÂNCUȘI** (9 aug. 1951), dirijor și compozitor; dirijorul Orchestrei de Cameră a SRR;
- 30 de ani de la moartea pianistei și scriitoarei **Cella DELAVRANCEA** (15 dec. 1887, București – 9 aug. 1991, București);

10

- 165 de ani de la înființarea, la Iași, la 10 aug. 1856, a primei grădini botanice din țară, care poartă numele inițiatorului; Grădina Botanică „Anastasiu Fătu” la Râpa Galbenă a existat până la moartea creatorului ei, în 1886;
- 100 de ani de la nașterea scriitorului **Ion NEGOIȚESCU** (10 aug. 1921, Cluj – feb. 1993, München, Germania), poet, eseist, critic și istoric literar român, unul dintre liderii Cercului Literar de la Sibiu;

11

- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Vasile MIHĂESCU** (Bebe Mihăescu, 11 aug. 1951, Gura Humorului, jud. Suceava), conferențiar la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, unde predă psihologie medicală, psihoterapie și psihosexologie, realizator de emisiuni și moderator la numeroase posturi de televiziune, membru al Uniunii Scriitorilor din România; lucrări publicate: *Cartea cu adolescenți* (1976), *Prea fragedul contur*, *Portret cu două rame*, *Incendiu în eternitate*, *Psihoterapia, încotro? Psihosexologie pentru începători*;
- 60 de ani de la moartea poetului și matematicianului **Ion BARBU** (Dan Barbilian, 19 mar. 1895, Câmpulung – 11 aug. 1961, București), reprezentant al modernismului literar interbelic;

12

- Ziua Internațională a Tineretului;
- 205 ani de la nașterea economistului **Ion GHICA** (12 aug. 1816, București – 22 apr. 1897, Ghergani, jud. Dâmbovița), scriitor, pedagog, diplomat și om politic, prim-ministru de cinci ori, profesor la Academia Mihăileană din Iași, în 1844, împreună cu Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri; editează, la Iași săptămânalul

Propășirea;

- 165 de ani de la nașterea teologului ortodox **Athanasie (Alexandru) MIRONESCU** (12 aug. 1856, Trohan, com. Gârceni, jud. Vaslui – 9 oct. 1931, București), mitropolitului primat, membru al Academiei, absolvent al Seminarului Teologic „Veniamin Costache” de la Socola – Iași (1870-1877);

13

- Ziua Internațională a Stângacilor;
- 75 de ani de la expunerea șefului delegației române, ministrul afacerilor străine Gheorghe Tătărăscu, în cadrul Conferinței de Pace de la Paris, a punctului de vedere al Bucureștilui asupra proiectului de Tratat de pace, cerând recunoașterea statutului de țară cobeligerantă pentru România și modificarea unor clauze economice; s-a exprimat, totodată, adeziunea țării noastre la principiile Cartei ONU(13 aug. 1946);
- 60 de ani de la începerea ridicării Zidului Berlinului, 13 aug. 1961, care a despărțit cele două părți, de Est și de Vest, ale orașului; în esență, acesta constituia și granița dintre Europa Occidentală și Europa Centrală și de Est;

14

- 135 de ani de la moartea teologului **Calinic MICLESCU** (16 apr. 1822, Suceava – 14 aug. 1886, București), mitropolit primat al României (4 iun. 1875);
- 105 ani de la intrarea României în primul război mondial; ambasadorul Edgar Mavrocordat depune pe 14/27 aug. 1916, la ora 21, la secretariatul Ministerului Austro-Ungar de Externe declarația de război din partea Regatului Român; Armata română înaintază pe trei direcții în Transilvania;

- 25 de ani de la moartea dirijorului **Sergiu CELIBIDACHE** (28 iun. 1912, Roman – 14 aug. 1996, La Neuville-sur-Essonne, Franța), director al orchestrelor din Berlin, Stockholm, Stuttgart și München;

15

- Ziua Marinei Române;
- (†) Adormirea Maicii Domnului, calendarul creștin ortodox și romano-catolic;
- 250 de ani de la nașterea scriitorului scoțian **Sir Walter SCOTT** (15 aug. 1771, Edinburgh – 21 sep. 1832, Abbotsford), popular în Europa încă din timpul vieții sale, pentru romanele sale istorice;
- 65 de ani de la moartea scriitorului **Victor C. PAPILIAN** (17 iun. 1888, Galați – 15 aug. 1956, Cluj), medic anatomist, autor al volumelor: *Ne leagă pământul, Sufletul lui Faust, Generalul Frangulea, director al Filarmonicii și al Teatrului din Cluj*;
- 50 de ani de la înființarea Spitalului Clinic de Copii din Iași, având drept ctitor și director pe prof. dr. Nicolae Niculescu (1924-1985); în prezent se numește Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sfânta Maria”.

16

- 205 ani de la nașterea medic austriac **Ludovic RUSS-SENIOR** (16 aug. 1816, Pfaffenschlag-Austria – 14 nov. 1888, Pfaffenschlag-Austria); stabilit la Iași în 1842, a pus bazele Clinicii Chirurgicale din Iași, a fost profesor la Facultatea de Medicină, a contribuit la înființarea Spitalului Caritatea din Iași (1880) și a Spitalului Sf. Treime din Tătărași; Protomedic al Moldovei, a participat ca voluntar (la 61 de ani) la Războiul de Independență din 1877, membru al Societății de Medici și Naturaliști din Iași și a făcut parte din comitetul de redacție al revistei Progresul medical român;
- 150 de ani de la nașterea pictorului **Theodor PALLADY** (24 apr.

1871, Iași – 16 aug. 1956, București); a primit Premiul Național pentru pictură (1926) și titlul de Maestru Emerit al Artei din România;

- 100 de ani de la nașterea criticului literar **Ovid S. CROHMĂLNICEANU** (Moise Cohn, 16 aug. 1921, Galați – 27 apr. 2000, Berlin), critic și istoric literar, profesor la Facultatea de Litere din București;
- 85 de ani de la nașterea scriitoarei **Natalia CANTEMIR** (16 aug. 1936, Chișinău), membră a Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, profesor al Facultății de Filologie a Universității „Al. I. Cuza”, autoarea unor volume precum: *Faptele polonezilor Marie Antoniette, regina neiubită, Cheile Marie*, a predat la Lectoratul de limbă și civilizație românească de la Lublin – Polonia;
- 65 de ani de la moartea pictorului **Theodor PALLADY** (24 apr. 1871, Iași – 16 aug. 1956, București); a primit Premiul Național pentru pictură (1926) și titlul de Maestru Emerit al Artei din România;
- 40 de ani de la moartea inginerului agronom **Lucian HATMANU** (6 aug. 1930, Scobinți, jud. Iași – 16 aug. 1981, Iași), consilier cu probleme de agricultură, de pe lângă Ambasada României de la Moscova, membru al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România;

17

- 115 ani de la nașterea filologului **Gheorghe AGAVRILĂ** (17 aug. 1906, Pomârla, jud. Botoșani – 21 ian. 1981, Iași), profesor la Facultatea de Litere și Filosofie și, din 1933 până în 1968, la catedra de Istoria literaturii române moderne și contemporane;

18

- 110 ani de la nașterea scriitorului **MIHAIL Șerban** (18 august 1911, Fălticeni – 7 iulie 1994, București); volumele *Idolii de lut* și *Infirmități*, au primit, în 1936, premiul Societății Scriitorilor Români; membru

al Societății Scriitorilor Români;

- 60 de ani de la moartea medicului **Titu VASILIU** (8 mai 1885, Hârlău, jud. Iași – 18 aug. 1961, Cluj-Napoca), elev și urmaș al savantului Victor Babeș; a condus Institutul de Anatomie Patologică din Cluj, timp de trei decenii, unde a creat școala de anatomie patologică din Cluj, bazată pe clinică și morfofiziopatologie;

19

- Ziua Internațională a Fotografiei;
- Ziua Mondială Umanitară;
- 375 de ani de la nașterea astronomului englez **John FLAMSTEED** (19 aug. 1646, Denby – 31 dec. 1719, Burstow, Surrey), primul care a purtat titlul de Astronomer Royal (astronom regal);
- 145 de ani de la deschiderea primului teatru profesionist evreiesc din lume, la 19 aug. 1876, la Iași, prin strădania scriitorului de limbă idiș Avram Goldfaden (1840-1908); a funcționat la grădina de vară *Pomul Verde*, situată în fața Teatrului Național „V. Alecsandri”;
- 140 de ani de la nașterea muzicianului **George ENESCU** (7/19 aug. 1881, Liveni-Vârnăv, jud. Botoșani – 5 mai 1955, Paris), compozitor, violonist, pianist și dirijor;
- 85 de ani de la moartea poetului și dramaturgului spaniol **Federico Garcíá LORCA** (5 iun. 1898, Fuente Vaqueros – 19 aug. 1936, Alfacar);
- 80 de ani de la nașterea chimistului **Mircea Desideriu BANCIU** (19 aug. 1941, Hunedoara – 29 apr. 2005, București), cercetări de sinteză organică și mecanisme de reacție, membru al Academiei;
- 45 de ani de la dezvelirea bustului în bronz al lui Avram Goldfaden, pe 19 aug. 1976, realizat de Iftimie Bârleanu, amplasat în grădina Teatrului Național „Vasile Alecsandri”, strada Agatha Bârsescu, nr. 18. Pe soclu se află textul: „Întemeietorul primului teatru evreiesc

din lume, la Pomul verde, Iași (1876)”. Avram GOLDFADEN (1840-1908), poet și dramaturg de limbă idiș din România.

20

- Ziua Națională a Republicii UNGARE;
- 460 de ani de la nașterea muzicianului italian **Jacopo PERI** (20 aug. 1561, Roma – 12 aug. 1633, Forența), compozitor și cântăreț al perioadei de tranziție dintre stilurile renașcentist și baroc; este adesea numit inventatorul Operei, a scris prima lucrare să fie numit un opera astăzi, **DAFNE**;
- 120 de ani de la nașterea scriitorului italian **Salvatore QUASIMODO** (20 aug. 1901, Modica – 14 iun. 1968, Napoli), poet, critic literar și traducător italian; Premiul Nobel pentru Literatură în anul 1959;

21

- Ziua Medicinii Militare (România);
- 215 ani de la nașterea medicului **Constantin VÎRNAV** (21 aug. 1806, Hilișeu, jud. Botoșani – 21 aug. 1877, Iași), protomedic al Moldovei, publicist, profesor;
- 80 de ani de la nașterea actriței de teatru și film **Ilinca TOMOROVEANU** (21 aug. 1941, București – 2 mai 2019, București), director adjunct artistic al Teatrului Național „Ion Luca Caragiale”;
- 30 de ani de la moartea scriitorului **Eugen JEBELEANU** (24 apr. 1911, București – 21 aug. 1991, București), poet, publicist și traducător român, membru al Academiei, Premiul Herder;

22

- 90 de ani de la nașterea biologului **Vasile GHENCIU** (22 aug. 1931, Bălărești, jud. Galați – 10 dec. 1978, Iași), cadru didactic în învățământul superior ieșean, cu activitate științifică la Laboratorul de biologie generală și genetică al Universității „Al. I. Cuza”;
- 130 de ani de la moartea scriitorului ceh **Jan NERUDA** (9 iul. 1834, Praga – 22 aug. 1891, Praga), unul dintre cei mai proeminenți reprezentanți ai realismului ceh;

23

- Ziua europeană a comemorării victimelor stalinismului și ale nazismului;
- Ziua Mondială a INTERNETULUI;
- 25 de ani de la moartea geologului **Pierre JEANRENAUD** (8 nov. 1913, București – 23 aug. 1996, Iași), profesor la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, la Catedra de Geologie-Paleontologie; în perioada 1942-1985 a întocmit hărți geologice pentru Moldova Centrală;

24

- 15 ani de la moartea regizorului de film **Cristian NEMESCU** (31 mar. 1979, București – 24 aug. 2006, București); filmul său ***California Dreamin*** a primit premiul *Un certain regard* la a 60-a ediție a „Festivalului de la Cannes”; a mai câștigat peste 20 de premii, printre care Marele Premiu la „NYU International Student Film Festival” din New York, Premiul Special al Juriului la „Bruxelles Short Film Festival” din Belgia, Public’s Choice la „Milano Film Festival” din Italia, Premiul Publicului la „Internationale Grenzland Filmtage Festival” din Germania;

25

- 310 ani de la nașterea filozofului scoțian **David HUME** (7 mai 1711, Edinburgh – 25 aug. 1776, Edinburgh), adept al empirismului, unul dintre reprezentanții cei mai de seamă ai Iluminismului scoțian;
- 85 de ani de la nașterea actorului de teatru și film **Sebastian PAPAIANI** (25 aug. 1936, Pitești – 27 sep. 2016, București);
- 85 de ani de la nașterea regizorului **Cristian MUNTEANU** (25 aug. 1936, Pesceana, jud. Vâlcea – 31 ian. 2008, București), redactor-șef al redacției Teatru a Radiodifuziunii Române;
- 5 ani de la moartea designerul francez de origine română **Sonia RYKIEL** (25 mai 1930, Neuilly-sur-Seine – 25 aug. 2016, Paris), supranumită „Regina Tricotajelor”;

26

- 145 de ani de la nașterea medicului **Marius STURZA** (26 aug. 1876, Șepreș, jud. Arad – 26 iul. 1954, București); a efectuat cercetări balneologice, a întocmit prima lucrare despre nămoluri și efectele lor, membru al Academiei;
- 135 de ani de la nașterea medicului **Alexandru D. RĂDULESCU** (26 aug. 1886, Focșani – 11 apr. 1979, București); a înființat, în 1921, la Cluj, primul spital de ortopedie din România, care cuprindea, pe lângă secția cu paturi, și un atelier de proteze, precum și un sector de recuperare funcțională; fondator al Societății Române de Ortopedie (1931), membru al Academiei;
- 15 ani de la moartea muzicianului **Laurențiu PROFETA** (12 ian. 1925, București – 22 aug. 2006), compozitor în special de muzică ușoară, dar și de muzică simfonică, vocal simfonică, instrumentală și corală, director al Societății Române de Radiodifuziune;

27

- Sărbătoarea Națională a Republicii Moldova. Ziua Independenței;
- 445 de ani de la moartea pictorului italian **Tiziano VECELLIO** (1490, Pieve di Cadore – 27 aug. 1576, Veneția), exponent al școlii venețiene din secolul al XVI-lea;
- 150 de ani de la nașterea scriitorului american **Theodore Herman Albert DREISER** (27 aug. 1871 Terre Haute – 28 dec. 1945, Hollywood), cunoscut pentru modul realist în care trata realitatea vieții americane, autorul romanului ***O tragedie americană***;

28

- 110 ani de la nașterea economistului **Ioan BURDUJA** (28 aug. 1911, Dragomirești, jud. Neamț – 12 nov. 1985, Iași), profesor în învățământul superior economic, la Institutul de Științe Economice și Planificare, la Facultatea de Industrie Ușoară a Institutului Politehnic și la Facultatea de Studii Economice a Universității, specialist în domeniul Finanțelor;
- 90 de ani de la nașterea actorului **Cristea AVRAM** (28 aug. 1931, București – 10 ian. 1989, Roma, Italia).

29

- Sărbătoarea națională a Republicii SLOVACE;
- 85 de ani de la moartea scriitorului **Ioan POP-FLORANTIN** (8 aug. 1843, Popteleac, jud. Sălaj – 29 aug. 1936, București), estetician, profesor de Filosofie și director la Liceul Național; a editat primul manual românesc modern de Filosofie, intitulat ***Fundament de filosofie*** (1871);
- 90 de ani de la moartea profesoarei **Tereza STRATILESCU** (13 apr.

1862, Tarcău, jud. Neamț – 29 aug. 1931, București), activistă pe tărâm cultural și social, profesoară și directoare a Liceului de fete „Oltea Doamna”, Iași, membră fondatoare a Societății Unirea Educatoarelor Române și a revistei Unirea Femeilor Române, înființate în 1909, cu ocazia aniversării a 50 de ani de la Unirea Principatelor Române, a activat pentru emanciparea femeii în România;

- 60 de ani de la moartea poetului **George MĂRGĂRIT** (27 ian. 1923, Tomești, jud. Iași – 29 aug. 1961, Bârnova, jud. Iași), membru al Uniunii Scriitorilor din România, redactor la Iașul literar, autor al volumului ***Vulturii amiezii*** (1970);

30

- Ziua comunei BELCEȘTI;
- Ziua Internațională a Persoanelor Dispărute;
- 130 de ani de la moartea fizicianului **Emanoil (Emanuel) BACALOGLU** (29 apr./11 mai 1830, București – 30 aug. 1891, București), matematician și chimist, ccu contribuții originale îndeosebi în geometrie și optică, membru al Academiei;
- 130 de ani de la nașterea chimistului **Gheorghe HUIDOVICI** (30 aug. 1891, Banca, jud. Vaslui – 12 iun. 1954, Iași), unul dintre întemeietorii Școlii Politehnice din Iași (1937); a cercetat materiile tanante vegetale indigene, membru al Societății Internaționale de Chimie Industrială (Londra);
- 30 de ani de la moartea economistei **Ronelia DAVIDEANU** (11 sept. 1928, Filiu, jud. Brăila – 30 aug. 1991, Iași), profesoară la Catedra de Economie la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” și la Facultatea de Științe Economice a Universității „Al. I. Cuza”, în perioada 1958-1990, prodecan (1977-1984) și decan (1984-1990) al Facultății de Științe Economice;

31

- Ziua Limbii Române (Republica Moldova și România);
- 95 de ani de la naștere și 15 ani de la moartea scenografului **Ion IPȘER** (31 aug. 2026, Botoșani – 31 aug. 2006, București), scenograf al Operei Române din București, director artistic la Școala de decoruri de teatru din Geneva;
- 60 de ani de la nașterea muzicianului **Ioan Gyuri PASCU** (31 aug. 1961, Agnita, jud. Brașov – 26 sep. 2016, București), scriitor, membru al grupului de umor Divertis din anul 1987, celebru pentru ușurința cu care a abordat diverse stiluri muzicale: pop, rock, blues și reggae;
- 45 de ani de la nașterea istoricului **Bogdan MALEON** (31 aug. 1976, Iași – 25 dec. 2017, Iași), conferențiar dr. al Facultății de Istorie, Universitatea „Al.I. Cuza”, director al Bibliotecii Universitare „Mihai Eminescu” Iași;

SEPTEMBRIE

1

- Ziua Informaticienilor Militari (România);
- 155 de ani de la nașterea istoricului **Teohari ANTONESCU** (1 sep. 1866, București – 1 ian. 1910, Iași), arheolog, membru al societății *Junimea*;
- 145 de ani de la inaugurarea cimitirului ETERNITATEA, 1 sep. 1876, primul cimitir comunitar ieșean, situat pe terenul din dealul Tătărașilor, donat de juristul Scarlat PASTIA (24 sep. 1827, Nicorești, jud. Galați – 11 dec. 1900, Iași), primar al Iașului și filantrop;
- 130 de ani de la nașterea filologului **Teodor A. NAUM** (1 sep. 1891, Iași – 19 mar. 1980, Cluj-Napoca), profesor la Universitatea din Cluj-Napoca; s-a integrat în gruparea filologilor de la Muzeul Limbii Române, condusă de Sextil Pușcariu, unde a participat la elaborarea *Îndreptarului și vocabularului ortografic* (1932);
- 80 de ani de la moartea matematicianului **Gheorghe BRATU** (25 feb. 1881, București – 1 sep. 1941, Iași), astronom; a pus temelia Observatorului Astronomic din Cluj și a lucrat cu pasiune la cel din Iași, a făcut parte din grupul de pionieri care a pus fundația solidă a învățământului universitar românesc din Transilvania, după anul 1919;
- 10 ani de la moartea chirurgului pediatru **Alexandru PESAMOSCA** (14 mar. 1930, Constanța – 1 sep. 2011, București), chirurg plastic specialist în domeniul malformațiilor congenitale ale copilului;

2

- 275 de ani de la nașterea lingvistului britanic **William JONES** (28 sep. 1746, Westminster, London – 27 apr. 1794, Kolkata, India), orientalist, avocat, poet; i se atribuie redescoperirea familiei de limbi indo-europene;
- 55 de ani de la nașterea teologului ortodox **Dan SANDU** (2 sep. 1966, Mădârjac, județul Iași), preot, profesor la la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași;
- 25 de ani de la moartea filologului **Jean LIVESCU** (3 iun. 1906, Burdujeni, jud. Suceava – 2 sep. 1996, București), istoric literar, membru al Academiei Române, profesor la catedra de Limba și literatura germană de la Facultatea de Litere din Iași, între 1939 și 1955, apoi la cea din București; a condus Universitatea „Al. I. Cuza”, ca rector, între 1949 și 1955;

3

- 145 de ani de la nașterea zoologului **Constantin KIRIȚESCU** (3 sep. 1876, București – 12 aug. 1965, București), publicist, istoric, autor al unei importante monografii dedicate participării României la prima mare conflagrație mondială, a reprezentat țara noastră la Liga Națiunilor;
- 95 de ani de la nașterea istoricului **Aurel LOGHIN** (3 sep. 1926, Fălticeni, jud. Suceava – 8 dec. 1999, Iași), specialist în istoria contemporană a României, prodecan la Facultatea de Istorie și prorector al Universității „Al. I. Cuza”;
- 90 de ani de la nașterea fizicianului **Valer POP** (3 sep. 1931, Gârbou, jud. Cluj – 3 oct. 2004, Iași), profesor universitar, inventator; a realizat, pentru prima dată în România, filtre de polarizare și a brevetat metode pentru determinarea birefrinței optice;
- 55 de ani de la moartea zoologului **Constantin KIRIȚESCU** (3 sep.

1876, București – 12 aug. 1965, București), publicist, istoric, autor al unei importante monografii dedicate participării României la prima mare conflagrație mondială; a reprezentat țara noastră la Liga Națiunilor;

- 50 de ani de la moartea biologului **Alexandru BORZA** (21 mai 1887, Alba Iulia – 3 sep. 1971, Cluj), botanist, întemeietorul geobotanicii în România, fondator, în anul 1920, al Grădinii Botanice din Cluj (care în prezent îi poartă numele) și al Muzeului Botanic;
- 20 de ani de la moartea actriței **Elvira GODEANU** (13 mai 1904, București – 3 sep. 1991, București), celebră, în perioada interbelică, în teatru, film și radio;

4

- 105 ani de la fondarea Editurii PRESA BUNĂ aparținând Episcopiei Romano-Catolice din Iași, la 4 sep. 1916, cu sediul în bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 26, fiind condusă de preot Cornel Cadar. Editura a fost suspendată în anul 1948. La 19 mai 1992 a avut loc redeschiderea oficială a Editurii și Tipografiei Presa Bună, care sunt sub direcțiunea și ocârmuirea Episcopiei Catolice de Iași
- 10 ani de la moartea istoricului **Dumitru IVĂNESCU** (17 oct. 1939, Bârlad, jud. Vaslui – 4 sep. 2011, Iași), cercetător la Institutul de Istorie „A. D. Xenopol” din Iași, director al Arhivelor Statului din Iași

5

- 100 de ani de la nașterea istoricului literar **Adrian MARINO** (5 sep. 1921, Iași – 19 mar. 2005, Cluj-Napoca), critic și teoretician literar, asistentul lui George Călinescu la Catedra de Istoria literaturii române moderne; se impune cu masiva lucrare ***Biografia ideii de literatură*** și volume precum: ***Evadări în lumea liberă, Pentru Europa. Integrarea României-Aspecte ideologice și culturale, Politică și culturală, Comparatism și teoria literaturii, Libertate și cenzură în România;***

6

- 455 de ani de la moartea sultanului **SOLIMAN (Suleiman) I Magnificul** (6 nov. 1494, Trabzon – 6 sep. 1566, Szigetvár, Ungaria); pe tron din 28 sep. 1520, moment de apogeu al puterii otomane, în timpul său, Imperiul Otoman a cunoscut apogeul puterii militare; a purtat lupte cu domnii Radu de la Afumați și Petru Rareș, întărind dominația Imperiului asupra Țărilor Române;
- -95 de ani de la nașterea biologului **Constantin-Visarion MÂNDRU** (6 sep. 1926, Bivolari, jud. Iași – 14 oct. 1990, Iași), director la Muzeul de Istorie Naturală din Iași și cadru didactic la Catedra de Zoologie a Facultății de Științe Naturale;

7

- 260 de ani de la nașterea biologului sas **Petrus SIGERUS** (sau Peter Sigerus, 3 iul. 1759, Brașov – 7 sept. 1831, Sibiu), farmacist și botanist, întemeietorul botanicii farmaceutice din Transilvania;
- 45 de ani de la moartea scriitorului american de literatură științifico-fantastică **Daniel Francis GALOUYE** (11 feb. 1920, New Orleans, Luisiana – 7 sep. 1976, New Orleans);

8

- Ziua Internațională a Alfabetizării;
- Ziua Petrolistului (România);
- 185 de ani de la înființarea Universității HARVARD, Massachusetts, Statele Unite 8 sep. 1636;
- 180 de ani de la nașterea compozitorului ceh **Antonín DVOŘÁK** (8 sep. 1841, Nelahozeves – 1 mai 1904, Praga);

9

- Ziua Mondială a Frumuseții;
- Ziua Metalurgistului (România);
- 160 de ani de la nașterea actriței **Agatha BĂRSESCU** (9 sep. 1861 București – 22 nov. 1939, Iași), cu succesele înregistrate pe mari scene din Europa și America ca angajată la Deutches Theater din Berlin, la Burgtheater din Viena, la Hofburgtheater (Teatrul Curții), care i-a acordat titlul de actriță imperială, din 1923 s-a stabilit la Iași, unde a oficiat ca profesoară la Conservatorul de Artă Dramatică și ca actriță la Teatrul Național;
- 125 de ani de la moartea actorului **Matei MILLO** (25 nov. 1814, Stolniceni-Prăjescu, jud. Iași – 9 sep. 1896, București), autor dramatic, regizor, profesor, conducător de trupă și director de teatru; a reușit amenajarea Teatrului cel Mare de la Copou, a scris și comedii de satiră politică: *Millo mort*, *Millo viu* (1876), *Haine vechi și zdrențe politice* (1876), *Chirița de la expoziția de la Viena*; notă: unele surse dau ca dată a nașterii 24 nov. 1814;
- 120 de ani de la moartea pictorului postimpresionist francez **Henri de TOULOUSE-LAUTREC** (24 nov. 1864, Albi – 9 sep. 1901, Malromé/Gironde);
- 120 de ani de la nașterea esteticianului **Liviu RUSU** (9 sep. 1901, Sărmașu, jud. Mureș – 17 dec. 1985, Cluj), psiholog, critic, istoric literar și profesor la Universitatea Cluj, autorul unor lucrări fundamentale: *Principiile de bază ale psihologiei aplicate*, *Problema orientării profesionale*, *Estetica poeziei lirice*, *Logica frumosului*, *Viziunea lumii în poezia noastră populară*. *De la resemnare la acțiunea creatoare* (1967), *De la Eminescu la Lucian Blaga și alte studii literare și estetice*;
- 90 de ani de la moartea poetei **Matilda CUGLER-PONI** (2 apr. 1851, Iași – 9 sep. 1931, Iași), din cercul Junimii ieșene, colaboratoare la revista *Convorbiri literare*, este prima femeie care a frecventat un cenaclu literar;

- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Marinică POPESCU** (9 sep. 1951, Gârbești, com. Țibana, jud. Iași – 31 aug. 2015, Iași), filosof și poet, membru al Uniunii Scriitorilor din România filiala Iași, autor al volumelor: *Turn Babel alergând,, Îndurat, uimirea, Noaptea și restul zilei, Frângere și Globalism*;
- 75 de ani de la nașterea muzicianului **Costin CAZABAN** (9 sep. 1946, București – 20 feb. 2009, Paris), compozitor, muzicolog, profesor la Universitatea din Lyon;
- 55 de ani de la moartea matematicianului **Octav MAYER** (22 sep. 1895, Mizil, jud. Prahova – 9 sep. 1966, Iași), membru al Academiei, distins cu titlul de Om de Știință Emerit, urmaș al lui Gh. Țițeica, primul doctor în matematici pure de la Universitatea din Iași și din țară (1920); în literatura matematică mondială rămân legate de numele lui noțiuni ca rețele generalizate pe suprafețe, familiile R, domenii ca geometrii diferențiale centroafină, biaxială, axială;
- 45 de ani de la moartea geologului **Orest NICHITA** (2 nov. 1897, Ringhilești, jud. Botoșani – 9 sep. 1976, Iași);

10

- 35 de ani de la moartea juristului **Ioan IAVORSCHI** (14 ian. 1910, Iași – 10 sept. 1986, Iași), specialist în Dreptul muncii și în Istoria dreptului românesc, profesor la Facultatea de Drept a Universității ieșene, în perioada 1934-1975;

11

- 145 de ani de la nașterea juristei **Ella NEGRUZZI** (11 sep. 1876, Hermeziu-Trifești, jud. Iași – 19 dec. 1948, București), prima femeie-avocat din România; a practicat susținut profesia la Iași.
- 110 ani de la moartea geografului și matematicianului **Ștefan POPESCU** (30 mar. 1863, Râmnicu Sărat, jud. Buzău – 11 sept. 1911,

Iași); a fost primul profesor de Geografie al Universității din Iași;

- 35 de ani de la moartea inginerului textilist **Mircea NETEA** (13 aug. 1927, Gura Humorului, jud. Suceava – 11 sep. 1986, Iași);

12

- 100 de ani de la nașterea scriitor polonez de science fiction **Stanisław Herman LEM** (12 sep. 1921, Lwów – 27 mar. 2006, Cracovia), faimos datorită romanului Solaris;
- 40 de ani de la moartea scriitorului italian **Eugenio MONTALE** (12 oct. 1896, Genova – 12 sep. 1981, Milano), poet, prozator și editor, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1975;

13

- Ziua Pompierilor (România);
- 420 de ani de la nașterea pictorului flamand **Jan Brueghel cel Tânăr** (13 sep. 1601 – 1 sep. 1678);
- 140 de ani de la nașterea matematicianului **Matila C. GHYKA** (13 sep. 1881, Iași – 15 iul. 1965, Londra, Anglia), filosof, cu o contribuție substanțială în domenii variate ale științelor social-umaniste și ale esteticii, demonstrând legătura dintre artă și matematică;
- 110 ani de la nașterea scriitorului și ziaristului **Aurel LEON** (13 sep. 1911, Cogeasca Veche-Lețcani, jud. Iași – 3 oct. 1996, Iași), caracterizat drept „ultimul mohican al presei interbelice”, cu 60 de ani trăiți în redacțiile ziarelor; a acumulat o experiență deosebit de bogată, autor a 11 volume, din care 9 cărți de memorialistică și două romane; volumele ***Umbre I-VI*** (1970-1991) evocă atmosfera și personalitățile cultural-artistice ale Iașului de odinioară;

14

- Ziua Inginerului (România);
- 745 de ani de la nașterea poetului italian **DANTE ALIGHIERI** (12 mai 1265 – 14 sept. 1321);
- 165 de ani de la nașterea scriitoarei **Sofia NĂDEJDE** (14 sep. 1856, Botoșani – 11 iun. 1946, București); s-a afirmat în paginile revistei *Contemporanul* din Iași, a activat în mișcarea socialistă din România, desfășurând o bogată activitate publicistică pe tema emancipării femeii; proza sa cultivă mai ales o tematică socială;
- 155 de ani de la apariția, la Iași, la 14 sep. 1866, a primului număr din jurnalul politic și literar **Constituțiunea**; comitetul de redacție al gazetei era compus din C. Negruzzi, V. Pogor, Iordache Beldiman, C.N. Șuțu și G. Mârzescu, cu o apariție între 24 sep. 1866 până la 14 dec. 1866;
- 45 de ani de la nașterea filologului clasicist **Dionisie-Constantin PÎRVULOIU** (14 sep. 1976, Pașcani jud. Iași), secretar al Comisiei Patristice a Patriarhiei Române, a coordonat editarea Colecției „Părinți și Scriitori Bisericești”, a tradus din texte patristice Patriarhia Română, fost cadru didactic Cursuri și seminarii de greacă veche și latină Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, Facultatea de Litere și Facultatea de Teologie Ortodoxă;

15

- 535 de ani de la finalizarea zidirii Curții Domnești de la Hârlău, ctitorie a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, 15 sep. 1486, începută la 20 martie 1486. Curtea Domnească, păstrând în stilul de construcție influențe ale Renașterii și ale goticului târziu, era situată pe o ridicătură între râul Bahlui și dealul din Apus, fiind străjuită de ziduri de apărare și având un aspect impunător. Reconstruită în 1496, a fost reședință pentru Ștefan cel Mare și Sfânt, Petru Rareș, Radu Mihnea și alții. A fost distrusă în secolul al XIX-lea fiind vizibile

astăzi numai ruinele ei.

- 65 de ani de la trecerea la Domnul a teologului **Sebastian RUSAN** (22 sep. 1884, Secășel, jud. Alba – 15 sep. 1956, Iași), mitropolit al Moldovei și Sucevei;
- 20 de ani de la trecerea, din 15 sep. 2001, a Studioului teritorial TVR Iași în Studioul regional TVR Iași, cu emisii pe canalul 2 al TVR București;

16

- Ziua Europeană de Prim Ajutor;
- Ziua Internațională pentru Protecția Stratului de Ozon;
- 115 ani de la nașterea inginerului constructor **Dimitrie ATANASIU** (16 sep. 1906, Huși – 11 aug. 1977, Iași);
- 105 ani de la nașterea inginerului agronom **David DAVIDESCU** (16 sep. 1916, Sudiți, jud. Ialomița – 11 nov. 2004, București), președinte al Secției de științe agricole și silvice a Academiei, cu contribuții remarcabile la controlul stării de fertilitate prin analiza integrală a solului și plantei;

17

- 45 de ani de la nașterea criticului literar **Emanuela ILIE** (17 sep. 1976, Iași), conferențiar univ. dr. la Catedra de Literatură română „G. Ibrăileanu”, Facultatea de Litere a Univ. „Al.I. Cuza”, Iași, autoarea unor volume precum: *Elemente de didactica literaturii române*, *Hieroglifile poezilor*, *Basarab Nicolescu. Eseu monografic*;
- 140 de ani de la nașterea poetului simbolist **George BACOVIA** (pseudonim pentru George Andone Vasiliu, 17 sep. 1881, Bacău – 22 mai 1957, București);
- 165 de ani de la nașterea filologului **Moses GASTER** (17 sep. 1856,

București – 5 mart. 1939, Appleton, Berkshire, Marea Britanie), istoric literar și folclorist, autorul lucrării **Literatura populară română** (1883, prima sinteză în domeniu); după 1885, profesor universitar în Anglia; membru al Academiei Române;

18

- Ziua Mondială a Geologilor;
- 190 de ani de la nașterea poetului **Vasile CÂRLOVA** (4 feb. 1809, Buzău – 18 sep. 1831, Craiova), ofițer; a introdus în literatura română faimoasa temă a preromantismului;

19

- Ziua Artileriei și Rachetelor Antiaeriene din România;
- 110 ani de la nașterea geografului **Vasile BUTNARU** (19 sep. 1911, Botești, jud. Vaslui – 11 nov. 1968, Iași), pedolog, specializat în studiul solurilor din Moldova, din jurul Iașului; a fost profesor și cercetător, între 1943 și 1968, la Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” și la Facultatea de Biologie-Geografie a Universității ieșene;
- 85 de ani de la apariția, la Iași a primului număr din *Caiete săptămânale*, publicație democratică scoasă de scriitorul Eugen Herovanu. Scopul ei a fost „de a informa cu obiectivitate și de a îndruma cu bunăvoință și prudență pe cititori”, cu o apariție între 19 sep. 1936 și 10 apr. 1937;
- 60 de ani de la moartea actriței **Lucia STURDZA-BULANDRA** (25 aug. 1873, Iași – 19 sept. 1961, București);
- 45 de ani de la moartea caricaturistului **Iosif ROSS** (1 ian. 1899, Iași – 19 sep. 1976, București); desenele sale au avut un larg ecou în epocă;
- 25 de ani de la moartea actorului **Ștefan MIHĂILESCU-BRĂILA** (3

feb. 1925, Brăila – 19 sep. 1996, București), artist emerit de teatru și film;

20

- Acum 73 de ani (1946), apărea (până la 14.XII.1989; seria nouă: 6.I-30.III.1990), la București, săptămânalul politic, social și cultural *Contemporanul*. Deși s-a dorit prin titlu și program o continuatoare a tradiției lansate în 1881 de revista lui Constantin Dobrogeanu Gherea, noua publicație nu a fost, până în anii '60, decât o copie mai puțin reușită a celorlalte reviste, deoarece apărea ca tribună oficială a comunismului, promovând literatura și arta „nouă” în spirit proletcultist. Revista a apărut ca săptămânal al Consiliului Culturii și Educației Socialiste la București, între 1946-1989. Până în anul 1972 a avut subtitlul „Săptămânal politic, social, cultural”.
- 75 de ani de la prima ediție a Festivalului Internațional de Film de la Cannes, care s-a desfășurat între 20 sep. – 5 oct. 1946, consacrarea sa internațională datând de la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial; Premiul „Palme d’Or” este distincția supremă oferită în cadrul festivalului;

21

- Ziua Internațională a Păcii (O.N.U.);
- Ziua Mondială pentru Combaterea Maladiei Alzheimer;
- 90 de ani de la nașterea scriitorului **Dumitru VACARIU** (21 sep. 1931, Pîpirig, jud. Neamț – 27 mai 2017, Iași) muzeograf;
- 85 de ani de la nașterea actorului american **Larry HAGMAN** (21 sep. 1931 – 23 nov 2012), regizor și producător de film și televiziune, cunoscut pentru rolul său J. R. Ewing în filmul serial Dallas
- 90 de ani de la moartea arhitectului **Ermil A. PANGRATI** (21 iul. 1864, Iași – 19 sep. 1931, București), matematician și inginer, profesor de geometrie descriptivă la Universitățile „Alexandru Ioan

Cuza” Iași și la cea din București, întemeietor al școlii de arhitectură devenită ulterior Academia de Arhitectură din București (din 1948, Institutul de Arhitectură „Ion Mincu”), al cărei director a fost până la moarte;

- 60 de ani de la moartea poetei simboliste **Claudia MILLIAN** (21 feb. 1887, București – 21 sep. 1961, București), soția poetului simbolist Ion Minulescu, profesoară de desen, care s-a afirmat în publicistică, poezie și pictură, sub pseudonimul Dinu Șerban; a publicat opt piese de teatru;
- 55 de ani de la nașterea scriitoarei **Ștefania HĂNESCU** (21 sep. 1966, com. Lunca, jud. Botoșani), poetă, membră a Uniunii Scriitorilor din România filiala Iași, autoare a volumelor de versuri: *Femeia aceasta*, *Dumnezeul semnului hoinar*, *Zbor de legănat îngerii*, *Veșmântul de aer*, *Pungașul și cartoforul*, *Miguel de Cervantes Saavedra* (traducere);

22

- Ziua fără mașini;
- 190 de ani de la nașterea geologului **Grigore COBĂLCESCU** (22 sep. 1831, Iași – 21 mai 1892, Iași), paleontolog, cel care a pus bazele geologiei românești, ca disciplină științifică; a publicat, în 1862, prima lucrare geologică originală *Calcariul de la Rapidea*; membru al Academiei Române;

23

- Ziua Mondială a Curățeniei;

24

- Ziua Woerner – Ziua Parteneriatului pentru Pace;

- 115 ani de la nașterea inginerului textilist **Nicolae BĂDAN** (24 sep. 1906, Corabia, jud. Olt – 13 iun. 1964, Bacău), profesor la Facultatea de Textile de la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, autor de lucrări științifice, cursuri, manuale și tratate de specialitate textilă;
- 125 de ani de la nașterea scriitorului american **Francis Scott FITZGERALD** (24 sep. 1896, Saint Paul, Minnesota – 21 dec. 1940, Los Angeles), celebru pentru romane sale: *Dincoace de Paradis, Cei frumoși și blestemați, Marele Gatsby, Blândețea nopții*;
- A apărut la Iași, până la 14 decembrie 1866, jurnalul politic și literar *Constituțiunea*. Comitetul de redacție al gazetei era compus din C. Negruzzi, V. Pogor, Iordache Beldiman, C.N. Șuțu și G. Mârzescu.

25

- 175 de ani de la apariția la Iași a ultimului număr al revistei *Icoana lumei*, Foaie pentru îndeletnicirea moldo-românilor, sub redacția lui Gh. Asachi, cu o apariție neregulată, timp de 5 ani, între 29 sep. 1840 și 25 sept. 1846; a fost printre primele reviste care își însoțeau textul cu ilustrații, conținând informații despre industrie, istorie, arheologie, cosmografie etc;
- 70 de ani de la nașterea scriitorului **Vasile DIACON** (25 sep. 1951, Stulpicani, jud. Suceava), jurist, etnolog, istoric, om politic, publicist, membru al Uniunii Scriitorilor, filiala Iași, autor al volumelor: *Bucovina în secolul XX. Istorie și cultură; Codrul Secular Slătioara, perlă pe Suha Bucovineană; George Popa – homo universalis; Istorie și cultură românească. Pagini regăsite; Mitropolitul Nectarie Cotlarciuc și vremea sa; Reîntregirea. Basarabia, Bucovina și Insula Șerpilor în dezbaterile Parlamentului României; Un „hidalgo” întârziat: profesorul Ștefan Cuciureanu; Un moment din istoria limbii române literare: Eufrosin Poteca, Etnografie și folclor pe Suha Bucovineană*;
- 65 de ani de la nașterea geografului **Marcel VÂRLAN** (25 sep. 1956, Duda-Epureni, jud. Vaslui – 31 iul. 1996, Sf. Gheorghe, jud. Tulcea),

profesor la Catedra de Geografie fizică a Universității din Iași,
specialist în geomorfologie;

26

- Ziua Mondială a Munților Curați;
- 310 ani de la numirea lui Nicolae MAVROCORDAT ca domn al Moldovei, 26 sep. 1711, începutul regimului fanariot în Moldova (până în 1821);
- 110 ani de la inaugurarea statuii în bronz a lui Mihail Kogălniceanu, la 26 sep. 1911, realizată de sculptorul italian Raffaello Romaneli, amplasată în fața Universității „Al. I. Cuza”, bulevardul Carol I, nr. 11. Statuia are două basoreliefuri pe soclul executat de Clemente Santanela, realizate de Wl. C. Hegel reprezentând în stânga, fundarea Universității din Iași, iar în dreapta, votarea Legii agrare din 1864. Statuia a fost dezvelită cu prilejul sărbătoririi Semicentenarului Universității ieșene;
- 5 ani de la moartea muzicianului **Ioan Gyuri PASCU** (31 aug. 1961, Agnitajud. Brașov – 26 sep. 2016, București), scriitor, membru al grupului de umor Divertis din anul 1987, celebru pentru ușurința cu care a abordat diverse stiluri muzicale: pop, rock, blues și reggae;

27

- Ziua Mondială a Turismului;
- 5 ani de la moartea actorului de teatru și film **Sebastian PAPAIANI** (25 aug. 1936, Pitești – 27 sep. 2016, București);

28

- Ziua Dreptului de a Ști;
- 275 de ani de la nașterea lingvistului britanic **William JONES** (28 sep. 1746, Westminster, London – 27 apr. 1794, Kolkata, India), orientalist, avocat, poet; i se atribuie redescoperirea familiei de limbi indo-europene;
- 180 de ani de la nașterea omului politic francez **Georges CLEMENCEAU** (28 sep. 1841, Mouilleron-en-Pareds – 24 nov. 1929, Paris), prim-ministru (1906-1909, 1917-1920); președinte al Conferinței de pace de la Paris (1919-1920), unul dintre autorii Tratatului de pace de la Versailles, membru al Academiei Franceze;
- 130 de ani de la moartea scriitorului american **Herman MELVILLE** (1 aug. 1819, New York – 28 sept. 1891, New York), cunoscut mai ales pentru romanul său ***Moby Dick***, apărut postum;
- 100 de ani de la moartea scriitorului **Petru GRĂDIȘTEANU** (24 feb. 1839 – 28 sep. 1921, București), politician, jurist, publicist, scriitor, membru al Academiei Române (1883) și președinte al „Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor”, director al Teatrului Național din București;
- 15 ani de la moartea scriitorului **Virgil IERUNCA** (Virgil Untaru, 16 aug. 1920, Lădești, jud. Vâlcea – 28 sep. 2006, Paris), critic literar, publicist și poet, stabilit în Franța începând cu 1947, fiind căsătorit cu Monica Lovinescu;

29

- 135 de ani de la fondarea, la 29 sep. 1886, a Seminarului Catolic al Episcopiei de Iași, de către episcopul Nicolae Iosif Camilli, cu sediul într-o clădire alăturată Catedralei din Iași. Primul rector a fost Pr. Francisc Habeni A fost. Din anul 1929 cursurile seminariale se vor ține în noua clădire de pe colina Copou;

- 95 de ani de la nașterea inginerului mecanic **Dumitru HORBANIUC** (29 sept. 1926, Ipotești, jud. Suceava – 2 iul. 1994, Iași), profesor, peste 40 de ani, la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi”, la Facultatea de Mecanică, la Catedra de Rezistența Materialelor și la Universitatea Rabat, din Maroc;
- 20 de ani de la moartea scriitorului suprarealist **Gellu NAUM** (1 aug. 1915, București – 29 sep. 2001, București), eseist, poet, prozator și dramaturg;

30

- Ziua Antreprenorului (România);
- 525 de ani de la târnosirea bisericii cu hramul „Sf. Nicolae” din Botoșani, 30 sep. 1496, ctitorie a lui Ștefan cel Mare, monument reprezentativ de arhitectură medievală românească;
- 80 de ani de la nașterea muzicianului **Corneliu CALISTRU** (30 sep. 1941, Iași), dirijor și director al Operei Române din Iași, cu specializări în arta dirijatului la Weimar și la Londra (1976, cadru didactic la Universitatea de Arte „G. Enescu” din Iași);

OCTOMBRIE

1

- Ziua Internațională a Muzicii (UNESCO);
- Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice;
- Ziua Mondială a Habitatului;
- Ziua Internațională a cafelei;
- Ziua națională a Republicii Chineze;
- Ziua Mondială a Zâmbetului (prima zi de vineri a lunii octombrie);

- 520 de ani de la nașterea pictorului **El GRECO** (Domenico Thotocopulos, 1 oct. 1541, Candia, insula Creta – 7 apr. 1614, Toledo, Spania);

- 180 ani de la nașterea omului politic **Ion CÂMPINEANU** (1 oct. 1841, București – 13 nov. 1888, București), primar al Bucureștiului;

- 165 de ani de la nașterea filologului **Ioan BIANU** (1 oct. 1856, Făget – 13 feb. 1935, București), bibliograf, academician, autorul lucrărilor de referință: ***Bibliografia românească veche 1508-1830 și Catalogul manuscrisurilor românești***;

- 125 de ani de la numirea lui **Dragomir HURMUZESCU**, la 1 oct. 1896, conferențiar la catedra de matematică a Facultății de științe a Universității din Iași;

- 65 de ani de la nașterea publicistului **Cristian Tudor POPESCU** (1 oct. 1956, București), inginer , filmolog, scriitor S.F.;

2

- Ziua Internațională a Non-Volenței (ONU);

- 110 ani de la nașterea scriitorului **Miron Radu PARASCHIVESCU** (2

oct. 1911, Zimnicea – 17 feb. 1971, București), poet, eseist și publicist, redactor al suplimentul literar al revistei *Ramuri* din Craiova, *Povestea vorbii*, unde a publicat scriitori de avangardă, antisistem;

- 100 ani de la nașterea medicului **Dan SETLACEC** (2 oct. 1921, București – 23 iul. 2009, București), chirurg, profesor la Facultatea de Medicină din București;

3

- Ziua Mondială a Mersului pe Jos;
- Ziua Pneumologiei Românești;
- Ziua Națională a Unității Germaniei;

- 45 de ani de la trecerea la Domnul a preotului **Ilie GHEORGHÎĂ** (17 iul. 1897, Pipirig, jud. Neamț – 3 oct. 1976, Iași), istoric, profesor la Seminarul Veniamin Costache din Iași, publicist și autor de manual;

- 25 de ani de la moartea scriitorului și ziaristului **Aurel LEON** (13 sep. 1911, Cogeasca Veche-Lețcani, jud. Iași – 3 oct. 1996, Iași), caracterizat drept „ultimul mohican al presei interbelice”, cu 60 de ani trăiți în redacțiile ziarelor, a acumulat o experiență deosebit de bogată, autor a 11 volume, din care 9 cărți de memorialistică și două romane. Volumele *Umbre I-VI* (1970-1991), evocă atmosfera și personalitățile cultural-artistice ale Iașului de odinioară;

4

- Ziua Internațională a Animalelor;
- Ziua limbii cehe (România);
- Ziua Mondială a Locuirii (World Habitat Day, ONU, prima zi de luni a lunii octombrie);
- Ziua Mondială a Arhitecturii (prima zi de luni a lunii octombrie);

- 140 ani de la nașterea inginerului **George (Gogu) CONSTANTINESCU**

(4 oct. 1881, Craiova – 11 dec. 1965, Coniston, Marea Britanie) inventator, academician, specialist în teoria vibrațiilor, aerodinamică, mecanica fluidelor, care a trăit cea mai mare parte a vieții sale în Regatul Unit;

- 90 de ani de la moartea biologului **Nicolae LEON** (15 apr. 1862, Ștefănești, jud. Botoșani – oct. 1931, București), activ în revista *Contemporanul*, întemeietor al parazitologiei din țara noastră și fondator al primului laborator de parazitologie la Iași;
- 25 de ani de la moartea actorului **George MACOVEI** (9 mai 1928, Iași – 4 oct. 1996, Iași), nume marcant al Teatrului Național „V. Alecsandri” din Iași, actor, regizor și director artistic și la Teatrul Luceafărul din Iași;
- 5 ani de la moartea prozatorului **Ion OCHINCIUC** (21 aug. 1927, Sculeni, jud. Iași – 4 oct. 2016, București);

5

- Ziua Mondială a Educației (UNESCO);
- Ziua Mondială a Profesorilor;
- 100 de ani de la crearea Federației Internaționale a PEN-Cluburilor (abreviere de la Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists), asociație mondială a scriitorilor, editorilor și traducătorilor, fondată, la Londra, la 5 oct. 1921, de C. A. Dawson Scott; primul președinte – John Galsworthy;
- 85 de ani de la nașterea scriitorului și politicianului ceh **Václav HAVEL** (5 oct. 1936, Praga – 18 dec. 2011, Hrádeček), dramaturg și disident, președinte al Cehoslovaciei;
- 10 ani de la moartea informaticianului **Steven Paul JOBS** (24 feb. 1955, San Francisco – 5 oct. 2011, Palo Alto), considerat ca fiind unul dintre cele mai influente personaje atât din industria calculatoarelor cât și în industria divertismentului, cofondator și directorul general al firmelor Apple Computer și Pixar;

- 5 ani de la moartea antropologului francez **Georges BALANDIER** (21 dec. 1920, Aillevillers-et-Lyaumont – 5 oct. 2016, Paris), sociolog, etnolog, cercetător în zona africană și profesor la Sorbona;

6

- 145 de ani de la nașterea mineralogului **Dimitrie Gheorghe CĂDERE** (6 oct. 1876, Buhalnița, jud. Neamț – 31 mai 1941, Iași), profesor de fizică-chimie la Seminarul „Veniamin Costache” și la Școala Normală „V. Lupu”; în perioada 1925-1935 a fost profesor la Catedra de Mineralogie și Petrografie de la Facultatea de Științe a Universității din Iași; s-a remarcat prin cercetările științifice efectuate în Dobrogea;
- 105 ani de la nașterea sculptorului **Iftimie BÂRLEANU** (6 oct. 1916, Măzănăești, jud. Suceava – 19 ian. 1986, Iași), membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, distins cu titlul de Artist Emerit, profesor la Institutul de Arte Plastice din Iași;

7

- Ziua Internațională a Muncii Decente;
- 90 de ani de la nașterea farmacistei **Lucia FILIMON** (7 oct. 1931, Băcești, jud. Vaslui – 4 nov. 1989, Iași), director al Oficiului farmaceutic Iași, cercetător, autoarea unor noi rețete;
- 75 de ani de la moartea scriitorului **Emanoil BUCUȚA** (Emanoil Popescu, 27 iun. 1887, Bolintin-Deal, Giurgiu – 7 oct. 1946, București), etnolog, bibliograf, membru al Academiei, fondator al revistei *Boabe de grâu* (1930);

8

- Ziua Europeană a Cinematografului de Artă;
- 165 de ani de la nașterea juristului și publicistului **Petru Th. MISSIR** (8 oct. 1856, Roman, jud. Neamț – 10 ian. 1929, București), membru de onoare al Academiei Române, membru al societății *Junimea*, profesor de Drept la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași în perioada 1884-1915;
- 25 de ani de la moartea inginerii **Olimpia MARCHIȘ** (7 feb. 1931, Buzău – 8 oct. 1996, Iași), profesor și cercetător, din 1955 până în 1996, la Facultatea de Industrie Ușoară a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”, decan al Facultății de Textile-Pielărie din Iași;

9

- Ziua Comemorării Holocaustului în România;
- Ziua Mondială a Poștei;
- 115 ani de la nașterea poetului senegalez **Léopold Sédar SENGHOR** (9 oct. 1906, Joal-Fadiouth, Senegal – 20 dec. 2001, Verson, Franța), primul președinte al Senegalului, primul african care a făcut parte din Academia franceză;
- 90 de ani de moartea la mitropolitului primat orthodox **Athanasie (Alexandru) MIRONESCU** (12 aug. 1856, Trohan, com. Gârceni, jud. Vaslui – 9 oct. 1931, București), absolvent al Seminarului Teologic „Veniamin Costache” de la Socola – Iași (1870-1877), academician;
- 90 de ani de la nașterea agronomului **Ernest MERLESCU** (9 oct. 1931, Iași – 20 dec. 1990, Iași), specialist în domeniul Pedologiei, profesor la Facultatea de Agronomie a Institutului Agronomic Ion Ionescu de la Brad;
- 10 ani de la moartea muzicianului **Theodor COSMA** (Theodor Zwiebel, 7 aug. 1910, București – 9 oct. 2011, Paris), dirijor, pianist

și aranșor stabilit din 1963 în Franța;

10

- Ziua Mondială și Europeană împotriva Pedepsei cu Moartea;
- Ziua Mondială a Sănătății Mintale;
- Ziua Națională a Produselor Agroalimentare Românești;

- 290 de ani de la nașterea omului de știință britanic **Henry CAVENDISH** (10 oct. 1731, Nisa, Franța – 24 feb. 1810, Londra), fizician și chimist; a descoperit hidrogenul, în 1766, și a realizat sinteza apei, în 1784;

- 180 de ani de la nașterea omului politic **Ion I. CÂMPINEANU** (10 oct. 1841, București – 15 nov. 1888, București), membru al Partidului Național Liberal, ministru de justiție, primul guvernator al Băncii Naționale a României, în perioada 1880-1882;

- 100 de ani de la nașterea istoricului **Dan CERNOVODEANU** (10 oct. 1921, Ploiești – 24 nov. 1999, Paris), specialist în heraldică și genealogie, membru fondator al Institutul Român de Genealogie și Heraldică „Sever Zotta” din Iași; notă: unele surse dau ca dată a morții 25 nov. 1999;

11

- Ziua Mondială de Luptă Împotriva Durerii;
- Ziua Școlii Ardelene (România);

- 120 de ani de la nașterea muzicienei **Mansi BARBERIS** (12 mar. 1899, Iași – 11 oct 1986, București), compozitoare, profesoară de canto la Conservatoarele din Iași și București, violonistă în Orchestra Simfonică Moldova din Iași, membră a Cvartetului Femina;

12

- Ziua Națională a Regatului Spaniei;
- Ziua Hispanității;
- Ziua Municipiului Oradea;

- 150 de ani de la nașterea muzicienei **Sofia TEODOREANU** (12 oct. 1871, Ismail-Ucraina – 21 dec. 1951, București), pianistă și profesoară de Teorie și Solfegiu la Conservatorul ieșean, timp de aproape patru decenii, între 1901 și 1937, fiica muzicianului Gavriil Musicescu (1846-1903) și mama scriitorului Ionel Teodoreanu (1897-1954);

- 145 de ani de la nașterea epigramistului **Valentin BUDE** (12 oct. 1876, Zărnești, jud. Brașov – 3 ian. 1933, Iași), profesor de limbă latină, limbă germană și limbă română la Liceul Internat, Liceul Militar și Liceul Național; concomitent, a desfășurat o bogată activitate publicistică în presa vremii;

- 130 de ani de la nașterea muzeografului **Romeo DRĂGHICI** (12 oct. 1891, Iași – 23 oct. 1983, București), prieten, colaborator și executor testamentar al lui George Enescu; a înființat Muzeul „George Enescu” din București, a publicat numeroase articole referitoare la George Enescu, iar în 1973 i-a dedicat lucrarea ***George Enescu. Biografie documentară. Copilăria și anii de studiu. 1881-1900.***

- 125 de ani de la nașterea scriitorului italian **Eugenio MONTALE** (12 oct. 1896, Genova – 12 sep. 1981, Milano), poet, prozator și editor, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1975;

- 25 de ani de la dezvelirea, pe 12 oct. 1996, a bustului în bronz al lui Scarlat Pastia, realizat de Dan Covătaru, amplasat la intrarea în cimitirul Eternitatea, cu inscripția Scarlat PASTIA (1827-1900), primar al Iașilor (1877-1879), ctitor al cimitirului Eternitatea;

13

- Ziua Internațională pentru Reducerea Dezastrelor Naturale;
- 115 ani de la nașterea scriitorului **Ițic KARA (ȘVART)** (13 oct. 1906, Podu Iloaiei, jud. Iași – 27 mai 2001, Iași), memorialist și istoric literar, secretar literar la Teatrul Evreiesc de Stat din Iași, iar între 1963 și 1968 cercetător bibliograf la Biblioteca „Gh. Asachi”, specialist în carte veche, îngrijitorul unor antologii de poezie modernă idiș;
- 75 de ani de la moartea scriitoarei engleze **Helen BANNERMAN** (27 feb. 1862, Edinburgh – 13 oct.1946, Edinburgh), autoare de literatură pentru copii;
- 45 de ani de la moartea medicului **Mihail KERNBACH** (3 mai 1895, Vidra, județul Vrancea – 13 oct. 1976, Iași), profesor la Facultățile de Medicină din Cluj și Iași, membru al Societății de medicină legală din Germania și Franța;
- 25 de ani de la moartea poetului **Haralambie ȚUGUI** (10 feb. 1916, Dorohoi, jud. Botoșani – 13 oct. 1996, Iași); a debutat editorial cu volumul *Liane crude* (1935), urmat de încă 14 volume, realizate în peste 45 de ani de activitate literară, prezentă în volumul antologic *Al soarelui și-al umbrei* (1980);

14

- (†) Ziua Sf.-tei PARASCHIVA, Sărbătoarea municipiului Iași;
- Ziua Mondială a Standardizării;
- Ziua Internațională a Vederii (O.M.S., a doua zi de joi a lunii octombrie);
- 110 ani de la înființarea Spitalului Izolarea din Iași, la 14 oct. 1911, prin strădania prof. dr. Alexandru Slătineanu (1873-1939), care a fost și primul director al instituției; din octombrie 2000 a primit numele de Spitalul Clinic de Boli Infecțioase „Sf. Parascheva”;

- 100 de ani de la numirea lui Nicolae Iorga ca director al Școlii Române din Paris, iar Vasile Pârvan, al Școlii Române din Roma 14 oct. 1921;

15

- Ziua Internațională a Nevăzătorilor (Ziua bastonului alb);
- Ziua Mondială a Femeilor din Mediul Rural;
-
- 115 de ani de la dezvelirea statuii în bronz reprezentându-l pe Vasile Alecsandri, amplasată în fața Teatrului Național, 15 oct. 1906; realizată de sculptorul Wladyslaw C. Hegel, statuia are două personaje reprezentative ale operei în altoreliefuri pe soclu: în stânga – Peneș Curcanul, iar în dreapta – Rodica
- 125 de ani de la nașterea filologului **Dumitru GAFIȚANU** (15 oct. 1896, Hlișteștea-Vârnav, jud. Botoșani – 21 dec. 1979, Iași), profesor de limba română la Seminarul „Veniamin Costache” și Liceul Național din Iași, conferențiar la Catedra de limba română a Facultății de Filologie a Universității „Al. I. Cuza”;

16

- Ziua Mondială a Alimentației;
- Ziua Mondială a Dicționarului;
- 30 de ani de la moartea filologului anglist **Leon D. LEVIȚCHI** (27 aug. 1918, Edineț, jud. Hotin – 16 oct. 1991, București);

17

- Ziua Internațională pentru Eradicarea Sărăciei;
- Ziua Patrimoniului Cultural Imaterial (România);
- 120 de ani de la nașterea inginerului constructor **Nicolae STRAT**

(17 oct. 1901, Mândrești, jud. Galați – 12 mai 1981, Iași), specialist în domeniul construcțiilor de căi de comunicații, al lucrărilor de căi ferate, profesor la Facultatea de Construcții a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”;

- 100 de ani de la nașterea scenografului **Liviu POPA** (17 oct. 1921, Oradea – 4 mar. 1977, București), arhitect și grafician; a realizat decorurile pentru filme de referință precum *Ciulinii Bărăganului*, *Săptămîna nebunilor*, *Felix și Otilia* și *Mușchetarul român*;

18

- Ziua Europeană de Luptă Împotriva Traficului de Persoane;
- 90 de ani de la moartea inventatorului american **Thomas Alva EDISON** (11 feb. 1847, Milano, Ohio – 18 oct. 1931, West Orange, New Jersey), posesorul a peste 1000 de patente (fonograful, telefonul cu bobină de inducție, becul electric);
- 45 de ani de la moartea matematicianului **Alexandru TRIANDAF**, (17 dec. 1897, Iași – 18 oct. 1976, Iași), profesor la Catedra de Algebră a Facultății de Matematică-Mecanică Iași;
- 30 de ani de la moartea biologul **Octavian RAIANU** (22 dec. 1925 Murgeni, jud. Vaslui – 18 oct. 1991, Iași), profesor la Facultatea de Științe Naturale a Universității „Al. I. Cuza”, la Catedra Fiziologia plantelor (1954-2000), specialist în biochimia plantelor crescute pe diferite substraturi minerale, nutriția minerală și regimul de apă la plante etc.

19

- 95 de ani de la moartea medicului **Victor BABEȘ** (4 iul. 1854, Viena – 19 oct. 1926, București), biolog, academician; în colaborare cu Victor Andre Cornil, este autorul primului tratat de bacteriologie din lume (*Bacteriile și rolul lor în anatomia și histologia patologică a bolilor infecțioase*) prin care a pus bazele moderne ale acestei

științe, fiind și fondatorul școlii românești de microbiologie; notă: unele surse indică nașterea sa pe 28 iul.;

- 60 de ani de la moartea scriitorului **Mihail SADOVEANU** (5 nov. 1880, Pașcani, jud. Iași – 19 oct. 1961, Vânători, jud. Neamț), academician, autorul unor romane precum: ***Creanga de aur, Zodia Cancerului, Frații Jderi, Hanul Ancuței***;
- 20 de ani de la moartea pianistei **Elena COSMA** (28 apr. 1940, Leningrad, URSS – 19 oct. 2001, București), profesoară la Conservatorul din București;

20

- Ziua Internațională de Luptă împotriva Osteoporozei;
- 80 de ani de la nașterea lingvistului **Dragoș MOLDOVANU** (20 oct. 1941, Iași – 1 mar. 2019, Iași), specialist în toponimie, profesor la Catedra de Limbă Română și Lingvistică Generală a Facultății de Litere a Universității „Al. I. Cuza” din Iași și cercetător la Institutul de Filologie Română „Al. Philippide” din Iași;
- 70 de ani de la moartea publicistului **Emanoil SOCOR** (14 mar. 1881, Popești, jud. Iași – 20 oct. 1951, București), membru al Cercului de studii sociale din Iași (1903); a făcut parte din conducerea ziarelor *Adevărul* și *Dimineața*, în care a dus o campanie susținută împotriva cenzurii, a corupției din administrație, a unor ideologi fasciști, a legionarilor și a ziarelor reacționare; a scos ziarele *A.B.C.* (1934) și *Zorile* (1935);
- 30 de ani de la moartea pictorului **Ion NEAGOE** (8 iul. 1933, Curtea de Argeș, jud. Argeș – 20 oct. 1991, Iași), profesor la Facultatea de Arte plastice de la Academia de Arte „George Enescu”, apreciat pentru portretele sale;
- 25 de ani de la moartea folcloristei **Larisa AGAPIE** (27 mai 1944, Timișoara – 20 oct. 1996, Iași), etnomuzicolog la Conservatorul „G. Enescu” „,,,,,,” Iași;

21

- 175 de ani de la nașterea scriitorului italian **Edmondo DE AMICIS** (21 oct. 1846, Oneglia – 11 mar. 1908, Bordighera), jurnalist și pedagog italian; literatura sa are o tematică socială și educativă, fiind autorul volumelor ***Cuore*** și ***Romanul unui învățător***;
- 130 de ani de la nașterea istoricului și criticului literar **PERPESSICIUS** (Dumitru S. Panaitescu, 21 oct. 1891, Brăila – 29 mar. 1971, București), folclorist, eseist, cercetător și editor al operei eminesciene, membru al Academiei;
- 100 de ani de la nașterea **regelui României MIHAI I** (25 oct. 1921, Sinaia – 5 dec. 2017, Aubonne, Elveția); a domnit între 20 iul. 1927 și 8 iun. 1930, precum și între 6 sep. 1940 și 30 dec. 1947;
- 15 ani de la moartea dansatorului și coregrafului **Oleg DANOVSKI** (9 feb. 1917, Vosnesensk, Ucraina – 21 oct. 1996, Constanța), întemeietorul școlii românești de balet modern, fondatorul și directorul primului teatru de balet din România, la Constanța;

22

- 210 ani de la nașterea muzicianului maghiar **Franz LISZT** (22 oct. 1811, Raiding – 31 iul. 1886, Bayreuth), compozitor și unul dintre cei mai renumiți pianiști ai tuturor timpurilor;
- 155 de ani de la nașterea actriței **Aglae PRUTEANU** (22 oct 1866, Vaslui – 28 mar. 1941, Iași), personalitate artistică a scenei ieșene; a debutat la Teatrul Național din Iași în 1886, unde a slujit scena peste patru decenii, până în 1930, cu interpretări memorabile în Doamna Clara (Vlaicu Vodă), Marguerite Gautier (Dama cu camelii), Sonia (Crimă și pedeapsă); autoarea volumului ***Amintiri din teatru însemnări prețioase cu privire la munca actorului***;
- 60 de ani de la moartea muzicienei **Constanța ERBICEANU** (11 nov. 1874, Iași – 22 oct. 1961, București), distinsă cu titlul de Artistă

Emerită, profesoară la Catedra de Pian la Conservatorul de Muzică din București, concerte de succes în țară și străinătate;

- 40 de ani de la moartea poetei și prozatoarei **Aghata Grigorescu BACOVIA** (8 mar. 1895, Mizil – 12 oct. 1981, București), soție și sprijin permanent pentru poetul simbolist George Bacovia;

23

- 115 ani de la moartea pictorului francez **Paul CEZANNE** (19 ian. 1839, Aix-en-Provence – 23 oct. 1906, Aix-en-Provence); a fost un pictor francez, înnoitor al picturii la sfârșitul secolului al XIX-lea;
- 15 ani de la moartea inginerului agronom **Mircea D. MOȚOC** (3 iun. 1916, Dăești, jud. Vâlcea – 23 oct. 2006, București), specialist în pedologie și eroziunea solului, membru al Academiei;

24

- Ziua O.N.U.;
- Ziua Internațională a Dezvoltării Informaționale;
- 105 ani de la intrarea trupelor germano-bulgare în Constanța, 24 oct. 1916, orașul fiind devastat de bombardamentele crucișătoarelor germane, eveniment din Primul Război Mondial;
- 100 de ani de la nașterea scriitoarei **Veronica PORUMBACU** (născută Schwefelberg, 24 oct. 1921, București – 4 mar. 1977, București), poetă, prozatoare, memorialistă, autoare de literatură pentru copii și traducătoare, activă în epoca proletcultistă (anii '50);
- 75 de ani de la nașterea cântăreței **Anda CĂLUGĂREANU** (Anca Miranda Călugăreanu, 24 oct. 1946, București – 15 aug. 1992, București), actriță, interpretă de muzică ușoară și folk;
- 20 de ani de la moartea editorului francez **Guy SCHOELLER** (11 iul. 1915, Paris – 24 oct. 2001, à Neuilly-sur-Seine), „părintele” forma-

tului Livre de Poche – Carte de Buzunar;

25

- Ziua Armatei Române;
- Ziua Europeană a Justiției Civile;
- 190 de ani de la deschiderea Institutului de Educație de la Miroslava, la 25 oct. 1831, în palatul boierului Vasile Beldiman, unul dintre primele așezăminte școlare de acest fel din Moldova, actualul Grup școlar agricol „M. Kogălniceanu”;
- 120 de ani de la nașterea medicului **Dumitru A. CORNELSON** (25 oct. 1901, Târgu Neamț – 13 apr. 1962, Iași), profesor de Igienă generală și comunală la Institutul de Medicină și Farmacie; ca director al Institutului de Igienă, președinte al Secției de igienă și sănătate publică a Societății de Medici și Naturaliști, a contribuit activ la studiul, combaterea și eradicarea malariei din România;
- 85 de ani de la nașterea viticultoarei **Victoria COTEA** (25 oct. 1936, Șahinlari, jud. Durostor – 22 mar. 1996, Iași), profesor la Facultatea de Horticultură, disciplinele de Viticultură generală și specială, de la Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, cu cercetări științifice în domeniul disciplinelor de Viticultură și Oenologie;
- 10 ani de la moartea regizorului **Liviu CIULEI** (7 iul. 1923, București – 25 oct. 2011, München, Germania), actor, scenograf, director al Teatrului Bulandra, în perioada de succes internațional a acestuia, 1963-1974; a regizat, din 1980 în multe țări din Europa, SUA, Canada și Australia;

26

- 130 de ani de la nașterea chimistului **Gheorghe V. ALEXA** (26 oct. 1891, Vutcani, jud. Vaslui – 30 sept. 1985, Iași), fondatorul școlii românești de chimie și tehnologie a pielii, cu lucrări despre obținerea substanțelor tanante din materii prime indigene, prin

perfecționarea tehnologiilor de tăbăcire vegetală și minerală;

- 105 ani de la nașterea politicianului francez **François MITTERRAND** (26 oct. 1916, Jarnac – 8 ian. 1996, Paris), președinte al Franței între anii 1981 și 1995, de mai multe ori ministru, autor de memorii și eseuri politice, a vizitat Iașul în 20 apr. 1991, cu ocazia inaugurării Centrului Cultural Francez;
- 30 de ani de la moartea medicului **Gheorghe CREȚEANU** (22 iul. 1922, Iași – 26 oct. 1991, Iași);

27

- Ziua Mondială a Patrimoniului Audiovizual (UNESCO);
- 295 de ani de la premiera mondială a cantatei ***Ich will den Kreuzstab gerne tragen*** de Johann Sebastian BACH, 27 oct. 1726;
- 160 de ani de la moartea scriitoarei **Sofia COCEA** (15 iun. 1839, Fălticeni – 27 oct. 1861, Vaslui), publicistă, poetă, traducătoare; a absolvit Școala Centrală din Iași, profesoară la Vaslui, a colaborat la *Steaua Dunării* și s-a manifestat ca unionistă, fiind apucată de Mihail Kogălniceanu și Vasile Alecsandri;
- 105 ani de la sfârșitul celei de-a doua bătălii de la Oituz, 27 oct. 1916, trupele române rezistă eroic, barând puternica ofensivă inamică germano-austriacă, eveniment din Primul Război Mondial;

28

- Ziua Mondială a Judo-ului;
- Ziua națională a Republicii CEHE;
- Sărbătoare Națională în Grecia „Ziua demnității” sau „Ziua Marelui NU”;
- Ziua Internațională a animației;
- 555 de ani de la nașterea umanistului olandez **ERASMUS**

(Desiderius) din Rotterdam (28 oct. 1466, Rotterdam – 12 iul. 1536, Basel, Elveția), teolog din perioada Renașterii și Reformei, numit de Stefan Zweig drept „primul european conștient”, autorul satirei *Laus Stultitiae* (*Elogiul nebuniei*, 1509, dedicată lui Thomas Morus);

- 170 de ani de la premiera vodevilului *Doi morți vii*, de Vasile Alecsandri, în deschiderea stagiunii teatrale la Naționalul din Iași, 28 oct 1851;
- 20 de ani de la moartea pictorului **Ion POPESCU NEGRENI** (2 ian. 1907, comuna Negreni, jud. Olt – 28 oct. 2001, București);

29

- 110 ani de la moartea jurnalistului și editorului american de origine maghiară **Joseph PULITZER** (10 apr. 1847, Macău, Ungaria – 29 oct. 1911, Charleston, South Carolina), fondatorul unei importante școli de jurnalism și al unui respectat premiu anual;
-
- 30 de ani de la moartea inginerului electrotehnic **Simion OPRÎȘOR** (18 iun. 1903, Ocna Sibiului, jud. Sibiu – 29 oct. 1991, Iași), profesor la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din 1959 până în 1979;

30

- 200 de ani de la nașterea scriitorului rus **Feodor Mihailovici DOSTOIEVSKI** (30 oct. Moscova – 28 ian. 1881, Sankt Petersburg); romane sale „Crimă și pedeapsă”, „Idiotul”, „Frații Karamazov” și „Demonii”, precum și nuvela „Însemnări din subterană” au marcat cultura, cu influențe în literatură, filozofie, psihologie și teologie;
- 155 de ani de la nașterea botanistului **Alexandru POPOVICI** (30 oct. 1866, Țigănași jud. Iași – 17 iul. 1941, Iași), membru al Academiei de Științe din România, profesor de botanică la Facultatea de Științe a Universității ieșene, peste patru decenii (1895-1936), a început (1922) organizarea Grădinii Botanice, din

vecinătatea clădirii Universității ieșene, reluând și continuând Grădina Botanică fondată de Anastasie Fătu, în 1856;

- 150 de ani de la nașterea poetului francez **Ambroise Paul VALÉRY** (30 oct. 1871, Sete – 20 iul. 1945, Paris);
- 35 de ani de la moartea sculptorului **George APOSTU** (20 dec. 1934, Tecuci – 30 oct. 1986, Paris), cu numeroase expoziții și premii internaționale;
- 35 de ani de la moartea chimistului **Radu RALEA** (8 iun. 1908, Bârlad, jud. Vaslui – 30 oct. 1966, Iași), profesor la Universitatea „Al. I. Cuza” și Institutul Politehnic „Gh. Asachi,” din Iași, a amenajat și a organizat Laboratorul de Radiochimie de la Facultatea de Chimie, împreună cu academicianul Radu Cernătescu, a înființat școala română de polarografie;

31

- Ziua Internațională a Mării Negre;
- Ziua Arhivelor Naționale;
- Ziua Mondială a Orașelor (ONU);
- 140 de ani de la nașterea criticului literar **Eugen LOVINESCU** (31 oct. 1881, Fălticeni, jud. Suceava – 16 iul. 1943, București), autorul teoriei Sincronismului și al Mutației valorilor estetice; a organizat și condus Cenaclul și revista *Sburătorul*, una dintre cele mai importante grupări ale scriitorilor interbelici;
- 100 de ani de la moartea folcloristului **Tudor PAMFILE** (11 iun. 1883, comuna Țepu, jud. Galați – 31 oct. 1921, Chișinău), scriitor, etnolog, laureat al premiul „Neuschotz” al Academiei Române în anul 1909;
- 100 de ani de la înființarea Școlilor Române de Studii Superioare la Paris și Roma (31 oct. 1920);

NOIEMBRIE

1

- Ziua Radioului Național (România);
- Ziua Națională a Republicii Democratice și Populare ALGERIA;
- Ziua Internațională a Veganismului;

- 145 de ani de la apariția în revista ieșeană *Convorbiri literare*, la 1 nov. 1876, a poemului **Călin** de Mihai Eminescu;

- 140 de ani de la apariția în revista ieșeană *Convorbiri literare*, la 1 nov. 1881, a povestirii **Popa Duhu**, de Ion Creangă; personajul avea o existență reală: preotul și profesorul Isaia Teodorescu (1812-1877);

- 60 de ani de la moartea poetului **Aron COTRUȘ** (2 ian. 1891, Hașag, Sibiu – 1 nov. 1961, Mirada, California, SUA), diplomat, publicist, bibliotecar;

- 35 de ani de la moartea actriței **Sorana ȚOPA** (14 feb. 1898, Podu Turcului, jud. Bacău – 1 nov. 1986, București), angajată ca stagiară a Teatrului Național din Iași (1918), unde s-a impus prin forța dramatică, armonia și profunzimea trăirii; pe scena ieșeană i-a fost parteneră cunoscuta actriță Agatha Bârsescu; tot din perioada de la Iași datează prietenia actriței cu George Enescu; membră a Societății Scriitorilor Români, a scris versuri, eseuri, piese de teatru, fiind o prezență familiară în cenaclul Sburătorul condus de Eugen Lovinescu.

2

- Ziua Radio Iași;

- 300 de ani de la proclamarea Țarului Petru cel Mare, ca Împărat a toate Rusiile, 2 nov. 1721, după șirul de victorii asupra suedezilor;

- 205 ani de la moartea istoricului și filologului iluminist **Gheorghe ȘINCAI** (28 feb. 1754, Râciu, Mureș – 2 nov. 1816, Seini, Slovacia), autor al amplei lucrări ***Hronica românilor***, lucrare cumpărată și tipărită, în 1854, de domnitorul Moldovei, Grigore Ghica;
- 150 de ani de la apariția, la Iași, la 2 nov. 1871, a primului număr din cotidianul *Gazeta Națională*, publicație politică, economică și literară, de orientare junimistă, în continuarea *Gazetei de Iași* (1867), administrată de G.V. Grigoriu, cu o apariție până la 25 feb. 1872, cu informație politică și economică și o pagină literară;
- 120 de ani de la marcarea, la Iași, în Piața Unirii, la 2 nov. 1901, a Tricentenarului morții lui Mihai Viteazul, eveniment la care au participat delegați din toate provinciile românești;
- 80 de ani de la începerea emisiei postului Radio Iași, la 2 nov. 1941, sub denumirea de Radio Moldova;
- 60 de ani de la nașterea gimnastei **Nadia Elena COMĂNECI** (n. 12 nov. 1961, Onești, jud. Bacău), prima gimnastă din lume care a primit nota zece într-un concurs olimpic de gimnastică, câștigătoare a cinci medalii olimpice de aur, considerată a fi una dintre cele mai bune sportive ale secolului XX și una dintre cele mai bune gimnaste ale lumii, din toate timpurile, primul sportiv român inclus în memorialul International Gymnastics Hall of Fame;
- 20 de ani de la moartea artistului liric **George POPA** (23 apr. 1920, Arțar, jud. Ialomița – 2 nov. 2001, Iași), bas al Operei Române din Iași;

3

- Ziua Vânătorilor de Munte (România);
- 120 de ani de la nașterea scriitorului francez André MALRAUX (André Berge, 3 nov. 1901 Marsilia – 23 nov. 1976, Créteil) luptător în războiul civil din Spania și ministru al culturii, autorul unor volume precum: ***Les conquérants (Cuceritorii)***, ***La voie royale***

(Calea regală), La condition humaine (Condiția umană), Le temps du mépris (Timpul disprețului);

- 65 de ani de la spectacolul inaugural al Operei Române din Iași, pe 3 nov. 1956, cu spectacolul *Tosca* de Giacomo Puccini; primul director al instituției a fost Ioan Goia;
- 30 de ani de la prima emisie cu sigla T.V.R. IAȘI, 3 nov. 1991; inițiatorii studioului din Iași: Grigore Ilisei, Ion Moraru, Vanda Condurache, actualul Studioul regional TVR Iași;

4

- 70 de ani de la nașterea omului politic **Traian BĂSESCU** (4 nov. 1951, Basarabi, jud. Constanța), președinte al României între 2004 și 2014, iun. 2000 – dec. 2004, primar general al municipiului București, europarlamentar;
- 55 de ani de la moartea actriței **Maria FILOTTI** (9 oct. 1883, Cireșu, jud. Brăila – 4 nov. 1956, București), directoare de teatru, celebră pentru forța temperamentală și aprofundarea psihologică a rolului; notă: unele surse indică decesul în 5 nov.;
- 20 de ani de la moartea actriței **Angela BÂRSAN** (21 feb. 1921, Iași – 4 nov. 2001, Iași); a evoluat la Teatrul Național din Iași între anii 1940 și 1971, cu o întrerupere de un deceniu (1950-1960), când a fost la Craiova;

5

- 105 ani de la nașterea inginerului chimist **Mihai ȘCHIOPU** (5 nov. 1916, Târnanța-Bucovina – 8 aug. 1979, Iași), profesor la Facultatea de Chimie Industrială a Institutului Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, cu cercetări în domeniul echilibrelor de fază, studii cinetice la temperaturi înalte, a pus la punct noi metode de analiză fizico-chimică și a excelat în elaborarea unor metode de analiză fizico-chimică cu aplicații industriale;

- 55 de ani de la moartea chimistei **Anne-Marie PAPAFIL** (19 apr. 1904, Iași – 5 nov. 1966, Iași), profesor la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași;

6

- Ziua Internațională pentru Prevenirea Exploatării Mediului în Timp de Război sau Conflict Armat (ONU);
- 225 de ani de la moartea împărătesei Rusiei **Ecaterina a II-a** (Ecaterina cea Mare, 21 apr. 1729, Stettin, Polonia – 6 nov. 1796, Sankt-Petersburg), pe tron de la 9 iul. 1762, până la moarte;
- 185 de ani de la moartea poetului romantic ceh **Karel Hynek MACHA** (16 nov. 1810, Praga – 6 nov. 1836, Litoměřice), figură de prim ordin a culturii cehe;

7

- 210 ani de la prezentarea, pe 7 nov. 1801, a primei baterii electrice, de către fizicianul italian Alessandro VOLTA;
- 30 de ani de la inaugurarea, pe 7 nov. 1991, a Muzeului Chimiei Poni-Cernătescu, locuință a savantul Petru Poni (1841-1925) și a soției sale, poeta Matilda Cugler-Poni (1851-1931), care a organizat aici un cenaclu literar la care participau majoritatea membrilor Junimii, între care Mihai Eminescu, Ion Creangă, A. D. Xenopol, Ioan Slavici, muzeul face parte din de Complexul Muzeal Național Moldova Iași;
- 5 ani de la moartea cantautorului canadian **Leonard COHEN** (21 sep. 1934, Montréal – 7 nov. 2016, Los Angeles, SUA), poet cu o voce distinctă în peisajul muzicii pop a anilor '70;

8

- 310 ani de la nașterea scriitorului rus **Mihail Vasilievici LOMONOSOV** (8/19 nov. 1711, Moscova – 4/15 apr. 1765, Sankt Petersburg), poet și filolog;
- 190 de ani de la deschiderea cursurilor Institutului de educația fetelor, amplasat în casa parohială a Bisericii Bărboi, 8 nov. 1831, înființat de Mihail Sturdza și patronat de Safta Sturdza și Anuța Balș, cea mai veche școală de acest fel din Moldova;
- 90 de ani de la moartea pedagogului **Constantin V. BUȚUREANU** (1870, Bălușeni, jud. Botoșani – 8 nov. 1931, Iași), publicist, director al Școlii „V. Alecsandri” din Iași, inspector școlar pentru Moldova; a publicat lucrări de pedagogie și antologii;
- 25 de ani de la moartea istoricului literar **Ion D. LĂUDAT** (3 nov. 1909, Socu-Bărbătești, jud. Gorj – 8 nov. 1996, Iași), profesor la Facultatea de Filologie a Universității din Iași, autor de monografii și note referitoare la literatura română veche precum: *Istoria literaturii române vechi, Dimitrie Cantemir – viața și opera*;
- 15 ani de la moartea muzicianului **Iosif CONȚA** (14 sep. 1924, Bârzava, jud. Arad – 8 nov. 2006, București), dirijor și director adjunct al Radiodifuziunii;

9

- Ziua Internațională de Luptă împotriva Rasismului și Antisemitismului;
- 150 de ani de la nașterea medicului **Constantin BACALOGLU** (9 nov. 1871, București – 4 mai 1942, București), profesor la Facultatea de Medicină din Iași, între anii 1905 și 1930, întemeietorul Societății de Anatomie Clinică de la Iași (1922);
- 105 ani de la moartea generalului **Ioan DRAGALINA** (16 dec. 1860,

Caransebeș – 9 nov.1916, în luptele din Valea Jiului);

- 120 de ani de la nașterea esteticianului **Liviu RUSU** (9 nov. 1901, Sărmașu – 17 dec. 1985, Cluj-Napoca), istoric literar, profesor la Universitatea din Cluj, autorul unor volume precum: *Estetica poeziei lirice, Logica frumosului*;
- 55 de ani de la moartea medicului **Nicolae P. BĂLAN** (2 apr. 1886, Berești, jud. Galați – 9 nov. 1966, Iași), membru al Societății de Medici și Naturaliști din Iași, al Societății de Biologie, Psihiatrie și Endocrinologie din București, al Societății Germane de Patologie și membru corespondent al Societății de Medicină Legală din Paris,

10

- Ziua Artileriei Române;
- Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare (UNESCO);
- 130 de ani de la moartea poetului francez **Jean Nicolas Arthur RIMBAUD** (20 oct. 1854, Charleville-Mézières – 10 nov. 1891, Marsilia), figură centrală a literaturii moderne, precursor al simbolismului;
- 40 de ani de la moartea pictorului **Mihai CĂMĂRUȚ** (8 nov. 1904, Liteni, jud. Suceava – 10 nov. 1981, Iași), profesor în învățământul secundar și superior ieșean timp de patru decenii;
- 20 de ani de la moartea scriitorului american **Ken KESEY** (17 sep. 1935, La Junta – 10 nov. 2001, Oregon), autor al romanului *Zbor deasupra unui cuib de cuci*;

11

- Ziua Internațională a Veteranilor;
- 145 de ani de la nașterea istoricului **Oreste TAFRALI** (11 nov. 1876, Tulcea – 5 nov. 1937 Iași), academician, fondator al Muzeului de

Antichități din Iași și al revistei *Arta și arheologia* (1927), profesor la Catedra de Arheologie și Antichități a Universității din Iași;

- 95 de ani de la moartea geologului **Romulus SEVASTOS** (21 sept. 1867, Costinești, jud. Botoșani – 11 nov. 1926, Iași), profesor la Catedra de Geologie de la Universitatea „Al. I. Cuza” (1891-1904) și la Liceul Militar (1904-1926), cu studii practice privind alimentarea cu apă a Iașului;

12

- Ziua Cercetașilor Militari (România);
- Ziua Geodezului Militar (România);
- Ziua Mondială a Calității (a doua zi de joi a lunii);
- 160 de ani de la apariția, la București, la 12 nov. 1861, a primului număr din ziarul economic, politic, literar și comercial *ȚĂRANUL ROMÂN*, sub conducerea lui Ion Ionescu de la Brad, cu apariție până la 17 martie 1863;
- 105 ani de la momentul la care Iașul devine capitala de război a României, în timpul Primului Război Mondial, în condițiile înaintării trupelor germano-austro-ungare; autoritățile române părăsesc Bucureștiul și se mută la Iași.

13

- Ziua Internațională a Educației Copiilor Nevăzători;
- Ziua Dramaturgiei românești;
- Ziua Limbii Maghiare (România);
- Ziua Mondială a Calității – anual, a doua zi de joi a lunii noiembrie;
- Ziua Internațională a Mimului;
- 115 ani de la nașterea matematicienei **Florica T. CÂMPAN** (13 nov. 1906, Iași – 23 aug. 1993, Iași);
- 95 de ani de la nașterea geografului **Vasile BĂCĂUANU** (13 nov.

1926, Ștefănești, jud. Botoșani – 12 dec. 1990, Iași), profesor la Facultatea de Biologie-Geografie a Universității din Iași; în perioada 1951-1990, în domeniul Geomorfologiei, a colaborat la realizarea volumelor *Județul Iași* (1972), *Dicționar geografic* (1974), *Geografia municipiului Iași* (1987);

- 50 de ani de la moartea zoologului **Filimon CÂRDEI** (6 aug. 1903, Bilca, jud. Suceava – 13 nov. 1971, Iași), profesor la Facultatea de Biologie-Geografie de la Universitatea din Iași, cu activitate legată de Biologia animală;

14

- Ziua Mondială de Luptă împotriva Diabetului;
- Ziua Dobrogei (România);
- 95 de ani de la nașterea sculptoriței **Gabriela MANOLE-ADOC** (14 nov. 1926, Pleșani, jud. Botoșani – 17 iul. 2002, București), autoarea mai multor lucrări de artă monumentală; a absolvit cursurile Academiei de Belle Arte din Iași (1946) și apoi pe cele ale Institutului de Belle Arte „Nicolae Grigorescu” din București (1950), autoarea Statuiei Independenței din Iași, amplasată în piața cu același nume și dezvelită în anul 1980, lucrarea fiind realizată împreună cu soțul ei, sculptorul Gheorghe Adoc, care a realizat basoreliefurile de pe soclul statuii;
- 70 de ani de la nașterea inginerului electronist **Horia Nicolai TEODORESCU** (14 nov. 1951, Iași), specialist în (Informatică medicală, director al Institutului de Informatică Teoretică, profesor la Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași, Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației, membru al Academiei Române;

15

- 185 de ani de la deschiderea, la Iași, a cursurilor Conservatorului Filarmonic-Dramatic, la 15 nov. 1836, din inițiativa și cu contribuția cărturarului Gh. Asachi, a vornicului Ștefan Catargi și a spătarului Vasile Alecsandri (tatăl), pentru pregătirea unor actori și cântăreți calificați, „învățarea muzicii vocale și a declamației în limba patriei”, activ până în luna nov. 1840;
- 145 de ani de la nașterea scriitoarei franceze **Anne Elizabeth NOAILLES** (Principesa Brâncoveanu, 15 nov. 1876, Paris – 30 apr. 1933, Paris), poetă; s-a născut în familia boierească Brâncoveanu, vedetă a saloanelor mondene din Paris la începutul secolului al XX-lea; devine la data de 25 iunie 1925 prima femeie admisă în Academia Română ca membru de onoare;
- 125 de ani de la nașterea fizicianului **Horia HULUBEI** (15 nov. 1896, Iași – 22 nov. 1972, București), membru al Academiei și membru corespondent al Academiei de Științe din Franța, profesor la Universitatea din Iași și la cea din București, specialiste în domeniul fizicii atomice și nucleare.
- 115 ani de la naștea matematicianului **Dimitrie Ioan A. MANGERON** (15 nov. 1906, Chișinău – 26 feb. 1991, Iași), membru al Academiei Române, profesor la Catedra de Analiză matematică a Universității „Al. I. Cuza” și la catedra de Mecanică a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”, aproape patru decenii, savant de talie internațională încă de la primele lucrări științifice cu ecuații polivibrante (1933), care sunt și azi numite ecuații Mangeron și Funcții Mangeron; în domeniul Mecanicii, a elaborat noi ecuații de mecanică analitică, care astăzi îi poartă numele în întreaga lume științifică: principii Mangeron, ecuații Mangeron-Tzenov;
- 110 ani de la naștea istoricului și geografului **Alexandru CIORĂNESCU** (15 nov. 1911, Moroeni, jud. Dambovită – 25 nov. 1999, Tenerife, Spania), o stradă din orașul Santa Cruz din Tenerife îi poartă numele, pentru contribuția sa în cunoașterea zonei;

- 45 de ani de la moartea matematicianului **Gheorghe CĂLUGĂREANU** (16 iul. 1902, Iași – 15 nov. 1976, Cluj-Napoca), membru al Academiei, profesor la Universitatea din București și Cluj-Napoca, specialist în domeniul teoriei funcțiilor analitice, în topologie, geometrie diferențială și analiză matematică;

16

- Ziua Trupelor de Căi Ferate și Transporturi Militare (România);
- Ziua Internațională a Toleranței (UNESCO);
- 25 ani de la moartea muzicianul **George PASCU** (14 ian. 1912, Iași – 16 nov. 1996, Iași), profesor la Catedra de Istoria muzicii și forme muzicale de la Conservatorul „George Enescu” din Iași, autorul Cursului de Istoria muzicii universale, director al Filarmonicii Moldova (1945-1947), dirijor al Orchestrei simfonice a Filarmonicii și al corului Gavriil Musicescu (1953-1959);
- 25 de ani de la moartea teologului **Alexandru CIUREA** (17 nov. 1912, Răducăneni, jud. Iași – 16 nov. 1996, București), profesor al Facultății de Teologie Ortodoxă din București și cercetător pasionat, preot paroh pentru parohia comunității românilor ortodocși din Stockholm, în Suedia;

17

- Ziua Internațională a Studenților;
- Ziua Internațională a copiilor născuți prematur;
- 105 ani de la nașterea muzicianului **Traian MIHĂILESCU** (17 nov. 1916, Brăila – 19 mai 1975, Iași), dirijor și compozitor, membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, dirijor la Opera ieșeană, profesor la Catedra de Orchestrație din cadrul Conservatorului „G. Enescu”;

18

- Ziua Europeană a Spectatorului;
- Ziua națională a LETONIEI;
- Ziua Europeana Împotriva Abuzului de Antibiotice;
- 230 de ani de la nașterea diplomatului **Alexandru STURDZA** (18 nov. 1791, Iași – 13 iun. 1854, Odessa, Rusia); a lucrat în diplomația rusă timp de 22 de ani (1808-1830), sub conducerea țarilor Alexandru I și Nicolae I, primind titlul onorific de consilier de taină al țarului; în 1843, vine pentru ultima dată în Moldova, la rugămintea vărului său, domnul Moldovei Mihail Sturdza (1834-1849), pentru a ajuta la reorganizarea Seminarului teologic din Iași;
- 135 de ani de la nașterea medicului **Ioan Gr. NUBERT** (18 nov. 1886, Pașcani, jud. Iași – 28 mai 1975, Timișoara), profesor al Facultății de Medicină din Iași, la Catedra de Anatomie Topografică și la Clinica oftalmologică de la Spitalul Sf. Spiridon;
- 110 ani de la nașterea istoricului medievist **Nicolae GRIGORAȘ** (18 nov. 1911, Cotu Vameș-Horia, jud. Neamț – 31 aug. 1987, Iași);
- 65 de ani de la moartea chirurgului **Andrei TROSC** (18 nov. 1883, Botoșani – 18 nov. 1956, Iași), organizator al chirurgiei infantile din Iași, medic șef al Secției de chirurgie infantilă și ortopedie, profesor al Facultății de Medicină din Iași;

19

- Ziua Cercetătorului și Proiectantului (România);
- Ziua națională a Principatului MONACO;
- 100 de ani de la nașterea scriitorului **Dinu PILLAT** (19 nov. 1921, București – dec. 1975, București), critic și istoric literar, arestat de regimul comunist în 1959, alături de Constantin Noica și de un grup important de intelectuali, printre care Alexandru Paleologu, Arșavir Acterian, Nicolae Steinhardt (grupul Noica-Pillat);

- 40 de ani de la moartea juristului **Traian IONAȘCU** (17 apr. 1897, Iași – 19 nov. 1981, București), profesor de Drept internațional la universitățile din Iași, București, Nancy și Strasbourg, academician;

20

- Ziua Internațională a Filosofiei (UNESCO);
- Ziua Universală a drepturilor Copiilor (UNESCO);

21

- Ziua Mondială a Salutului (World Hello Day);
- Ziua Mondială a Televiziunii;
- Ziua Națională împotriva Fumatului – a treia zi de joi a lunii noiembrie;
- 140 de ani de la nașterea clasicistului **Mihai JACOTĂ** (21 nov. 1881, Vișoara, jud. Vaslui – 21 iun. 1945, Ploiești), profesor de greacă la Liceul Internat „C. Negruzzi” din Iași (1907-1941), unul dintre fondatorii revistei *Viața românească*; a tradus din operele lui Platon, Plutarh și Tucidide;
- 50 de ani de la moartea scriitoarei **Lucia MANTU** (Camelia NĂDEJDE, 22 sep. 1888, Iași – 21 nov. 1971, București), profesoară de științe naturale la Liceul „Oltea Doamna” din Iași; a publicat în paginile revistei *Viața românească*, unde a debutat în 1921, autoarea unor volume precum: *Umbre chinezești*, *Cucoana Olimpia*;
- 30 de ani de la adoptarea, de către Adunarea Constituantă, la 21 nov. 1991, a Constituției postcomuniste a României, aprobată de referendumul național din 8 dec. 1991; Legea fundamentală a fost revizuită în urma referendumului național din 18-19 oct. 2003;
- 20 de ani de la moartea scriitorului **Dan MERIȘCA** (9 mar. 1957, Butea, jud. Iași – 21 nov. 1991, Iași), animator în domeniul science-fiction-ului; în 1979, împreună cu fratele său Lucian, înființează

Cenaclul de anticipație din Iași, devenit ulterior Clubul UNESCO Quasar;

- 15 ani de la trecerea la Domnul a preotului **Gheorghe CALCIU-DUMITREASA** (23 nov. 1925, Mahmudia, Tulcea – 21 nov. 2006, Washington, SUA), dizident anticomunist și luptător pentru drepturile omului; a efectuat 25 de ani de detenție în închisoare, printre care și cea pentru studenți de la Pitești;

22

- 120 de ani de la moartea istoricului **Vasile Alexandrescu URECHIA** (15 feb. 1834, Piatra Neamț – 22 nov. 1901, București), scriitor, om politic român, membru fondator al Academiei Române, profesor la Universitatea din Iași și București, membru corespondent al academiei spaniole; a înființat, la Oaris, ziarul unionist *Opiniunea*, organ al românilor din străinătate; în 1858 a editat ziarul unionist *Zimbrul și Vulturul*, a editat numeroase culegeri de documente și hrisoave interne și externe, a scris o *Istorie a românilor* în 14 volume (1891-1892) și o *Istorie a școalelor* în 4 volume (1892-1901);
- 65 de ani de la nașterea medicului **Carmen VULPOI** (22 nov. 1956, Iași – 21 sep. 2017, Iași), prof. univ. dr. și prorector al UMF „Gr. T. Popa” Iași, vicepreședinte al Societății Române de Endocrinologie;

23

- Ziua Economiștilor (România);
- 65 de ani de la moartea pictorului **Jean Alexandru STERIADI** (29 oct. 1880, București – 23 nov. 1956, București), grafician, profesor universitar la Școala de Arte Frumoase din București, membru al Academiei;
- 45 de ani de la moartea scriitorului francez **André MALRAUX** (André Berge, 3 nov. 1901 Marsilia – 23 nov. 1976, Créteil), luptător în războiul civil din Spania și ministru al culturii, autorul unor

volum precum: *Les conquérants (Cuceritorii)*, *La voie royale (Calea regală)*, *La condition humaine (Condiția umană)*, *Le temps du mépris (Timpul disprețului)*;

24

- 195 de ani de la nașterea scriitorului italian **Carlo COLLODI** (Carlo Lorenzini, 24 nov. 1826 – 6 oct. 1890, Florența), autorul romanului pentru copii **Aventurile lui Pinocchio**;
- 85 de ani de la moartea botanistului **Constantin C. PETRESCU** (7 mar. 1879, Bârlad, jud. Vaslui – 24 nov. 1936, Șuletea, jud. Vaslui), profesor la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași; a realizat un voluminos ierbar, care a rămas în posesia Institutului botanic din Iași, cu denumirea **Ierbarul Prof. C.C. Petrescu** (4850 coli, cuprinzând 1388 taxoni);

25

- Ziua Internațională pentru Eliminarea Violenței împotriva Femeilor;
- 125 de ani de la nașterea actorului **George VRACA** (25 nov. 1896, București – 17 apr. 1964, București); a strălucit pe scena Teatrului Național, dar și a altor teatre bucureștene și din alte țări;
- 60 de ani de la moartea medicului **Dumitru COMBIESCU** (6 ian. 1887, Drănic jud. Dolj – 25 nov. 1961, București), academician;

26

- 120 de ani de la nașterea scriitorului **Mihail DRUMEȘ** (Mihail V. Dumitrescu, 6 nov. 1901, Ohrid, Macedonia – 7 feb. 1982, București), romancier foarte popular în perioada interbelică pentru volume precum: ***Invitația la vals***, ***Ioana d'Arc***, ***Scrisoarea de dragoste***, ***Elevul Dima dintr-a șaptea***;

- 80 de ani de la moartea pedagogului **Vasile PETROVANU** (26 mai 1887, Trifești, jud. Neamt – 26 nov. 1941, Iași), publicist, director la Școala Normală „V. Lupu” din Iași, contribuind la reparația Anuarului Școlii Normale „V. Lupu”, începând din 1926;
- 65 de ani de la moartea matematicianului și astronomului **Constantin POPOVICI** (12 mar. 1878, Iași – 26 nov. 1956, București), membru al Academiei Române, profesor universitar la Iași și București, director al Observatoarelor astronomice din Iași și București;
- 50 ani de la moartea farmacologului **Gheorghe Gh. POPOVICI** (13 feb. 1911, Iași – 26 nov. 1971, Iași), profesor al Institutul de Medicină și Farmacie, cu cercetări ale acțiunii unor chimioterapice și antibiotice asupra organismului uman; sub redacția sa, a apărut primul *Curs de Farmacologie*;
- 25 de ani de la moartea scriitorului **Valentin SILVESTRU** (Marcel Moscovici, 20 oct. 1924, Scânteia, jud. Iași – 26 nov. 1996, București), absolvent al Liceului Național din Iași, critic de teatru, director artistic al Studioului Cinematografic București (1950-1951), profesor de estetică la Institutul de Teatru din București (1953-1959);

27

- 320 de ani de la nașterea fizicianului suedez **Anders CELSIUS** (27 nov. 1701, Uppsala – 25 apr. 1744, Uppsala), astronom, matematician; numele său a fost atribuit gradului centigrad de temperatură (1948) – grad Celsius;
- 110 ani de la nașterea arheologului **Anton NIȚU** (27 nov. 1911, Roman, jud. Neamț – 13 mar. 1995, Iași), profesor la Catedra de Arheologie a Facultății de Istorie, cercetător la Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași, în perioada 1941-1975 specialist al perioadei neolitice;

28

- Ziua Bucovinei;
- Ziua Națională a Republicii ALBANIA;
- 140 de ani de la nașterea scriitorului austriac **Stefan ZWEIG** (28 nov. 1881, Viena – 22 feb. 1942, Rio de Janeiro, Brazilia), poet, prozator, dramaturg;
- 135 de ani de la apariția, la Iași, la 28 nov. 1886, a publicației *Buletinul de Medici și naturaliști*, care din anul 1924 și până astăzi poartă denumirea de *Revista Medico-Chirurgicală*;
- 105 ani de la nașterea medicului psihiatru **Petre P. BRÂNZEI** (28 nov. 1916, Țibănești, jud. Iași – 9 mar. 1985, Iași), profesor la Institutul de Medicină și Farmacie Iași, director al Spitalului Clinic de Psihiatrie Socola, cercetător cu studii de psihiatrie publicate în țară și străinătate;
- 50 de ani de la moartea scriitorului **Eugen BOUREANU** (18 feb. 1885, Tecuci, jud. Galați – 28 nov. 1971, București), publicist, prezent în viața culturală și socială a Iașului timp de aproape trei decenii ca profesor, avocat și ziarist;
- 90 de ani de la moartea actriței **Verona CUZINSCHI** (11 nov. 1863, Zlatna, jud. Alba – 28 nov. 1931, Iași), „interpretă etalon pentru stilul realist specific școlii ieșene”, cum a fost caracterizată de G. Topârceanu, prezentă pe scena Teatrului Național din Iași timp de aproape patru decenii, între anii 1889 și 1926, cu resurse interpretative de mare anvergură;
- 50 de ani de la moartea scriitorului **Eugen BOUREANU** (18 feb. 1885, Tecuci, jud. Galați – 28 nov. 1971, București), publicist, prezent în viața culturală și socială a Iașului interbelic, timp de aproape trei decenii, ca profesor, avocat și ziarist;

29

- Ziua Infanteriei Marine Române;
- Ziua Internațională de Solidaritate cu Poporul Palestinian;
- 110 ani de la nașterea biologului **Mircea HURDUC** (29 nov. 1911, Iași – 15 aug. 1997, Iași), profesor al Facultății de Medicină și Farmacie din Iași, cu inovații în tehnica histologică și histochimică;
- 30 de ani de la moartea scriitorului **Ion GHEORGHÎĂ** (2 apr. 1939, Larga, Cernăuți – 29 nov. 1991 Chișinău), publicist, poet, traducător, eseist, dramaturg, edactor la revista *Moldova*, autorul volumelor: *Mărul discordiei*, 1969, *Neliniști matinale*, 1969, *Brad de munte*, 1970,

30

- (†) Ziua Sfântului Andrei;
- Ziua Românilor de Pretutindenii;
- Ziua Națională a SCOȚIEI, parte a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord;
- 115 ani de la nașterea matematicianului **Mendel HAIMOVICI** (30 nov. 1906, Iași – 31 mar. 1973, Iași), membru al Academiei; a pus bazele unei veritabile școli de mecanică la Universitatea din Iași;

DECEMBRIE

1

- Ziua Națională a României;
- Ziua Mondială de Luptă împotriva maladiei SIDA;
- 150 de ani de la apariția în revista ieșeană *Convorbiri literare*, la 1 dec. 1871, a odei **Pohod na Sybir** de Vasile Alecsandri, închinată martirilor libertății și, deopotrivă, pastel al fenomenului boreal;
- 145 de ani de la apariția în revista ieșeană *Convorbiri literare*, la 1 dec. 1876, a poemului **Strigoii** de Mihai Eminescu;
- 115 ani de la prezentarea, într-un spectacol pentru păpuși, a comediei lui Costache Conachi, **Giudecata femeilor**, 1 dec. 1806;
- 100 de ani de la apariția, la Iași, la 1 dec. 1921, a primului număr din revista modernistă de artă și literatură *Gângul nostru*, cu o apariție până în mai 1928;
- 40 ani de la moartea logicianului **Petre BOTEZATU** (27 feb. 1911, Dorohoi – 1 dec. 1981, Iași), filosof, academician, profesor universitar emerit al Universității din Iași;
- 15 ani de la moartea pictorului **Petre ACHITENIE** (27 mai 1929, Havarina, jud. Botoșani – 1 dec. 2006, București);

2

- Ziua Internațională pentru Abolirea Sclaviei;
- 125 de ani de la inaugurarea actualei săli a Teatrului Național din Iași, 2 dec. 1896, la 8 ani de la incendiul care a mistuit Teatrul cel Mare de la Copou, construit între anii 1894 și 1896, după proiectul

arhitecților vienezi Helmer și Fellner, fiind prezentate piesele **Muza de la Burdujeni**, de C. Negruzzi, **Cinel-Cinel**, de Vasile Alecsandri și **Poetul romantic**, de Matei Millo;

3

- Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități;
- 175 de ani de la nașterea filosofului **Constantin LEONARDESCU** (3 dec. 1846, Craiova – 20 aug. 1907, Slănic Moldova, jud. Bacău), profesor la Universitatea din Iași (1873-1907), membru al *Junimii*, colaborând cu articole de filosofie la revista *Convorbiri literare*;
- 125 de ani de la premiera ieșeană a piesei **Fântâna Blanduziei**, de Vasile Alecsandri, la 3 dec. 1896, în noul local al Teatrului Național din Iași;
- 30 de ani de la moartea scriitorului **Petre ȚUȚEA** (6 oct. 1902, București – 3 dec. 1991, București), eseist, filosof și economist;
- 25 de ani de la moartea istoricului francez **Georges DUBY** (7 oct. 1919, Paris – 3 dec. 1996, Aix-en-Provence), unul dintre cei mai cunoscuți istorici ai mentalităților;
- 30 de ani de la moartea teologului **Scarlat PORCESCU** (10 dec. 1911, Moldoveni, jud. Neamț – 3 dec. 1991, Iași), preot și publicist, cercetător; s-a ocupat de istoria mănăstirilor și bisericilor moldovene, realizând studii și monografiile de certă valoare științifică;

4

- 100 de ani de la nașterea viticultorului **Livius-Ștefan JIANU** (4 dec. 1921, Alibunar-Iugoslavia – 23 oct. 1994, Iași), artizan al redresării și extinderii podgoriei de la Cotnari, profesor la Catedra de Viticultură și Vinificație la Universitatea de Agronomie și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”;

- 90 de ani de la moartea botanistului **Ion C. CONSTANTINEANU** (13 aug. 1859, Simincea, jud. Botoșani – 4 dec. 1931, Iași), profesor universitar la Iași, unde a înființat primul laborator de fiziologie vegetală;

5

- Ziua Internațională a Voluntarilor în Slujba Dezvoltării;
- Ziua Mondială a Solului;
- 95 de ani de la moartea pictorului impresionist francez **Oscar-Claude MONET** (14 nov. 1840, Paris – 5 dec. 1926, Giverny);

6

- (†) Sărbătoarea Sf. Ierarh Nicolae, calendarul creștin ortodox, romano și greco-catolic;
- Ziua Națională a Republicii FINLANDA;
- 50 de ani de la moartea poetului simbolist **Ion M. RAȘCU** (31 mar. 1890, Iași – 6 dec. 1971, București); a făcut parte din cercul modernist al lui Ovid Densusianu, a inițiat și condus revista *Versuri și proză* (Iași, 1911-1916), a publicat volumele de versuri: ***Sub cupole de vis*** (1913), ***Orașele dezamăgite*** (1914), ***La Lisieux cu Sfânta Tereza*** (1934), ***Renunțările luminoase*** (1939);
- 35 de ani de la moartea coregrafului **Bella BALOGH** (25 oct. 1913, Cluj-Napoca – 6 dec. 1986, Iași), maestru de balet din anul 1956 la Opera ieșeană; a înființat pe lângă Opera Română din Iași o școală de balet;

7

- Ziua Internațională a Aviației Civile;
- 160 de ani de la nașterea generalului francez **Henri Mathias**

BERTHELOT (7 dec. 1861, Feurs – 29 ian. 1931, Paris); din octombrie 1916 a fost detașat în România, ca șef al Misiunii Militare Franceze, consilier militar al regelui Ferdinand; pentru meritele sale a fost decorat cu cele mai înalte distincții ale statului român, a fost declarat cetățean de onoare al României și a fost ales membru de onoare al Academiei Române;

8

- Ziua Constituției României;
- 145 de ani de la nașterea scriitoarei **Hortensia PAPADAT-BENGESCU** (8 dec. 1876, Ivești, Galați – 5 mar. 1955, București); romanele sale *Fecioarele despletite*, *Concert din muzică de Bach*, *Drumul ascuns*, *Rădăcini* reprezintă un moment de modernizare a prozei românești;
- 100 de ani de la spectacolul inaugural al Operei Romane din București, 8 dec. 1921, cu opera *Lohengrin* de Richard Wagner, dirijor George Enescu;
- -30 de ani de la desfășurarea referendumului național din 8 dec. 1991, care a aprobat textul Constituției postcomuniste a României, Legea fundamentală a fost revizuită în urma referendumului național din 18-19 oct.2003;
-
- 30 de ani de la moartea silvicultorului **Constantin PÂNTEA** (26 aug. 1900, Perebicoviți, Hotin – 8 dec. 1991, Iași), profesor la Facultatea de Agronomie, Institutul Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”, membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România;
- 25 de ani de la moartea scriitorului **Marin SORESCU** (29 feb. 1936 Bulzești, jud. Dolj – 8 dec. 1996, București), dramaturg, membru al Academiei Române, ministru al Culturii; a tradus versuri ale lui Boris Pasternak, redactor-șef la revista craioveană *Ramuri*;

9

- Ziua Internațională împotriva Corupției;
- 380 de ani de la moartea pictorului olandez **Antoon van DYCK** (22 mar. 1599, Antwerpen – 9 dec. 1641, Londra), reprezentant al stilului baroc, inovator în folosirea gravurii cu „acquaforte”;
- 175 de ani de la concert pianistului maghiar Franz LISZT, susținut în 9 dec. 1846, la sala „Momolo” din București, primul din turneul întreprins în mai multe orașe românești;
- 105 ani de la deschiderea Parlamentului în Sala Teatrului Național din Iași, la 9 dec. 1916. Regele Ferdinand I a citit mesajul tronului care conținea hotărârea de a lupta până la capăt, nevoia solidarității naționale dar și promisiunea unor reforme esențiale în viitor, Iașul devenea capitala de război a României, în timpul Primului Război Mondial;

10

- Ziua Internațională a Drepturilor Omului;
- Ceremonia anuală de înmânare a Premiilor Nobel;
- 125 de ani de la moartea chimistul și industriașul **Alfred NOBEL** (21 oct. 1833 – 10 dec. 1896), inventatorul dinamitei; a înființat fundația care-i poartă numele și care decernează premiul care îi poartă numele în fiecare an;
- 110 ani de la nașterea teologului **Scarlat PORCESCU** (10 dec. 1911, Moldoveni, jud. Neamț – 3 dec. 1991, Iași), preot și publicist, cercetător; s-a ocupat de istoria mănăstirilor și bisericilor moldovene, realizând studii și monografiile de certă valoare științifică;
- 90 de ani de la nașterea istoricului **Ilie GRĂMADĂ** (10 dec. 1911, Stroiești, jud. Suceava – 11 aug. 1999, Iași), secretar științific al

Filialei Iași a Academiei Române (1951-1959), director al Teatrului Național (1959-1969) și director al Editurii Junimea (1970-1972);

- 85 de ani de la moartea scriitorului italian **Luigi PIRANDELLO** (28 iun. 1867, Agrigento, Sicilia – 10 dec. 1936, Roma), dramaturg, romancier, poet și eseist, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe anul 1934;
- 50 de ani de la moartea actorului **Mihail Miluță GHEORGHIU** (2 oct. 1897, Iași – 10 dec. 1971, București), recunoscut, mai ales, prin rolurile în travesti din comediile lui Vasile Alecsandri (Coana Chirița, Muza de la Burdujeni), înmormântat în Cimitirul Eternitatea din Iași;
- 35 de ani de la moartea juristului și publicistului **Gheorghe CHIRIȚESCU** (13 mar. 1897, Tg. Frumos, jud. Iași – 10 dec. 1986, Galați); a colaborat cu C.N. Ifrim la fondarea Ateneului Cultural Tătărași;

11

- Ziua Internațională a Tangoului;
- Ziua Internațională a Muntelui;
- 115 ani de la nașterea chimistei **Elena CALISTRU** (11 dec. 1916, Dolhasca, jud. Suceava – 18 dec. 1983, Iași), profesor și cercetător la Institutul Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, autoarea unor manuale precum: *Tehnologia fibrelor sintetice, monografia Chimia și tehnologia fibrelor chimice*;
- 10 ani de la moartea filologului **Vasile ARVINTE** (26 dec. 1927, Voinești, jud. Iași – 11 dec. 2011, Iași);
- 10 ani de la moartea scriitorului **Mihnea GHEORGHIU** (5 mai 1919, București – 11 dec. 2011, București), poet, prozator, dramaturg, eseist, cineast și traducător, membru al Academiei;
- 10 ani de la moartea scriitoarei **Leonida LARI** (26 oct. 1949,

Bursuceni, Rep. Moldova – 11 dec. 2011, Chișinău), poetă, militantă pentru reunirea Basarabiei cu România, autoarea volumelor: ***Dulcele foc, Epifanii, Lira și păianjenul, 101poeme, Lunaria, Inorogul: Poeme, Numai în ceruri;***

12

- 200 de ani de la nașterea scriitorul francez **Gustave FLAUBERT** (12 dec. 1821, Rouen – 8 mai 1880 Croisset), romancier și dramaturg, foarte cunoscut datorită romanului ***Madame Bovary;***
- 150 de ani de la apariția, la Iași, la 12 dec. 1871, a primului număr din revista literară *Noul Curier Român*, redactori Ion Scipione Bădescu și Theodor Codrescu; s-au publicat articole diverse, versuri și proză cu o apariție până la 5 iul. 1873;
- 105 ani de la nașterea actorului **Alexandru BLEHAN** (12 dec. 1916 Iași – 16 iun. 1995, Iași); și-a legat întreaga viață și carieră de Teatrul Național „V. Alecsandri”, cu înclinații speciale pentru comedie, a excelat în roluri de plan secund;
- 65 de ani de la moartea inginerului electrotehnic **Cezar Antoni PARTENI** (23 iun. 1900, Iași – 12 dec. 1956, București), membru corespondent al Academiei de Științe din România, profesor al Facultății de Electrotehnică și rector al Politehnicii „Gh. Asachi” din Iași;
- 55 de ani de la moartea medicului **Paul PRUTEANU** (15 ian. 1908, Fălciu, jud. Vaslui – 12 dec. 1966, Iași), profesor la Catedra de Medicină socială a Institutului de Medicină și Farmacie din Iași;
- 25 de ani de la moartea zootehnistului **Nicolae PIPERNEA** (28 apr. 1929, Fântânele, jud. Sibiu – 12 dec. 1996, Iași), profesor și cercetător la Facultatea de Zootehnie a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” Iași; a susținut activ înființarea Societății Române de Zootehnie, fiind ales vicepreședinte, membru corespondent al Academiei de Științe Agricole și Silvici din România;

13

- Ziua Tipografilor (România);
- Ziua Etniei Tătare (România);
- 100 de ani de la moartea pedagogului **Ana CONTA-KERNBACH** (5 nov. 1865, Târgu Neamț – 13 dec. 1921, Iași), profesoară la Școala Normală de învățătoare „Mihail Sturdza” din Iași, autoarea **Biografiei lui Vasile Conta** (1916) și a unor scrieri literare: **Pulbere, Clipe**, poezii și un volum de proză **Boabe de mărgea**;
- 50 de ani de la moartea psihologului **Gheorghe COMICESCU** (19 apr. 1892, Ceplenița, jud. Iași – 13 dec. 1971, București), adept și continuator al lui Vladimir Ghidionescu (1878-1948), primul reprezentant de seamă al pedagogiei experimentale din țara noastră;
- 25 de ani de la moartea dramaturgului chinez **Cao Yu** (pseudonimul lui Wan Jiabao, 24 sep. 1910, Tianjin – 13 dec. 1996, Beijing), autor al unor piese de referință, precum: **Furtuna, Aurora, Omul din Pekin, Familia, Curaj și sabie, Podul**;

14

- Ziua Internațională a ceaiului;
- 75 de ani de la moartea prozatorului **Ioan Alexandru BRĂTESCU-VOINEȘTI** (1 ian. 1868, Târgoviște – 14 dec. 1946, București), cunoscut pentru povestirile sale adresate copiilor;
- 75 de ani de la nașterea filologului **Ștefan AVĂDANEI** (14 dec. 1946, Dumești, jud. Iași), eseist, traducător și critic literar, profesor la Catedra de engleză a Universității „Al. I. Cuza” Iași;
- 30 ani de la moartea sociologului **Alexandru BĂRBAT** (7 feb. 1905, Ucea, jud. Brașov – 14 dec. 1991, Iași), statistician, profesor la

Universitatea „Al. I. Cuza”;

- 25 de ani de la moartea economistului **Mihai TODOSIA** (20 nov. 1927, Timișești, jud. Neamț – 14 dec. 1996, Iași), profesor la disciplinele Economie politică, Doctrină economică și Economie mondială la Universității „Al. I. Cuza”, rector al Universității ieșene;

15

- 150 de ani de la apariția, la Iași, la 15 dec. 1871, a primului număr din gazeta politică și literară *Adevărul*, cu o apariție până la 5 aprilie 1872, apoi la București până în 1951, cu intermitențe;
- 100 de ani de la nașterea criticului și istoricului literar **Nicolae BARBU** (15 dec. 1921, Iași – 23 mai 1984, Iași), membru al Uniunii Scriitorilor din România, redactor la revista *Iașul literar*, transformat în *Convorbiri literare* (1954-1966) și la revista *Cronica* (1966-1983), autorul monografiilor: *Matei Millo*, *Aglae Pruteanu*, *Arta lui Constantin Ramadan*, *Momente din istoria teatrului românesc*, *Dicționarul actorilor Teatrului Național din Iași*;
- 70 de ani de la nașterea germanistului **Andrei CORBEA-HOIȘIE** (15 dec. 1951, Iași), profesor de literatura germană la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, editor și critic al operei lui Paul Celan, ambasador al României în Austria;

16

- 130 de ani de la moartea agronomului **Ion IONESCU DE LA BRAD** (24 iun. 1818, Roman, jud. Neamț – 16 dec. 1891, Brad, jud. Bacău), membru al Academiei, întemeietor al științelor agricole din România; a pus bazele primelor cursuri de agronomie la Academia Mihăileană (1842), a înființat și condus *Jurnalul de agricultură* (1857-1859); devenind sfetnic al domnitorului Al. I. Cuza, a fost numit inspector general de agricultură (1864), însărcinat cu controlul aplicării Legii Rurale; notă: unele surse indică decesul în 17 dec.;

- 100 de ani de la moartea muzicianului romantic francez (**Charles Camille SAINT-SAËNS** (9 oct. 1835, Paris – 16 dec. 1921, Alger), compozitor și pianist;

17

- 170 de ani de la înființarea Conservatorului de muzică din București, 17 dec. 1851, din inițiativa lui Andrei Wachmann și a lui Ludovic Wiest;
- 85 de ani de la nașterea **Papei FRANCISC** (născut Jorge Mario Bergoglio, 17 dec. 1936, Flores, Argentina), primul papă care a vizitat Iașul;

18

- Ziua Minorităților Naționale (România);
- 330 de ani de la moartea cronicarului **Miron COSTIN** (30 mar. 1633 Iași – 18 dec. 1691, Roman, jud. Neamț); este autorul ***Letopisețului Țării Moldovei de la Aron Vodă încoace*** (1675), povestind evenimentele din istoria Moldovei dintre 1595 și 1661, îndeosebi domnia lui Vasile Lupu, ***Viața lumii*** (1671-1673), poem filosofic, ***De neamul moldovenilor*** (1686-1691), lucrare despre originea romană a poporului român, și câteva opere de prezentare a țărilor românești peste hotare, în limba polonă: ***Cronica țărilor Moldovei și Munteniei*** (1677), ***Istorie în versuri polone despre Moldova și Țara Românească*** (1684), ***Cronica Polonă*** (1684).
- 175 de ani de la moartea mitropolitului și cărturarului **Veniamin COSTACHI** (20 dec. 1768, Roșiești, jud. Vaslui – 18 dec. 1846, Slatina, jud. Suceava), reprezentant de seamă al epocii luminilor în cultura românească, întemeietor al învățământului în limba română în Moldova, traducător de cărți de etică și filosofie, sprijinitor al tiparului, al teatrului, al ideilor de eliberare națională și al apărării drepturilor țării în administrarea averilor mănăstirești, mitropolit al

Moldovei aproape patru decenii, între 1803 și 1842; de numele lui este legată înființarea celei mai vechi școli naționale în Moldova, Seminarul de la Socola din Iași (1803) și a Școlii Vasiliane de la Trei Ierarhi în limba română; a tradus și a tipărit peste 20 de lucrări dogmatice, tipiconale și de istorie bisericească;

- 140 de ani de la nașterea medicului **Maria ROPALĂ-CICHERSCHI** (18 dec. 1881, Iași – 10 aug. 1973, București), prima femeie medic legist din Europa; specializată ca medic legist la Paris (1927) a desfășurat activitate medico-legală atât la Catedra de specialitate din Iași, cât și ca medic legist al Tribunalului;
- 100 de ani de la nașterea inginerului **Victor BAUȘIC** (18 dec. 1921, Iași – 19 mar. 1993, Iași), profesor la catedra de Rezistența Materialelor, de la Facultatea de Electromecanică a Institutului Politehnic „Gh. Asachi” din Iași, deținător a numeroase brevete de inventator și certificate de inovator;
- 50 de ani de la moartea poetului rus **Alexandr Trifonovici TVARDOVSKI** (21 iun. 1910, Pochinkovsky – 18 dec. 1971, Vatutinki);
- 40 de ani de la moartea muzicologului **Grigore PANȚIRU** (10 ian. 1905, Tamaș, jud. Bacău – 18 dec. 1981, București), teolog, bizantinolog, profesor la Gimnaziul Ștefan cel Mare, Seminarul teologic Veniamin Costache și Seminarul Pedagogic Universitar;
- 10 ani de la moartea scriitorului și politicianului ceh **Václav HAVEL** (5 oct. 1936, Praga – 18 dec. 2011, Hrádeček), dramaturg și disident, președinte al Cehoslovaciei;
- 10 ani de la moartea scriitorului **LŐRINCZI László** (21 ian. 1919, Teline – 18 dec. 2011, Sardinia, Italia), poet, jurnalist, traducător, redactor fondator al Editurii de stat pentru literatură și artă ;
- 15 ani de la moartea criticului literar **Ion ROTARU** (11 sep. 1924, Valea lui Ion, jud. Bacău – 18 dec. 2006, București), profesor al Universității din București; lucrarea sa cea mai cunoscută este ***O istorie a literaturii române, de la origini până în 1984*** (vol I-III, 1971-1987);

19

- 35 de ani de la moartea chimistei **Ionela POPESCU** (19 aug. 1924, Plopeni-Salcea, jud. Suceava – 19 dec. 1986, Iași), cercetător în domeniul biochimiei și profesor la Catedra de Chimie a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad”;

20

- 160 de ani de la nașterea ziaristului **Constantin MILLE** (20 dec. 1861, Iași – 14 feb./20 feb. 1927, București), ziarist și scriitor socialist; a fost director al ziarelor *Adevărul* și *Dimineața*; împreună cu Ion și Sofia Nădejde a contribuit la fondarea revistei *Contemporanul* (1881-1891);
- 25 de ani de la moartea medicului **Petre VANCEA** (27 iun. 1902, Rudari, jud. Dolj – 20 dec. 1986, București), membru corespondent al Academiei Române și membru titular al Academiei de Științe din România, prof. univ. dr. la U.M.F. Iași; este considerat creatorul școlii ieșene moderne de oftalmologie;
- 25 de ani de la moartea arhitectului **Gheorghe CURINSCHI-VORONA** (30 iun. 1925, Chișinău – 20 dec. 1996, București), conferențiar al Institutului de Arhitectură, București, specialist în restaurări;
- 20 de ani de la moartea poetului senegalez **Léopold Sédar SENGHOR** (9 oct. 1906, Joal-Fadiouth, Senegal – 20 dec. 2001, Verson, Franța), primul președinte al Senegalului, primul african care a făcut parte din Academia franceză;

21

- Solstițiul de iarnă;
- 525 de ani de la nașterea **Sf-ului Ierarh Petru MOVILĂ** (21 dec.

1596, Suceava – 22 dec. 1646, Kiev), arhiepiscop și din 1633 mitropolit al Kievului, al Galiției și al întregii Rusii; la Sinodul de la Iași din 1642, clerici moldiveni ruși și greci i-au aprobat scrierea sa Mărturisire de credință;

- 135 de ani de la nașterea omului politic liberal **Gheorghe TĂTĂRĂSCU** (21 dec. 1886, Poiana, jud. Gorj – 28 mar. 1957, București), prim-ministru al României în perioada 1934-1937 și în perioada 1939-1940;
- 85 de ani de la nașterea botanistului **Valeriu ZANOSCHI** (2 ian. 1934, Valea Lungă-Vinderei, jud. Vaslui – 24 dec. 1996, Iași), profesor la Catedra de Botanică a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași;
- 70 de ani de la moartea muzicienei **Sofia TEODOREANU** (12 oct. 1871, Ismail-Ucraina – 21 dec. 1951, București), pianistă și profesoară de Teorie și Solfegeu la Conservatorul ieșean, timp de aproape patru decenii, între 1901 și 1937, fiica muzicianului Gavriil Musicescu (1846-1903) și mama scriitorului Ionel Teodoreanu (1897-1954);
- 55 de ani de la moartea scriitorului **Valeriu CIOBANU** (4 apr. 1917, Chișinău – 21 dec. 1966, București), academician, istoric literar, folclorist și poet;

22

- 475 de ani de la trecerea la Domnul a Sf-ului Ierarh Petru MOVILĂ (21 dec. 1596, Suceava – 22 dec. 1646, Kiev), arhiepiscop și din 1633 mitropolit al Kievului, al Galiției și al întregii Rusii; la Sinodul de la Iași din 1642, clerici moldiveni ruși și greci i-au aprobat scrierea sa Mărturisire de credință;
- 355 de ani de la moartea pictorului italian baroc **Giovanni Francesco BARBIERI** (Guercino 8 feb. 1591, Cento – 22 dec. 1666, Bologna);

- 175 de ani de la inaugurarea noul teatru din Iași, numit Teatrul cel Mare de la Copou, 22 dec. 1846, cu o piesă jucată de o trupă franceză, intitulată Clarisse Harlowic, de Clarville și Guillard;
- 145 de ani de la nașterea scriitorului italian **Filippo Tommaso MARINETTI** (22 dec. 1876, Alexandria, Egipt – 2 dec. 1944, Bellagio), poet, principalul teoretician și al futurismului;
- 65 de ani de la moartea poetului **Nicolae LABIȘ** (2 dec. 1935, Mălini, jud. Suceava – 22 dec. 1956, București), promotorul unei noi viziuni poetice, supranumit „buzduganul unei generații”, precursorul noii generații de poeți din anii '60; debutează cu volumul *Primele iubiri*, în 1956, pregătind *Lupta cu inerția*, apărută postum, în 1958; cea mai cunoscută și studiată este poezia *Moartea căprioarei*;

23

- 40 de ani de la moartea pictorului **Victor MIHĂILESCU-CRAIU** (1 ian. 1908, Belcești, jud. Iași – 23 dec. 1981, Iași);
- 30 de ani de la moartea pictorului **Ștefan BOUȘCĂ** (14 oct. 1914, Iași – 23 dec. 1991, Iași), profesor la Institutul de Arte din Iași, grafician; cu o activitate creatoare de peste o jumătate de veac, artistul a realizat peste 4.000 de lucrări: compoziții și portrete, peisaje și scene de interior etc.
- 5 ani de la moartea scriitorului **Vasile BARAN** (20 ian. 1931, Pojogeni, Târgu Cărbunești, jud. Gorj – 23 dec. 2016, București), publicist, autor de romane și de volume de reportaje și proză scurtă, scrise într-un stil jurnalistic, ușor umoristic;

24

- 100 de ani de la nașterea medicului **Grigore Octavian STAVRI** (24 dec. 1921, Bacău – 9 feb. 1994, Iași), promotor al medicinei profilactice ieșene, profesor la Catedra de Igienă a Institutului de Medicină din Iași;

- 25 de ani de la nașterea botanistului **Valeriu ZANOSCHI** (2 ian. 1934, Valea Lungă-Vinderei, jud. Vaslui – 24 dec. 1996, Iași), profesor la Catedra de Botanică a Institutului Agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași;
- 5 ani de la moartea medicului psihiatru **Constantin ROMANESCU** (18 mai 1926, Soroca – 24 dec. 2016, Iași), scriitor, profesor de Istoria medicinei și psihiatriei la Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr.T. Popa” și membru în Organizația Mondială a Sănătății, membru al Academiei Române, profesor la Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași; a lucrat peste 56 de ani la Institutul de psihiatrie Socola din Iași, autor al volumelor: *Pasărea Phoenix; Foișorul pentru contemplat ploaia; Merităm alte amintiri*;

25

- (†)Crăciunul, Sărbătoarea Nașterii Domnului, calendarul creștin ortodox, romano și greco-catolic;
- 80 de ani de la nașterea scriitorului **Ioan ALEXANDRU** (Ion Șandor Janos, 25 dec 1941, Topa Mică, jud. Cluj – 16 sep. 2000, Bonn, Germania), poet, publicist, eseist, autorul unei serii de ediții de poezii imne și a volume precum: *Cum să vă spun, Viața, deocamdată, Infernul discutabil, Vina, Vămile pustiei*;
- 35 de ani de la moartea muzeografei **Melania OSTAP** (27 dec. 1927, Hârtop, jud. Suceava – 25 dec. 1986, Iași), cu o activitate de cercetare la Muzeul Etnografic al Moldovei;
- 30 de ani de la moartea filologului **Cornelia ANDRIESCU** (21 dec. 1927, Ilișești, jud. Suceava – 25 dec. 1991, Iași), membră a Societății de Științe Filologice din România, cadru didactic la Facultatea de Filologie a Universității „Al. I. Cuza”, la Catedra de Literatură română și comparată și la Catedra de Limbi germanice;

26

- 105 ani de la nașterea inginerului constructor **Anton ȘESAN** (26 dec. 2016, Carapciu, jud. Storojineț – 16 aug. 1969, Iași), profesor la Facultatea de Construcții a Institutului Politehnic „Gh. Asachi”, prodecan și prorector al Institutului Politehnic; a condus colectivul de cercetare în construcții din cadrul secției de fizică și științe tehnice al Academiei Române, Filiala Iași (1951-1956);
- 45 de ani de la inaugurarea Muzeul Teatrului, pe 26 dec. 1976, situat inițial în casa vornicului Vasile Alecsandri, în prezent în localul Muzeului Mihai Eminescu din parcul Copou;

27

- 205 ani de la prima manifestare teatrală în limba română, spectacolul cu pastorală *Mirtil și Hloe*, de Florian (după Gessner), tradusă de Gh. Asachi, la Iași, 27 dec. 1816, în casele hatmanului Costache Ghica, considerat drept actul de naștere al teatrului românesc;

28

- 80 de ani de la nașterea istoricului literar **Ioana Em. PETRESCU** (28 dec. 1941, Sibiu – 1 oct. 1990, Cluj), critic și istoric literar, eminescolog, profesor la Universitatea Cluj;

29

- 95 de ani de la moartea poetului austriac **Rainer Maria RILKE** (4 dec. 1875, Praga – 29 dec. 1926, Montreux, Elveția), autorul unor importante volume precum: *Cartea orelor*, *Sonete către Orfeu*;
- 35 de ani de la moartea inginerului textilist **Ioan VLAD** (23 nov. 1924, Siliștea de Sus, jud. Maramureș – 29 dec. 1986, Iași), profesor și cercetător la Facultatea de Textile a Institutului Politehnic „Gh.

30

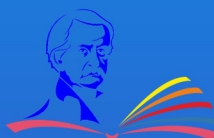
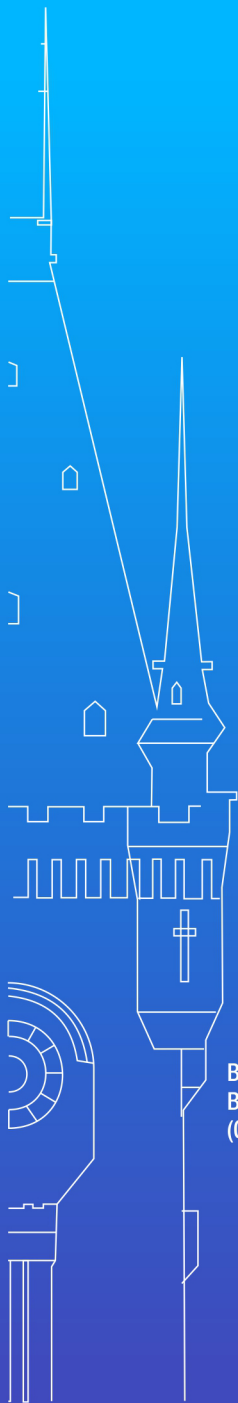
- 195 de ani de la nașterea diplomatului **Iancu ALECSANDRI** (30 dec. 1826 Iași – 15 mai 1884, Paris-Franța), scriitor, frate mai mic al bardului de la Mircești; a participat la toate evenimentele timpului său: Revoluția de la 1848, eliberarea robilor din 1854, Unirea Principatelor Române din 1859; prieten încă din tinerețe cu Al. I. Cuza, i-a sprijinit domnia în toate reformele sale; în perioada 1859-1866 a fost agent diplomatic al României la Paris și Londra; s-a afirmat ca scriitor prin publicarea nuvelei ***Dor de morți*** (1883), socotită cea dintâi scriere românească bazată în întregime pe conceptul de dor și scrisă special pentru a-l exemplifica; a mai scris poezii, comedii și a tradus, mai ales din literatura franceză.
- 90 de ani de la nașterea actorului **Teofil VÂLCU** (30 dec. 1931, Hănești, jud. Botoșani – 1 oct. 1993, Iași), director al Teatrului Național „V. Alecsandri” Iași;
- 35 de ani de la moartea scriitorului **Ion BĂNUȚĂ** (7 nov. 1914, Siliștea, jud. Argeș – 30 dec. 1986, București), poet, director al Editurii pentru Literatură;
- 35 de ani de la moartea filologului **Ștefan CUCIUREANU** (20 iun. 1911, Hurjuieni-Gălănești, jud. Suceava – 30 dec. 1986, Iași), profesor la Facultatea de litere a Universității „Al. I. Cuza”, Catedra de Limba și literatura italiană, șeful Catedrei de Romanistică și limbi clasice între anii 1967 și 1976; prin întreaga sa activitate didactică a reușit să formeze o adevărată școală de romanistică și italianistică la Iași, impunându-se ca o mare autoritate în specialitatea lui;
- 5 ani de la moartea muzicienei **Camelia DĂSCĂLESCU** (22 ian. 1921, Iași – 30 dec. 2016, București), compozitoare, redactor muzical la Casa de discuri „Electrecord”;

31

- 75 de ani de la moartea juristului **Eugen HEROVANU** (13 sep. 1874, Piatra Neamț – 31 dec. 1956, București), primar al Iașului (1922), decan al Baroului Iași (1918-1928), profesor la catedra de Drept penal, procedură penală și civilă de la Facultățile de Drept din Iași și București, autor a unor scrieri de specialitate și evocări ale Iașului, precum: *Tratat teoretic și practic de procedură civilă*, *Organizare judecătorească și competență* (1926), *Principiile procedurii judiciare, însemnări din timpul războiului* (1919), *Încotro ne duce destinul. Cuvinte pentru tineri* (1926), *Orașul amintirilor* (1935), *Călătorul romantic* (1938), *Cartea prieteniei* (1939), *Confidențe* (1940); notă: unele surse indică data nașterii 31 aug.;
- 105 ani de la cel mai grav accident feroviar din România, catastrofa feroviară de la Ciurea, jud. Iași, 31 dec. 1916;
- 75 de ani de la declararea oficială a sfârșitului Celui de-al Doilea Război Mondial, de către președintele SUA, Harry Truman, la 31 dec. 1946;

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
Gh. Asachi IAȘI

Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași
Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 10
(Galeriile comerciale, mezanin), 700063

Telefon: (+4) 0332 110044
E-mail: contact@bjiasi.ro
Web: <http://www.bjiasi.ro/>